

EVANGELIUM JANA

nástin výkladu

Hamilton Smith

EVANGELIUM JANA

nástin výkladu

Hamilton Smith

Základem citace biblických veršů je kralický překlad.

Název originálu: „The Gospel of John – An Expository Outline“.

Uveřejněný originální text byl vzat přímo z rukopisu s dovolením od držitele práv.

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2018

OBSAH

1. Věčné Slovo – Jan 1,1-18	12
2. Trojí svědectví Jana Křtitele – Jan 1,19-37	16
3. Trojí služba Krista – Jan 1,38 – 2,11.....	21
4. Zkaženost člověka a sláva Krista – Jan 2.....	26
5. Boží svrchovanost a odpovědnost člověka – Jan 3.....	29
6. Cesty milosti v požehnání hříšníků – Jan 4.....	37
7. Cesty milosti v osvobození od zákona – Jan 5	47
8. Cesty milosti ve vysvobození od nedostatku – Jan 6.....	57
9. Oslavení Krista a dání Ducha – Jan 7	66
10. Zavržení Kristových slov – Jan 8	73
11. Zavržení Kristových skutků – Jan 9	80
12. Pastýř a ovce – Jan 10.....	85
13. Svědectví Božímu Synu – Jan 11.....	93
14. Svědectví Synu Davidovu a Synu člověka – Jan 12	101
15. Jan 18.....	109
16. Jan 19.....	113
17. Jan 20.....	118
18. Jan 21.....	125

{ Chybějící oddíl: Jan 13 – 17 je obsažen v knížce „Poslední slova“. }

Úvod

Evangelium Jana je především evangeliem zjevení slávy Syna. Jiná Evangelia předkládají jiné slávy našeho Pána: Matouš ukazuje Jeho oficiální slávu jako Mesiáše; Marek předkládá Jeho ponížení jako Služebníka; Lukáš ukazuje Jeho mravní slávu jako Syna člověka. Ale Janova vysoká výsada je představit Jeho osobní slávu jako Syna.

Nadto představení Krista jako božské Osoby zahrnuje zjevení všech božských Osob. Evangelium začíná představením sláv Syna. V jeho pokračování máme zjevení Otcova srdce (Jan 1,18), Otcovy ruky (Jan 5,17) a Otcova domu (Jan 14,1-3). Když se blíží závěru, obsahuje velmi plné představení Duha Svatého.

Dále je v tomto Evangeliu uvedení naprosto nového člověka podle nového pořádku. Pán mluví o sobě jako o „Synu člověka, který je v nebi“ (Jan 3,13); jako o Synu člověka, „*kteřý sestupuje s nebe*“ (Jan 6,33.50); a jako o Synu člověka, který „*vstupuje, kde prvé byl*“ (Jan 6,62). Takto je v evangeliu dvojí představení Krista: předně jako jednorozeného Syna, zjevujícího Otce; a potom jako Syna člověka, představujícího nový řád člověka – Člověka, který chodil po zemi a žil v nebi.

Pro uvedení těchto různých sláv Krista jsou použity různé obrazy. V Janu 2 je Kristus v chrámu, ve kterém přebývá Boží sláva. V Janu 6 je pravým chlebem, daným z nebe k uspokojení potřeb člověka. V Janu 8 a 9 je světlem světa, aby vyvedl lidi ze tmy. V Janu 10 je Pastýřem, aby vedl Své ovce ven ze starého židovského ovčince do nového křesťanského stáda. V Janu 11 je vzkříšením a životem, aby vysvobodil lidi ze smrti. V Janu 12 je pšeničným zrnem, které zemře, aby dalo vzniknout semenům, která jsou jako ono. V Janu 15 je pravým vinným kmenem, aby Svým učedníkům umožnil přinášet ovoce pro Otce.

Když vidíme, že velkým úmyslem Evangelia je představit slávu Božího Syna jako božské Osoby, bude snadné porozumět tomu, proč v tomto Evangeliu není žádný rodopis, ani zpráva o narození a letech časného mládí Pána. Tyto podrobnosti, které jsou více tak vzácné a které jsou na svém místě tak krásné a nutné, by vůbec nebyly na místě u Evangelia, které předkládá slávy Jeho Osoby jako Syna. Jako božská Osoba je On nad všemi rodopisy, podobně jako Služebník v Evangeliu Marka, kde zaujímá místo, které nepotřebuje nějaký rodopis.

Nadto v představení Slova, které se stalo tělem, nejsou podány žádné podrobnosti, které spojují Krista se zemí a s izraelským národem. Není to součástí úmyslu tohoto Evangelia, aby ukázalo naplnění slibů daných v minulosti, aby předpovědělo ustavení království v budoucnosti nebo aby nás poučilo o formě království, kterou zaujímá v přítomnosti. Opět si připomeňme, že tyto pravdy jsou potřebné a vzácné na svém místě, ačkoli nedosahují velkého úmyslu Evangelia Jana v představení slávy Božího Syna. S příchodem Božího Syna a následným zjevením božských Osob a nového řádu člověka tu je dán stranou židovský pořádek a je uvedeno křesťanství. Od samého začátku Evangelia jsou národ Izrael a svět v celém svém rozsahu viděny jako naprosto zklamavší ve své odpovědnosti a jsou v soudu dány stranou, aby bylo uvedeno křesťanství. Evangelium dále ukazuje křesťanství podle Božích myšlenek, ne podle zkaženosti křesťanstva; neboť si připomeňme, že toto Evangelium bylo pravděpodobně napsáno později, když zkáza, předpověděná apoštolem Pavlem, už zachvacovala křesťanské vyznání. Tak jsme v tomto Evangeliu pozvednutí nad svět a nesení ven ze židovství a ze zkaženého křesťanstva, abychom poznávali požehnání křesťanství podle Božích myšlenek, křesťanství založeného na Osobě Božího Syna.

Když křesťanství je založeno na Osobě Krista, musí nutně přijímat svůj charakter od Krista – „*jaký ten nebeský, taková i nebeští*“. Když budeme procházet jednotlivými kapitoly za sebou, uvidíme toto dání starého pořádku stranou a uvedení toho, co je naprosto nové. V Janu 1 je zákon, daný skrze Mojžíše, nahrazován „*milostí a pravdou*“, která přišla skrze Ježíše Krista. V Janu 2 dává chrám v Jeruzalémě místo „*nebeským věcem*“. V Janu 4 je přirozená voda ze studně překryta studnicí vody života. V Janu 5 je dán stranou rybník činnosti anděla v prozřetelnosti a je nahrazen všemohoucím hlasem Božího Syna. V Janu 6 přirozený chléb dává místo chlebu, který přichází z nebe. V Janu 8 a 9 je tma rozptýlena světlem. V Janu 10 je židovský ovčinec nahrazen křesťanským stádem. V Janu 11 je životem odstraněna smrt.

Je nám takto dovoleno vidět, jak pomíjejí staré věci, a všechno je učiněno nové. Čas dává místo věčnosti, pozemské věci věcem nebeským. V myšlenkách jsme nesení zpět do věčnosti, když čas nebyl; v duchu jsme vzati za hranice země, abychom okoušeli radosti domu Otce.

Jak požehnané je, když ve chvíli, kdy vše se v ruce člověka zhroutilo, přicházíme k tomuto Evangeliu a naše duše se zabývají božskými Osobami, v nichž nemůže být žádné zhroucení. Jsme vedeni k Božímu úmyslu, jehož se žádná

zkáza nemůže dotknout, a jsme přeneseni do výjevů, kam žádné selhání člověka nemůže nikdy vejít.

Když čteme toto Evangelium, jsme od samého začátku ve spojení s věčnými věcmi a s nebeskými výjevy a sami jsme ve společnosti božských Osob. A přece se můžeme snadno v takové vysoké společnosti pohybovat bez strachu, neboť tato slavná Osoba, věčný Syn, se přiblížil k nám tak blízko, že může sedět vedle osamělého hříšníka u studny a přivést učedníka k tomu, aby odpočíval na Jeho hrudi. Tak skutečně přebýval mezi námi, že jednomu je zavázán za doušek vody; k druhým se může sklonit, aby umyl jejich nohy, zatím co pro další může připravit oheň, aby jim ohřál jídlo k jejich nasycení.

1. Věčné Slovo

Jan 1, 1-18

Velkým tématem úvodních veršů Evangelia Jana je sláva Osoby Krista jako věčného Slova. Nejprve jsme v myšlenkách přenášeni zpět do věčnosti, abychom poznali Jeho slávu jako božské Osoby. Když přicházíme do času, je před námi ukázána Jeho sláva jako Stvořitele. A nakonec je Slovo představeno jako stávající se tělem a zjevující nám svou slávu věčného Syna ve vztahu k Otci.

Verše 1 a 2: Evangelium začíná vznešeným konstatováním: „*Na počátku bylo Slovo.*“ Naše myšlenky jsou hned vedeny zpět do věčnosti, dříve než začal čas nebo existovalo stvoření, abychom se naučili, že slavná Osoba, která je nazvána „Slovo“, nemá žádný začátek. Na počátku všeho, co mělo nějaký začátek, Slovo bylo, nikoli „začalo“. „*Na počátku bylo Slovo*“ je formální vyjádření toho, že Slovo nemělo žádný začátek.

Hned je nám řečeno, že Slovo je **věčná Osoba**. Jako Slovo je tato požehnaná Osoba Tím, kdo zjevuje Boha – ta Osoba v Božství, která je sama v sobě, stejně jako svými činy a tím, čím se stala, vyjádřením Boha a Jeho myšlenek. Dále je nám řečeno, že to Slovo bylo „*u Boha*“. Slovo je nejen věčná Osoba, je také **rozlišitelná Osoba** v Božství. Slůvko „*u /s/*“ nadto označuje nejen rozlišitelnost Osoby, ale také vzájemnou komunikaci mezi Osobami v Božství. Pak je nám řečeno, že „*to Slovo byl Bůh*“. Úvodní výrok, který nám říká, že Slovo je věčná Osoba, chce říci, že On musí být božská Osoba. Ale ve věci, která se týká slávy Jeho Osoby, nejsme ponecháni odvozování, jakkoli správnému. Je nám jasně řečeno, že „*to Slovo byl Bůh*“ – **božská Osoba**.

Nakonec se učíme, že „*to bylo na počátku u Boha*“. To není pouhé opakování skutečnosti, která už byla řečena, že On byl rozlišitelnou Osobou v Božství. Zde se učíme dodatečné pravdě, že byl **věčně** rozlišitelná Osoba. Tak pečlivě střeží Duch Boží slávu Jeho Osoby proti těm, kteří by snad připustili rozlišitelnost Jeho Osoby, a přece by tvrdili, že byla doba, kdy začal mít rozlišitelnou osobní existenci.

Jak Pán, když se zmiňuje o počátku své služby, tak i Jan, když mluví o počátku křesťanství, užívají výrazu „*od počátku*“. Zde, ve vztahu k tomu, co nemá žádný začátek, máme dvakrát výraz „*na počátku*“. Dále je třeba poznamenat, že zde stojí, že „*to Slovo bylo u Boha*“ – nikoli u Otce. Jako se Slovo

vztahuje k Bohu, tak se Syn vztahuje k Otci. Označení Bůh zahrnuje nejen Otce, ale také Ducha Svatého a Syna. Slovo a Bůh mluví o přirozenosti božských Osob: Otec a Syn ukazují vztah mezi božskými Osobami. Velkým předmětem těchto veršů je ukázat slávu Krista jako v **přirozenosti** božské Osoby. Velmi málo slovy, ale velmi jasnými slovy, Duch Boží v těchto úvodních verších představil slávu našeho Pána v Božství. Slovo je **věčná** Osoba, **rozlišitelná** Osoba v Božství, **božská** Osoba a **věčně rozlišitelná** Osoba.

Celé to jasné pole „nebeských věcí“, které v tomto Evangelii před námi přecházejí, je založeno na slávě Osoby Krista. Zpochybňovat božství Syna znamená podkopávat základ, na kterém jsou založena všechna požehnání pro člověka. Nezáleží na tom, jak propracované náboženské systémy lidé postaví nebo jak velmi vyznávají, že ctí jméno Krista. Jestliže nestavějí na tomto základě, vše se zřítí.

Verš 3: Když byla ukázána sláva Slova jako božské Osoby, přecházíme z věčnosti do času, abychom poznali dva velké způsoby, jimiž byl Bůh Slovem vyjádřen: předně ve stvoření (verš 3), a za druhé skrze vtělení (verš 14). Zde se tedy učíme, že „*všechny věci byly učiněny skrze ně*“ – skrze to Slovo. Toto kladné tvrzení je zdůrazněno záporným výrokem, že „*bez něho nic není učiněno, což učiněno jest*“. Všechny věci, velké i malé, živé i neživé, duchovní i hmotné – vše, co „přijalo jsoucnost“, ji přijalo skrze Slovo. Samotná forma slov nutně vylučuje božské Osoby, o kterých může být řečeno, že **mají** jsoucnost, ale ne že „přijaly jsoucnost“. Jestliže stvoření přichází v jsoucnost, je to nejen proto, aby bylo dokázáno, že tu je Stvořitel, ale aby svou mírou **vyjádřilo** Stvořitele. „*Nebesa vypravují slávu Boha silného, a dílo rukou jeho obloha zvěstuje. Den po dni vynáší řeč, a noc po noci ukazuje umění.*“ (Žalm 19,2.3; Římanům 1,20)

Verš 4: Jestliže 3. verš mluví o tom, co přijalo jsoucnost skrze Slovo, pak 4. verš nám mluví o tom, co je **ve** Slově. „*V něm život byl.*“ Tímto výrokem přecházíme od vztahu Slova k celému stvořenému vesmíru, abychom měli na zřeteli Jeho vztah k lidem. „Život“, o kterém se zde mluví, těžko může být přirozený život stvoření. Jistě, Stvořitel, Slovo, je zdrojem přirozeného života, který, když byl dán, ať v rostlinách nebo v živočiších, se může rozmnožovat. Zde tento život je spíše duchovní život stávající se světlem lidí, kteří už mají přirozený život. Život může být dáván druhým, ale život nikdy nebyl dán Slovu – „*V něm byl život.*“

Život byl světlo lidí. Pán může říci: „*Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.*“ (Jan 8,12) Život ve Slovu byl člověku dokonalým zjevením neviditelného Boha.

Světlo rozumu nemůže zkoumáním prozkoumat Boha. Jen světlo života ve Slovu, které se stalo tělem, může Boha oznámit.

Verš 5: Člověk je padlý. Jestliže proto světlo svítí před lidmi, je to v prostředí temnoty a neznámosti Boha. Dále se učíme, že „*tmy ho neobsáhly*“. To nám říká, že duchovní tma je nejen neznámost nebo nepřítomnost světla; je to protivení se světlu. Přirozené světlo by zahnilo tmu; avšak je-li člověk ponechán sobě samému, duchovní světlo nezažene duchovní tmu. Světlo života Slova jasně odkrývá mravní neschopnost člověka, tak jako později láska Jeho života vyvolá nenávist člověka.

Verše 6 až 9: V úvodních verších před námi prošla sláva Slova ve vztahu k Bohu, potom ke stvoření, a nakonec k lidem. Ve verších, které následují, poznáváme způsob, který Bůh zvolil, aby představil světlo člověku v tomto světě. Bůh nejen dává světlo, ale posílá předchůdce, aby vedl pozornost lidí ke světlu. Není tu žádná podrobnost o spojení Jana Křtitele s Židy nebo s pozemskými věcmi. Zde je viděn jako „*poslaný od Boha*“ a jako svědek toho, co je naprosto nové – svědek Světla. V druhých Evangelích vydává svědectví pokání činícímu Izraeli o Králi a o Jeho království. Zde vydává svědectví o Světlu „*všem lidem*“.

Jestliže však Bůh posílá předchůdce, tu pečlivě dbá na slávu Krista. Ať už je Jan jakkoli velký, je jen Jeden, který je Světlo. Jan byl skutečně „*lampou hořící a zářící*“ (Jan 5,35), ale Slovo bylo Světlem, které přicházejíc na svět, osvětluje každého člověka. Světlo mělo dvojí účinek: vystavilo (ukázalo) člověka, ale zjevilo Boha. Pán skutečně „*chodil, dobře čině*“, ale pohnutkou všeho, co činil, bylo, aby oznámil Boha. On nejen prostě otevřel slepé oči, aby odejmul slepotu, ale aby ukázal Boží lásku ve vztahu k lidské potřebě. Světlo je zjevením Boha v lásce podle plné pravdy o stavu člověka a o Boží svatosti.

Verše 10 a 11: Pak je nám řečeno, jaký je účinek Světla na člověka, je-li ponechán sám sobě. Svět Ho neznal a Jeho vlastní, Židé, Ho nechtěli přijmout. Světlo zjevuje, že člověk je nejen krajně necitlivý k tomu, co je dobré a dokonalé, ale staví se také zcela proti Tomu, v němž je ukázána všechna

tato dobrota. Když je ponechán sám sobě, pak stav člověka je beznadějný.

Verše 12 a 13: Bůh ve své svrchované milosti nenechává člověka zcela sobě samému. V milosti v člověku působí s tím výsledkem, že někteří přijmou Krista – uvěří v Jeho Jméno – a takovým je dáno právo stát se Božími dětmi. Tvoří nový rod, ne skrze přirozené zrození – z krve; ani skrze vlastní úsilí – skrze vůli těla; ani skrze vůli jiných – vůli muže; ale jako získávající nový život z Boha.

Vtělení (verše 1,14-18)

Prvních třináct veršů odkrývá slávy Osoby Krista. On je Slovo, věčná, rozlišitelná a božská Osoba v Božství. On je Stvořitel všech věcí, Ten, v němž je život a světlo každého člověka.

Verš 14: Nyní je nám řečeno, jak tato slavná Osoba přišla na tento svět, aby lidem přinesla světlo života. Ten, jenž na začátku byl Slovo, se stává tělem. Poznali jsme, kdo On je jako Osoba, kým byl ve věčnosti. Nyní je nám řečeno, čím se stává v čase. Není řečeno, že se vtělením stal Slovem, ale že to Slovo se stalo tělem.

Tato obrovská událost – vtělení věčného Slova – nás povede k tomu, abychom očekávali velké a požehnané výsledky. Tři z význačných účinků vtělení jsou nám představeny v těchto verších: Předně zjevení věčných vztahů mezi božskými Osobami; za druhé postoj Boha vůči člověku; za třetí vyjádření (oznámení) Boha v Jeho plnosti.

Věčné vztahy mezi božskými Osobami. Když se Slovo stalo tělem, apoštol může říci: „*Viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce.*“ Sláva, na kterou patřili, nebyla odvozena z lidství, které přijal, ale z Jeho vztahu k Božství. Jeho sláva byla jedinečná sláva, sláva jednorozeného Syna, vztah prožívaný v obecenství s Bohem jako Otcem. Takto když je vyhlášena skutečnost Jeho lidství, je pečlivě střežena sláva Jeho Osoby.

Postoj Boha k člověku. Když se Slovo stalo tělem, ihned se učíme, co je v Božím srdci vůči člověku. Ten, jenž se stal tělem, přebýval mezi námi „*plný milosti a pravdy*“. Přišel v charakteru, který se přesně hodil pro člověka. Nepřišel, aby kladl na člověka požadavky, jako tomu bylo v zákoně, ale jako Dárce, který přináší nehodným požehnání v milosti.

Nadto s Kristem přišla plná pravda. Všechno, co řekl Mojžíš a proroci, bylo

pravdivé, ale nebyla to plná pravda. Zákon mi říká, čím bych měl být. Neříká, co jsem. „Kristus neukázal, co by věci měly být, ale čím jsou ... Kristus mi říká pravdu o všem, stejně tak o zlém jako o dobrém.“

Verš 15: Opět je podáno svědectví Jana Křtitele o této slavné Osobě, která přišla v těle. Ten, jenž je plný milosti a pravdy, zaujímá v čase mnohem větší místo právě proto, že existoval před Janem ve věčnosti.

Verše 16 a 17: Kromě toho to Slovo, které se stalo tělem a přebývalo mezi námi, nejen vyjadřuje plnost milosti, která byla v Kristu, ale apoštol říká, že „z plnosti jeho vzali jsme milost za milostí“. Byl tu nejen proto, aby ukázal milost v sobě, ale aby udělil milost druhým, a to v hojnosti – milost za milostí. Zákon, daný skrze Mojžíše, vyžadoval. Žádal od člověka to, čím měl být ve vztahu k Bohu a ke svému bližnímu. Milost, přicházející skrze Ježíše, přináší člověku požehnání podle toho, co je ve vsí své potřebě, a přitom plně drží pravdu o všem, co je Bůh ve vsí Jeho nekonečné svatosti.

Verš 18: Ukázání Boha. Když se Slovo stalo tělem, ihned tu je plné vyhlášení Boha. Ve Starém zákoně došlo k částečnému zjevení Boha v Jeho vlastnostech – jako Všemohoucího a jako neproměnného Jehovu – ale nebylo tu zjevení Božího srdce, dokud nepřišel Syn. Nikdo nebyl dostatečně velký, aby oznámil Boha. Nikdo jiný, než jen božská Osoba, nemohl zjevit božskou Osobu. „Boha žádný nikdy neviděl.“ Syn, jako jednorozený v lůnu Otce, zjevil Otce tak, jak Ho znal. Jak kdosi řekl, toto nejen popisuje „charakter Jeho slávy zde na zemi; je to to, co byl (co vždycky je) v lůnu Otce v Božství: a takto Ho oznámil“.

2. Trojí svědectví Jana Křtitele

Jan 1,19-37

Po úvodních verších předkládá toto Evangelium pozoruhodné svědectví o Kristu, vydané Janem Křitelem během tří po sobě jdoucích dnů. Toto svědectví je následováno dalším představením Pána, učiněném Jím samým také během tří po sobě jdoucích dnů.

Svědectví prvního dne, vydané Janem, je zaznamenáno ve verších 19-28. Svědectví druhého dne je ve verších 29-34 a začíná slovy: „Druhého pak

dne.“ Poslední svědectví je ve verších 35-37 uvedeno slovy: „*Druhého pak dne opět.*“ Svědectví Jana Křtitele, jak je předloženo v Evangeliiu Jana, je v podivuhodném kontrastu s jeho svědectvím, jak je zaznamenáno Matoušem a Lukášem.

V dřívějších Evangelích Jan vydává svědectví v přítomnosti hříšníků. Zde svědčí jako v přítomnosti Božího Syna. Když má před sebou zástupy, mluví jako prorok, který se dotýká svědomí a snaží se přesvědčit lidi o jejich hříších. V přítomnosti božské Osoby mluví jako velebitel jemnými a pokornými výrazy o Tom, jemuž není hoden rozvázat řeménka obuvi. V prvním případě vina národa tíží jeho duši. Zde Kristova sláva zaujímá jeho ducha. Kristus se Janovi stal všechno ve všech. On sám je jen hlas, který brzy zmlkne.

Prvního dne má Janova služba velký cíl skrýt sám sebe, aby učinil velkým Krista. Druhý den je tématem jeho svědectví sláva Kristovy Osoby a velikost Jeho díla, vycházejícího vstříc potřebě světa. Poslední den jeho služby představuje Osobu Krista k uspokojení srdce věřícího.

Janovo svědectví prvního dne (verše 19-28)

Jestliže toho dne Jan skrývá sám sebe, je to předně proto, aby představil Krista jako nový střed shromažďování Jeho lidu. Potom, aby shromažďoval ke Kristu, křtí, aby oddělil věřící od zkaženého náboženského systému oné doby. Nakonec ukazuje, že Kristus, k němuž se věřící shromažďují, je v poňání od náboženského světa.

Verše 19-21: Tyto pravdy jsou ukázány rozmluvou mezi Janem a představiteli Židů. Kněží a Levité, kteří byli posláni z Jeruzaléma, se ptají Jana: „*Ty kdo jsi?*“ Se srdcem plným Krista Jan velmi požehnaně odpovídá: „*Já nejsem Kristus.*“ Jako pravý svědek představuje Krista a skrývá sám sebe. Čím více je na něho činěn nátlak, aby mluvil o sobě, tím kratší se stávají jeho odpovědi. Oni říkají: „*Eliáš jsi ty?*“ On odpovídá: „*Nejsem.*“ Ptají se: „*Jsi ten prorok?*“ Odpovídá jediným slovem: „*Ne.*“ Jan se zmenšuje, aby Kristus rostl.

Verše 22 a 23: „*I řekli jemu: Kdo jsi?*“ Odpovídá, že je jen „*hlas*“. Není Eliášem, předpověděným Malachiášem; není prorokem zaslíbeným Mojžíšem; je jen hlas, o kterém mluvil Izaiáš. Odmítá zaujmout místo jako střed shromažďování Božího lidu. Odmítá přijmout nějaké jméno, aby se vyvýšil mezi Božím lidem. Je prostě hlasem, aby mluvil o Ježíšovi v poslušnosti vůči Božímu slovu. Nadto mluví o Ježíšovi ve světě pouště, kde pro Boha nic není, a

uprostřed lidu, který je bez Boží bázně.

Verše 24 a 25: Jestliže však Jan odmítá stát se novým středem shromažďování, proč křtí? Farizeové si byli dobře vědomi toho, že křest znamená smrt, a proto oddělení, neboť smrt je velký oddělovač. Jestliže Jan křtil, znamenalo to oddělení od starého pořádku věcí, aby tu byl podíl na něčem zcela novém. Co tedy je tím novým středem shromažďování? Tak se ptali farizeové, když viděli, že Jan odmítl stát se vůdcem nebo středem.

Verše 26-28: Jan ve své odpovědi připouští, že křtí vodou, což v sobě zahrnovalo, že je nezbytné oddělit se od zkaženého náboženského systému té doby, aby bylo možné shromažďovat se kolem Krista. Dále jasně ukazuje nutnost tohoto oddělení. Náboženský Žid neměl ocenění pro Krista. Ten stál mezi nimi, ale jako Neznámý. Nejen že byl neznámý u světa, ale neznámý u kněží a Levitů z Jeruzaléma. A přece je tento Neznámý tak veliký, že Jan může říci, že „u jeho obuvi není hoden rozvázati řeménka“.

Kromě toho je nejen neznámý, ale je také na místě vně: „za Jordánem“. A tak od samého začátku tohoto Evangelia je Kristus představen jako zavržený od národa a jsoucí vně na místě pohanění.

Ani dnes tomu není jinak. Jako s Kristem jednaly náboženské masy v závěrečných dnech židovství, tak s Ním jedná náboženské vyznání v závěrečných dnech křesťanstva. Jakkoli je vzácný pro jednotlivce, je stále neznámý bezstarostnému náboženskému vyznání. Je stále vně zkažených náboženských systémů dnešní doby. Je stále na místě pohanění. I když to je jakkoli bolestné, nemusí to překvapovat, neboť jsme předem varováni, že poslední období křesťanstva nalezne Krista venku za dveřmi lehkomyšlného křesťanského vyznání (Zjevení 3,20).

Svědectví Jana Křtitele druhý den (verše 29-34)

První den Jan připravuje cestu Pána tím, že ukrývá sám sebe, aby Kristus naplňoval zorné pole lidí. V tento druhý den předkládá více pozitivní svědectví o slávě Osoby a díla Krista. On je Boží Beránek a Boží Syn. Jako Boží Beránek odjímá hřích světa; jako Boží Syn křtí Duchem Svatým.

Verš 29: Jan toho dne začíná své svědectví slovy: „*Aj, Beránek Boží, který snímá hřích světa.*“ To před nás staví dvě části Kristova díla: předně jednání s hřichem v oběti jako Boží Beránek tím, že bude na kříži učiněn hřichem. Za

druhé odejmutí principu hříchu ze světa v budoucím dni.

Titul **Beránek** tu je vzhledem k oběti na kříži. „**Boží Beránek**“ nám mluví o oběti, kterou opatřil Bůh, v protikladu k obětem přinášeným lidmi v dřívějších časech. Protože je od Boha, je tato oběť pro Boha plně přijatelná. Konečným výsledkem této velké oběti bude úplné odejmutí všech stop hříchu ze světa. Slova „*snímá hřích světa*“ nám říkají, co Pán Ježíš v budoucnosti učiní jako výsledek díla, které vykonal jako Boží Beránek v minulosti.

Hřích je bezzákonnost. To znamená, že člověk koná svou vlastní vůli bez jakékoli myšlenky na Boha a bez Boží bázně. Všechna bída světa je výsledkem toho, že člověk dělal svou vlastní vůli ve světě hříchu. Pán odejme každou stopu hříchu tím, že přivede vše do poddanosti Bohu. Takto je věřící dnes osvobozen od moci hříchu, když byl přiveden do poddanosti Bohu. Na základě skutečnosti, že náš starý člověk byl ukřižován s Kristem, se považujeme za mrtvé hříchu, ale živé Bohu v Kristu Ježíši. Člověk ovládaný hříchem nemá myšlenky na Boha. Věřící má Boha před sebou; snaží se žít pro Boží vůli a radost, a když to činí, je osvobozen od moci hříchu. To, co je nyní pravda o věřícím, který se považuje za mrtvého hříchu a živého Bohu, bude určitou mírou pravda o světě v době Milénia, když se lidé budou muset poddat Bohu pod vládou spravedlnosti. Bude to absolutně pravda v nových nebesích a nové zemi, kde bude spravedlnost přebývat. Potom bude Bůh bydlet s lidmi v místě, kde je Boží vůle konána všemi a ve všem. Ani stopa hříchu nebude kazit tento výjev. Bůh bude všechno ve všech. Pak konečně bude vyslyšena modlitba: „*Bud' konána tvá vůle na zemi, jako je v nebi.*“

Verš 30: Jan potom podává svědectví o velikosti Toho, jenž jako Boží Beránek vykoná toto dílo. Říká: „*Tento jest, o kterém jsem já pravil, že za mnou jde muž, který je přede mnou, protože byl dříve než já.*“ V čase Kristus přišel po Janovi. Co se týká postavení, zaujímá místo prvotnosti daleko nad Janem, neboť existoval ve věčnosti před Janem.

Verš 31: Jan s pečlivostí ukazuje, že jeho známost slávy Osoby Krista je naprosto mimo tělo. Nebyla získána přirozenou známostí Pána na základě spojení s Pánem pouty příbuzenství. Dvakrát říká: „*Já jsem ho neznal.*“ Dále odpovídá na otázku farizeů: „*Proč tedy křtíš?*“ Vysvětluje, že uzavřel starý pořádek křtem, aby zjevil Izraeli Krista jako velký střed nového pořádku a požehnání. Nebylo to, aby zjevil sám sebe; sám se skrýval, aby Kristus „*byl zjeven*“.

Verš 32: Jan dále vyvyšuje Krista, když ukazuje, že Ten byl mezi jinými vyznačen velkou skutečností, že Duch sestoupil z nebe jako holubice a zůstal na NĚm. Nebyla to nová věc, že Duch sestoupil na člověka za určitým účelem; zcela nová věc pro Ducha bylo „zůstat“¹. Ježíš přijímá Ducha Svatého jako člověk na základě své vlastní dokonalosti a toho, že je ve vztahu k Otci jako Syn. „My jsme zapečetěni, poněvadž jsme syny vírou v Něho v moci vykoupení, které On vykonal.“

Verše 33 a 34: Duch přichází na Krista „jako holubice“, ne v podobě ohnivých jazyků jako o Letnicích. Oheň mluví o zkoušení a zahrnuje sebeodsuzování. Jestliže Duch přichází na nás, testuje vše, co je z těla, a vyžaduje pro to sebeodsouzení. To vede Jana k tomu, aby mluvil o druhé části Kristova díla: On „*křtí Duchem Svatým*“. Nejenom jako Boží Beránek vykoná vykoupení, ale jako Boží Syn uděluje Ducha Svatého, aby vykoupení byli vedeni do požehnání svého místa jako synové. Jan dotvrzuje, že Ten, jenž dává Ducha Svatého, je Boží Syn. Kdo jiný, než jen božská Osoba, mohl dávat božskou Osobu? Tyto tituly, dané Janem Pánu, jdou daleko nad to, co Kristus je ve vztahu k Izraeli. Jako Boží Beránek vykonává dílo, které je k dispozici pro celý svět, neboť má celosvětový účinek. Jako Beránek je ve Zjevení středem všech vykoupených. Křest Duchem potom nemůže být omezen na Izrael. Boží slovo říká: „*Vyleji z Ducha svého na všeliké tělo*.“ (Sk. 2,17) Jako Boží Syn má Kristus autoritu také nad národy (Žalm 2).

Janovo svědectví třetího dne (verše 35-37)

Verše 35-37: V první den Janovy služby ten největší mezi syny ženskými ustupuje v Ježíšově přítomnosti do pozadí. Druhý den vydává svědectví o slávě Kristovy Osoby a o velikosti Jeho díla. A konečně v tento poslední den své služby neříká nic ohledně díla Krista nebo daru od Krista, ale jen mluví o Osobě Krista. „*Řekl: Aj, Beránek Boží*.“ Možná že to nebylo tolik svědectví pro druhé, jako spíše velebení srdce plného Kristovy krásy. Neboť to, co Jan říká o Ježíšovi tohoto dne, je výsledkem hledění na Ježíše. Nebylo to výsledkem četby o NĚm v prorocích nebo slyšení o NĚm od druhých, ale hledění na Něho. Tak jak čteme: „*A užrev Ježíše, an se prochází, řekl: Aj, Beránek Boží*.“

Je pro nás dobré, když se uprostřed shonu života i my na chvíli tiše zastavíme a jakoby si uděláme čas k hledění na „*Ježíše, jak chodí*“ – abychom vpili do svých duší Ježíšovu milosti a vzácnosti, jemnost a přívětivost, laskavost a

mírnost, svatost a lásku, které vyznačovaly každý krok Jeho života tímto temným světem hříchu a bēd; a abychom potom s plným srdcem přivolávali pozornost druhých ke kráse Toho, jenž je „*všechn přezádostivý*“ – abychom jako Jan za starých časů řekli: „*Aj, Boží Beránek.*“

Výsledek takové služby je vidět ve dvou učednících, kteří slyšeli Jana mluvit. Slyšeli Jana, ale následují Ježíše. Zřejmě bez pohnutí naslouchali Janově službě v předchozích dnech, ale služba třetího dne, která plynula ze srdce plného Krista, zasáhla srdce, která Jej potřebovala.

Výsledkem hledění na Ježíše, jak chodil, musí být uvědomění si, že nás miluje. A Jeho láska, která vzbuzuje naši lásku, nás přitahuje k Němu takovým způsobem, že jsme taženi za Ním a stáváme se následovníky Krista. Není tomu často tak, že jsme spokojeni s tím, že víme, že jsme pod záštitou Kristova díla, zapečetění Duchem, aniž bychom s rozhodností následovali Krista? Následování Krista musí znamenat více, než v Krista věřit. Jistě to zahrnuje víru, neboť ten, kdo jde za Ním, musí být věřící, a přece věřící není vždy následovník. Následovat v sobě zahrnuje, že On se stane velkým předmětem pro duši – Tím, kdo vládne a řídí život. Není tajemstvím našeho malého pokroku, který činíme ve své duchovní historii, právě to, že chybí rozhodné následování? A nevyznačuje toto chybné rozdílení mezi oddaností a polovičatostí?

3. Trojí služba Krista

Jan 1,38 – 2,11

Kristus je téma každé pravé služby: její cíl je dosažen, když ti, kteří poslouchají, jsou pevně připoutáni ke Kristu. Když proto ti dva učedníci jsou přitahováni ke Kristu v tak opravdové náklonnosti, že jsou puzeni následovat Ho, účel Janovy služby byl naplněn.

Závěr Janova svědectví vede k začátku služby Krista. To, co bylo historicky pravdivé v oné době, je stále pravdivé v duchovní historii věřícího. Jestliže jsme službou Pánova služebníka přitahováni ke Kristu, je to proto, abychom přišli pod Jeho vlastní službu lásky.

Tak jako u Jana, je i Pánova služba představena ve třech po sobě jdoucích dnech. Službu prvního dne máme před sebou ve verších 38 až 43. Služba druhého dne začíná slovy: „*Na druhý den*“ (ve verši 44) a pokračuje do konce

kapitoly. Služba třetího dne je zaznamenána v prvních jedenácti verších 2. kapitoly a je uvedena slovy: „*Třetího pak dne.*“

První den Kristovy služby (verše 38-42)

Tento první den služby v obraze velmi požehnaně představuje službu Krista, jak shromažďuje svůj lid kolem sebe během tohoto křesťanského období. To, že žijící Osoba má být středem shromažďování pro Boží lid, bylo na zemi něco zcela nového. Abychom mohli ocenit tuto službu lásky, musíme mít na paměti, že tato slavná Osoba, která získala lásku těchto dvou učedníků – Kristus, jehož následují – je Ten, jenž je nepoznaný od světa, zavržený náboženstvím těla a je na místě vně (verše 10, 11, 26 a 28). Až do té doby byl Jeruzalém se svým chrámem středem náboženské aktivity vyznávajícího Božího lidu. V židovství bylo středem shromažďování **místo**. V křesťanství je středem shromažďování **Osoba**, a touto Osobou je zavržený člověk na místě pohanění. Jestliže se chceme shromažďovat k Němu, musíme, tak jako ti dva učedníci, vyjít k Němu za tábor a nést Jeho pohanění (Židům 13,13).

Žel, vyznávající křesťanstvo se velkou mírou vrátilo k židovskému systému a znovu postavilo nádherné budovy jako střed svého náboženského života. Kromě toho křesťanstvo ignorovalo skutečnost, že Kristus byl zavržen, a snažilo se jakoby přivést Ho zpět do světa, místo aby opustilo svět a šlo ke Kristu. Lidé se snažili získat poctu pro sebe tím, že připojovali Jeho požehnané Jméno ke svým systémům, svým strukturám a svým zemím. Avšak Kristus je mimo všech systémů tohoto světa a jeho náboženství, a ti, kteří jsou k Němu osobně přitahováni náklonností srdce, musejí přijmout místo pohanění vně, pokud chtějí získat Krista jako svůj zdroj pomoci dostačující pro všechno.

Tak představuje tento milý výjev „*za Jordánem*“ velmi krásný obraz toho, čím je křesťanství podle Boha – společností věřících vyvedených z židovství a ze světa, a to jak sociálního, tak i politického a náboženského, aby byli shromážděni k žijící Osobě, která mocně přitahuje jejich srdce. Když jsme přišli pod účinnost Kristova díla a přijali dar Ducha, když máme budoucnost zajištěnou, můžeme se ptát: „Jak máme být zachováni uprostřed zkoušek a pokušení tohoto světa na své cestě k nebi?“ Je tu jen jedna odpověď: Můžeme být zachováni, jen když se shromažďujeme k žijící Osobě, která má všechnu lásku ve svém srdci, všechnu moc ve své ruce a všechnu moudrost

pro svůj lid. Živý Kristus je řešením všech našich těžkostí. Cestu tímto temným světem pro sebe najdeme, jen když Ho následujeme a zůstáváme s Ním. Bez Něho nemůžeme učinit nic. Takto o těch dvou učednících čteme: „Šli za Ježíšem“ a „zůstali u něho“ (verše 37 a 40). Pán později dává těmto slovům duchovní význam, když říká svým učedníkům: „Zůstaňte ve mně,“ a závěrečnými slovy Evangelia: „Pojď za mnou.“ (Jan 15,4; 21,22)

Verše 38 a 39: Už o Kristu slyšeli, hleděli na Krista, jak chodil, byli přitahováni ke Kristu a následovali Krista. Nyní poznáváme hluboký zájem Pána o tyto učedníky, kteří Ho následují. Čteme: „*I obrátiv se Ježíš, užírl je, že jdou za ním.*“ Tak jako tehdy, jistě i dnes On ví o těch, kteří jdou za Ním.

Pán dále tyto dva učedníky zkouší otázkou: „*Co hledáte?*“ Jestliže jsme jako učedníci zaujali místo vně světských náboženských systémů přítomné doby, budeme podobným způsobem testováni ohledně svých pohnutek. Nejsou těžkosti, které vyvstávají mezi svatými, často dovolovány proto, aby nás zkoumaly a daly vzniknout otázce: „Proč jsme zde?“ Zaujali jsme toto místo jen proto, abychom unikli zlým věcem náboženského světa, nebo abychom získali světlo a lepší naučení, nebo protože na této cestě byli před námi naši rodiče? Je-li tomu tak, budeme jistě zkušení ohledně svých pohnutek, abychom proto, že jsme jednali z nějakých chybných nebo smíšených pohnutek, nezemdleli na cestě a neopustili místo pohanění.

V případě těch dvou učedníků Pánova testující otázka vyvádí pravou pohnutku, jak je ukázána v jejich otázce: „*Mistře, kde bydlíš?*“ Ukazuje se, že nezaujali místo venku prostě proto, aby unikli zkaženosti židovství, ani aby pro sebe obdrželi nějaký zisk, ale protože toužili být s Tím, ke kterému byli přitahováni náklonností. Pohnutkou nebylo „já“, ale On. Chtěli poznat Toho, k němuž byli přitahováni, a proto říkají: „*Kde bydlíš?*“ Lidi opravdu nepoznáme při náhodném setkání nebo příležitostném rozhovoru; abychom je poznali, musíme být s nimi v jejich domě. Jestliže chceme mít hlubší poznání Krista, musíme se snažit poznat Ho v Jeho vlastním domě – v domě Otce. Proto ta slova: „*Vrchních věcí hledejte, kde Kristus na pravici Boží sedí.*“ A kde získáme hlubší porozumění věcem nahoře, než tam, kde jsme se dvěma nebo třemi shromáždění k Jeho jménu a kde On je uprostřed?

Na taková přání Pán rád odpovídá. Jak bylo řečeno, můžeme mít z Krista tolik, kolik chceme. Pán těmto dvěma učedníkům hned odpovídá: „*Pojďte a vizte.*“ A my čteme: „*I šli a viděli, kde bydlel.*“ V tomto světě není nic, co by mluvilo o Kristu. A můžeme si být jisti, že i když v našich domech je všelicos,

v Jeho domě nebylo nic, co by odvádělo od Něho. Když viděli, kde bydlí, přišli, aby Ho poznali v Jeho vlastním domově, a když Ho poznali, s radostí s Ním zůstali ten den. Osoba, jež je přitahovala na místo vně, byla Osoba, která je tam držela.

Verše 40 – 42: Následuje správný výsledek zůstávání s Kristem – nalezení druhých pro Krista. Tak čteme, že jeden vychází z tohoto posvěceného místa, aby našel svého vlastního bratra Šimona, a když ho našel, „*přivedl jej k Ježíšovi*“. Nepřivedl ho pouze na nějaké vnější místo, ani ke společnosti na místě venku, ale k Osobě, k Ježíšovi. A jak je krásné přijetí, jehož se Šimonovi dostalo! Je v přítomnosti Toho, jenž zná jeho jméno a jméno jeho otce a jenž mu dává nové jméno. Když Pán Šimonovi říká jeho jméno a jméno jeho otce, dává mu na vědomí, že se nalézá v přítomnosti Toho, jenž zná celou jeho historii od chvíle jeho narození. Když mění jeho jméno, Kristus si ho nárokuje pro sebe, neboť právo měnit jméno zahrnuje vlastnictví a autoritu. Takto se Petr na začátku své duchovní historie učí, že Pán zná celý jeho příběh hříšníka, a přece si ho pro sebe nárokuje provždy.

Jak krásná je cesta těchto učedníků ve spojení s Kristem tohoto prvního dne Jeho služby a jak je bohatá na naučení pro nás. Učedníci jsou charakterizováni:

- **hleděním** na Ježíše, když chodil;
- **slyšením** o Ježíšovi, když o Něm bylo mluveno;
- **následováním** Ježíše na místě vně;
- **viděním**, kde Ježíš přebýval;
- **zůstáváním** s Ježíšem;
- **nalezením** druhých pro Ježíše a
- **jejich přivedením** k Ježíšovi.

Druhý den Kristovy služby (verše 43-51)

Zde se obraz mění a Kristus je viděn jako střed shromažďování svých pozemských svatých, židovského ostatku. Předtím byl představen jako střed shromažďování svých nebeských svatých – Církve.

Verše 43–45: Toho dne neslyšíme nic o Kristově místě bydlení, které je podílem nebeských svatých. Předchozího dne dva učedníci opustili svět, aby se shromáždili ke Kristu a byli s Ním v Jeho domově. Tohoto dne vychází

Kristus do světa a přitahuje dva svaté k sobě, aby s Ním vládli v Jeho království. To je v souhlasu se vším, co je napsáno v Mojžíšovi a prorocích, kteří neříkají nic o Jeho nebeských slávách, ale velmi mnoho o Jeho pozemské vládě. Jako o budoucím králi o Něm Filip vydává svědectví jako o legálním Synu Josefovu, a proto dědici trůnu.

Verše 46 – 48: Natanael nejprve ukazuje charakteristickou židovskou nevěru, neboť říká: „*A může z Nazaréta co dobrého býti?*“ Dále představuje zbožný židovský ostatek, který bude vyvolán z nevěřícího národu poté, co byla Církev vzata, a ve kterém bude způsobeno pokání kvůli národnímu zavržení Krista. Pán uznává Natanaele za toho, v němž není Isti, neboť neviděl ho snad Pán ve všech jeho cvičeních pod fíkem? Bezpochyby tam byl a vyznával své hříchy, neboť jen vyznáním se Bohu může být duše osvobozena od Isti.

Verš 49: Jako výsledek toho, že z jeho duše byla odstraněna lest, vidí Natanael všechny věci jasně a vyznává Krista jako Božího Syna a Krále Izraele. To jsou dva tituly, pod kterými podle 2. Žalmu židovský národ zavrhl Krista. V soudu u nejvyššího kněze národ popřel, že Kristus je Boží Syn, v soudu u Piláta zavrhl Jeho nárok, že je Král Izraele.

Verše 50 a 51: Pán uznává Natanaelovu víru, vzbuzenou vlastními slovy Pána samého. Když Natanael vyznává Krista podle 2. Žalmu, Pán mu nyní oznamuje další slávu podle 8. Žalmu, slávu Syna člověka. Jako Syn člověka bude postaven nad vším dílem Božích rukou a všechny věci Mu budou poddány. Jestliže země dole bude v poddanosti pod Ním, tu nebesa nahoře budou otevřena nad Ním a andělé, kteří najdou svůj slavný předmět služby v Kristu na zemi, vytvoří vztah mezi nebem a zemí.

Třetí den Kristovy služby (Jan 2,1-11)

Úvodní slova této kapitoly jasně spojují svatbu v Káni s předchozí kapitolou. Svatba se koná „*třetího dne*“. Jestliže první den vyjadřuje v obraze shromažďování věřících k Pánu v průběhu křesťanského období a druhý den shromažďování zbožného zbytku Židů k Pánu poté, co Církev byla vzata do nebe, nemůžeme správně usuzovat, že třetí den mluví o obnovení Izraele ve dnech Milénia? O celé události je mluveno jako o „*znamení*“ (verš 11) a znamení je přirozená nebo hmotná skutečnost s duchovním významem. Výjev

svatby může svým předobrazným významem dobře vyjadřovat obnovení vztahů mezi Hospodinem a Izraelem. Ozeáš představuje Hospodina, jak v budoucnosti říká: „*I zasnoubím tě sobě na věčnost, zasnoubím tě sobě, pravím, v spravedlnosti a v soudu a v dobrotivosti a v hojném milosrdenství. Zasnoubím tě sobě také u víře.*“ (Ozeáš 2,19.20)

Ozeáš velmi významně dodává: „*Obživí nás po dvou dnech, dne třetího vzkřísí nás.*“ (Ozeáš 6,2) To může vyjadřovat pokání národa, které vede k jeho obnově ve spravedlnosti. Toto obnovení bude výsledkem mravního očištění, vykonaného pokáním, vyjádřeným naplněním prázdných nádob na vodu, určených k očišťování. Potom, když je dosaženo svatosti, bude pro Izrael téci víno radosti.

4. Zkaženost člověka a sláva Krista

Jan 2

Když čteme Evangelium Jana, musíme mít na paměti, že ukazuje dání stranou židovského a pozemského pořádku požehnání, aby uvedlo pořádek, který je zcela nový a nebeský ve svém charakteru. Tento nový řád požehnání – křesťanství, zahrnující zjevení božských Osob – očekával na vtělení Slova. Nikdo, než jen božská Osoba, není dosti velký pro to, aby zjevil božské Osoby a odkryl úmysly Božího srdce.

Poněvadž v křesťanství je vše založeno na Osobě Syna, můžeme rozumět tomu, že Evangelium začíná odhalením slávy Jeho Osoby, a tak klade základ všem trvalým požehnáním pro člověka a pro Boží slávu. Avšak dříve, než jsme připraveni mít užitek ze zjevení nebeských věcí, musíme být přesvědčeni o beznadějném stavu a krajní zkáze padlého člověka.

Toto nutné ukázání člověka je před nás postaveno ve druhé kapitole. Zde se předně učíme, že člověk nemůže zajistit své vlastní štěstí v přirozených a správných věcech – víno dochází (Jan 2,1-11). Za druhé: Člověk neumí ke svému prospěchu použít náboženství, které mu Bůh dal k zajištění požehnání na zemi – chrám je zkažen (Jan 2,13-17). Člověk za třetí neumí ocenit Boží dobrotivost, když se Bůh skloní, aby plný milosti a pravdy přebýval mezi lidmi – Kristus je zavržen (Jan 2,18-22). A nakonec člověk neumí přirozeným rozumem ocenit Krista, neboť i když přijde ke správnému závěru ohledně Krista, nechává ho to daleko od Boha. V padlém člověku není nic, čemu Bůh

může důvěřovat (Jan 2,23-25).

Dále jestliže nám tato kapitola mluví o zkáze člověka, také odkrývá slávu Krista, přinášejícího pravé štěstí, jednajícího se vším zlem, překonávajícího moc smrti a přitahujícího k sobě.

Svatba (verše 1-11)

Kromě časového učení svatby v Káni, které nám mluví o obnovení Božích vztahů k Izraeli v budoucím dni, tu je velká mravní lekce, která nás učí, že žádná z pozemských věcí nedokáže dát trvalou radost. Svatba je největší příležitost v životě přirozeného člověka, a ten se právem snaží učinit ji obdobím svátku a radosti. Žel, víno lidské radosti se vyčerpá. Člověk je neschopný zajistit si vlastní štěstí. Za výjimečně příznivých okolností může člověk mít každou příležitost k zajištění štěstí, je-li to možné učinit přirozenými prostředky. Může mít k dispozici mládí, bohatství a zdraví, a to vše může být užito nejlépe a výhodně na zákonných cestách, jako je svatba. Nicméně štěstí nebude trvat – víno se vyčerpá. I v těch nejskvělejších chvílích života bude něco, co maří úplné štěstí, a nad radostí pomíjivého dne visí strach z toho, co může přinést zítřek. Okolnosti se mohou měnit, zdraví nepotrvá, smrt se může vloupat i do nejšťastnějšího domu a ukončit nejužší vztahy.

Jestliže však svatební výjev ukazuje selhání člověka v jeho nejlepším, také zjevuje slávu Krista, která vystupuje nad každého člověka a nade vše a zajišťuje pro člověka štěstí, které on pro sebe nemůže zajistit. Jsme vedeni k tomu, abychom se učili, že kromě Krista zde není trvalá radost.

A jestliže Kristus zajišťuje pravé štěstí, činí to jako naprosto oddělený od Izraele a světa. V 1. verši vidíme společenskou událost, s níž je spojena Ježíšova matka. Ve 2. verši vidíme Ježíše a Jeho učedníky, jak vytvářejí odlišný okruh mimo svět. Jsou zváni ke svatbě; a Pán odpovídá tím, že přijímá pozvání a poctí svatebčany svou přítomností, čímž zároveň vyjadřuje své schválení vztahu ustanoveného Bohem.

Nicméně když se nedostává víno, Pán nechce zasáhnout na výzvu své matky. Říká: „*Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla hodina má.*“ Skrze svou matku byl Pán spojen s Izraelem a zákonem. Tím, že odmítl jednat ve spojení s matkou, ukazuje, že vše, co dělá, když je představován v tomto Evangelii, vyplývá z Jeho vztahu Syna k Otci, a ne z přirozené příbuznosti s matkou nebo ze vztahu k Izraeli. V tomto Evangelii je Pán vždy viděn mimo všechny pozemské vztahy jako nebeský Člověk, který přináší „*nebeské věci*“ (Jan 3,12).

Tak zjevil svou slávu jako jsa ve vztahu k Otci, jako vykonávající Jeho vůli, a nakonec zajišťující radost pro člověka.

Způsob, jaký Pán používá, aby opatřil dobré víno, je jistě významný. Nařizuje, aby prázdné nádoby na vodu pro očišťování byly naplněny, a z těchto nádob je čerpáno víno. Neříká nám to symbolicky, že štěstí lidí bude zajištěno jen tehdy, když je udržována svatost?

Vyčištění chrámu (verše 13-17)

Jestliže svatba v Káni nám říká, že člověk si nemůže zajistit vlastní štěstí přirozenými prostředky, které Bůh ustanovil, pak druhý výjev v Jeruzalémě ukazuje, že člověk neumí pro sebe užít náboženství, které Bůh dal. Jestliže Bůh dá náboženství, hodící se pro člověka v těle, aby regulovalo jeho chování a zajistilo jeho pozemské požehnání, člověk je ihned zkazí a učiní z něho prostředek k zisku. Dům modlitby pro všechny národy se stává útočištěm penězoměnců, kteří obracejí dům Otce v dům obchodu. Pán jedná s tímto velkým zlem a ospravedlňuje svůj soudcovský čin tím, že nárokuje svůj vztah k Bohu jako ke svému Otci a prohlašuje, že chrám je dům Jeho Otce. „*Horlivost domu tvého snědla mne.*“ (Žalm 69,10) Když nyní Syn přišel, pak tento Žalm dostává plnější a hlubší význam, poněvadž nám odkrývá, že ten zavržený Muž, o kterém žalmista mluví, není nikdo menší než Syn.

„Chrám Jeho těla“ (verše 18-22)

Židé si žádají znamení, a tak ukazují znovu to, co je v srdci člověka. Pán ve své odpovědi naznačuje, že když došlo ke vtělení, Jeho tělo je nyní pravým chrámem Božího přebývání. Chrást v Jeruzalémě byl prázdný a velmi brzy bude prohlášen za **jejich** dům a předán zkáze (Matouš 23,38; 24,2). Chrást v Jeruzalémě mohl být zkažen. U chrámu Pánova těla nebylo zkažení možné, ačkoli lidé mohli usilovat násilím zkazit Jeho tělo. Stále znovu se snažili Pána kamenovat, a nakonec, když přišla ta hodina, bylo jim dovoleno „*zrušit*“ chrám Jeho těla. Lidská špatnost se stává další příležitostí pro zjevení Jeho slávy jako Syna, stejně jako Jeho nadřazenosti nad všechny ostatní. Člověk může zkazit, ale nemůže vzkřísit mrtvého. Kristus jakoby říká: „Když vy uděláte, co můžete nejhoršího, když zrušíte chrám mého těla, Já je vzkřísím.“ Jeho vzkříšení bude vyhlášením v moci, že On je Boží Syn.

Přirozená mysl člověka (verše 23-25)

Závěrečné verše ukazují další důležitou pravdu, že totiž ačkoli člověk svým přirozeným rozumem může dosáhnout určitých závěrů na základě důkazů, které mu jsou předloženy, přece ho závěry přirozeného rozumu nechají vzdáleného od Boha. Tak čteme, že mnozí v Jeruzalémě „*uvěřili ve jméno jeho, vidouce divy jeho, které činil*“. Na základě důkazů, které viděli, je jejich přirozený rozum vedl k závěru, že Kristus je tím, čím říká, že je, ale tím to končilo. Neměli žádný pocit potřeby Krista, ani dílo svědomí, které by je vedlo ke Kristu. Byla to víra o Kristu, založená na vidění; ne víra v Krista, která by je k Němu přitahovala.

Takovým se Kristus nesvěřil. To opět zjevuje Kristovu slávu. On je Ten, který „*znal všecky*“ a nepotřeboval, tak jako druzí, aby Mu někdo vydával svědectví o člověku. On je vševědoucí Bůh.

Jaký přesný obraz světa je představen v této kapitole: přirozené věci nedokážou přinést trvalé štěstí; Boží věci jsou zkaženy; Ten, jenž přináší Boží milost, je zavržen; a lidský přirozený rozum, i když jedná správně, ponechává člověka vzdáleného Bohu. A přece ukázání člověka dělá cestu pro zjevení slávy Krista. Tak tato kapitola velmi požehnaně představuje Krista jako zdroj pomoci pro věřícího. Jestliže poznáváme nedostatečnost všech zemských věcí, jestliže jsme obtíženi pocitem o všem tom zlém, které přišlo do Božích věcí, jestliže vidíme smrt na všem, a jestliže naše přirozená mysl je neschopná dosáhnout Boha, pak uprostřed všeho selhání a zkázy člověka nalézáme Krista, Toho, jenž může naplnit srdce radostí, může jednat se vším zlem, zlomit moc smrti a přitahovat lidi k sobě.

5. Boží svrchovanost a odpovědnost člověka

Jan 3

Jestliže druhá kapitola Evangelia Jana dokazuje zkaženost člověka, třetí kapitola ukazuje, jak člověk, který je zkažený, je zcela dán stranou, aby byl uveden nový rod skrze svrchované Boží konání v novém narození a dílo Krista na kříži. Člověk **musí** být znovuzrozen a Syn člověka **musí** být povýšen (Jan 3,1-17).

Boží svrchovanost však nedává stranou odpovědnost člověka. Proto je plně

ukázána odpovědnost člověka, aby přišel ke světlu a uvěřil v Syna (Jan 3,17-24).

Kapitola končí závěrečným svědectvím Jana Křtitele o slávě Krista (Jan 3,22-36). Jan se musí menšit a Kristus musí růst. Tak je uvolněna cesta pro plné ukázání Božího světla v Kristu – Synu ve zbývajících kapitolách Evangelia.

Boží svrchovanost (verše 1-16)

Hluboce důležité pravdy spojené s Božím svrchovaným dílem v člověku jsou rozvinuty v příběhu Nikodéma, jenž ukazuje člověka v jeho nejlepším představení. Nikodém je vysoce nábožný, velmi ctěný a naskrz intelektuální. Je to muž z farizeů, kníže Židů a učitel v Izraeli. A přece se učíme, že všechny tyto lidské výtečnosti neumožní člověku vejít do Božího království. Co je tělo, je tělo. Může to být vysoce kultivované a vytříbené tělo jako v případě Nikodéma, anebo naprosto degradované jako v případě ženy ve čtvrté kapitole, ale v žádném případě tu není jakékoli ocenění Boha zjeveného v milosti. Kdyby v nás nepůsobila svrchovaná Boží milost, žádný by nepřišel ke Kristu.

Verše 1-3: Nikodém, podobně jako ti, o nichž je mluveno na konci předcházející kapitoly, přišel ke správnému závěru ohledně Krista, založenému na vnějším svědectví zázraků. Říká Pánu: „*Víme, že jsi od Boha přišel mistr (učitel); neboť žádný nemůže těch divů činit, které ty činíš, leč by Bůh byl s ním.*“ Byl to do té míry správný závěr, jak jen je ho schopna dosáhnout lidská mysl, ale není-li to nic víc než výsledek lidského mozku, ponechá to duši vzdálenou od Boha a bez jakéhokoli pocitu potřeby Krista.

Avšak v protikladu k těm, kteří prostě věřili ve svědectví viděného, u Nikodéma byl pocit potřeby. Tento rozdíl je zdůrazněn lepším překladem na začátku 3. kapitoly, který zní: „*Byl ale člověk jménem Nikodém ... Ten přišel k Ježíšovi.*“ (přel.) Jiní přemýšleli a zastavili se. Nikodém také přemýšlel, ale přišel, a tak dokázal, že za jeho přemýšlením bylo jemu neznámé Boží dílo v jeho duši, které způsobilo pocit potřeby a přitahovalo ho k Ježíšovi.

Ve chvíli, když je v duši způsoben pocit potřeby, je tu vědomí, že náboženství těla, oficiální postavení knížete a vážnost učitele nestačí. Když je Duchem způsoben pocit potřeby, bude tu také současně i vědomí, že jen Kristus zde může pomoci. Proto je duše přitahována ke Kristu.

Nikodém ale také přichází v noci. S probuzením pocitu potřeby Krista tu je

vědomí, že svět – a zvláště náboženský svět – se bude stavět proti. Proto první přiblížení se ke Kristu je často v tajnosti.

Nikodém nazývá Pána Rabbim (Mistrem), a říká Pánu, co ví, a dává Pánu místo učitele, zatím co on sám zaujímá místo učícího se. Protože nemá skutečné poznání sebe, představuje si, že je dobře schopen učit se, jen když ho někdo bude učit. Pánova odpověď: „*Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže vidět království Božího,*“ ihned smetá Nikodémovo uctivé uznání Pána jako Rabiho, jeho poznání, získané lidským uvažováním, a jeho přirozenou schopnost se učit. To vše je ze staré přirozenosti a bezcenné, když jde o to, být učen v Božích věcech. Lidským rozumem a přirozenými schopnostmi můžeme **vidět** velmi mnoho věcí v přírodě; ale nejsme-li „*narozeni znovu*“, nemůžeme **vidět** Boží království.

Zde tedy Pán spojuje nové narození a království; později bude mluvit o nebeských věcech, o svém vlastním díle a o věčném životě. Království v té době nebylo představeno ve své hmotné a vnější formě, což přirozenost mohla rozeznat; bylo představeno v Kristu ve svém mravním charakteru. Byl přítomen Král, ale byl zavržen; a mravní rysy království byly viděny v Něm, „*spravedlnost, pokoj a radost*“. To jsou požehnání, která budou skutečně charakterizovat Jeho Království v den Jeho vlády a která jsou nyní poznávána v moci Ducha těmi, kdo věří v Krista ve dni Jeho zavržení. **Vidět** království tímto mravním způsobem v Králi bylo pro přirozenost nemožné. Neboť proto tu musí být Boží dílo v duši, o kterém se zde mluví jako o novém narození.

Verš 4: Nikodém, jenž uvažuje jako přirozený člověk, ukazuje, že myšlení lidské mysli je omezeno na lidskou zkušenost. Člověk, je-li ponechán sám sobě, nemůže chápat duchovní a nebeské věci.

Verše 5 a 6: Pán nás ve své odpovědi nese za hranice lidské zkušenosti a říká nám, co činí Bůh. Toto Boží dílo, jak se učíme, je nejen nutné ke spatření království, ale také pro vejít do něho. Aby někdo mohl mít podíl na království v nějaké formě, ať mravní nebo v jeho vnější slávě, musí mít přirozenost vhodnou pro to království.

Pán mluví o narození z vody a z Ducha. Potom dodává: „*Co se narodilo z těla, tělo jest, a co se narodilo z Ducha, duch jest.*“ Slovo „*co*“ znamená přirozenost, která, když se narodila z Ducha, je duch; je účastná přirozenosti Toho, z koho je narozená. Proto to je zcela nová přirozenost. Voda je obraz

Slova použitého Duchem a působícího praktické očistění našich myšlenek a srdcí od staré přirozenosti a jejich tužeb.

„*Co se narodilo z těla, tělo jest.*“ To je daleko sahající výrok. Ukazuje, že nic podle těla není vhodné pro Boží království. Izrael podle těla nemůže zdědit Boží království; ale každý, kdo má tuto novou přirozenost – Žid nebo pohan – je vhodný pro Boží království. Pán nás nese mimo židovský národ a otevírá království všem, kdo jsou znovuzrozeni.

Verše 7 a 8: Máme tu tedy nutnost nového narození. Ale dále se dovídáme, že toto nové narození je zcela z Boha. Je to svrchované působení Božího Ducha, připodobněné větru, který nefouká podle řízení člověka. Nemůžeme říci, odkud má vítr přijít nebo kam má vát. Stejně tak nemůže být svrchované působení Ducha omezeno na Žida nebo na nějaké zvláštní jednotlivce. Nemůžeme řídit působení Ducha. Není naší věcí říkat, kde nebo v kom může působit.

Verše 9 a 10: Nikodém se stále diví pravdě, která je tak zcela proti jeho přirozenému rozumu. Ptá se: „*Kterak mohou tyto věci býti?*“ Pán připomíná, že jako učitel by mu měly být tyto věci známé. Cožpak prorok Ezechiel nemluvil o „*vodě*“ a o „*duchu*“, působících v lidech, aby mohli být očistěni od své špíny a mít nové srdce (Ezechiel 36,25-27)?

Verš 11: Na rozdíl od Nikodéma a vůdců Izraele, kteří zaujímali místo učitelů, a přece byli neznalí svých vlastních Písem, Pán mluvil o pravdách, o nichž měl dokonalou známost, a svědčil o věcech, které viděl. On nejenom ví, co je v člověku (Jan 2,25), ale zná všechno, co je v Božím srdci. Zná rozsah naší potřeby a zná velikost Boží milosti, která vychází té potřebě vstříc.

Pán musí nicméně připojit: „*Svědectví našeho nepřijímáte.*“ Jistě můžeme zpochybňovat svědectví lidí, poněvadž dobře víme, že to je jen podle jejich omezené známosti: ale když vydává svědectví Ten, jenž má dokonalou známost, a **toto svědectví** je zavrženo, dokazuje to naprostou beznaděj člověka, jestliže je ponechán sám sobě.

Tak je zde kompletně ukázán a dán stranou přirozený člověk ve své nejlepší podobě. Nejprve může dosáhnout určitých závěrů ohledně Boha a Písma, které jsou správné, ale nechávají ho vzdáleného Bohu; za druhé, když Ten, jenž má dokonalou známost, podává svědectví pravdě, člověk to svědectví zavrhne.

Vše dokazuje nutnost velké pravdy, že člověk „*se musí znovu narodit*“. Některé překlady zde čtou „*opět*“ místo správnějšího „*znovu (nanovo)*“. To slovo v sobě neobsahuje úpravu ani změnu staré přirozenosti, ale dání nové přirozenosti, která je úplně nová od svého počátku. Slovo „*znovu*“ je v Lukáš 1,3 přeloženo jako „*vše znovu (hned od začátku)*“ a ve Skutcích 26,5 „*prvė zdávna (od začátku)*“. Znovu narozen neznamena, že Duch Svatý působí na přirozeném člověku, jako kdyby obracel špatný stav v dobrý, ale že je v člověku způsobeno něco, co je úplně nové.

Verše 12 a 13: V první části kapitoly Pán mluvil o zemských věcech – o Božím království a o nutnosti narození, aby bylo možné vidět království a vstoupit do něho. V tomto bodě Pán přechází k mluvení o nebeských věcech, o věčném životě a o nezbytnosti kříže. Jestliže člověk nechtěl věřit, když Kristus mluvil o zemských věcech, mnohem méně bude moci věřit v nebeské věci. A tak jestliže nové narození je nutné pro to, aby byly viděny zemské věci, mnohem více je nutné k pochopení nebeských věcí. O zemských věcech mluvil Jan Křtitel a mluvili o nich proroci, ale žádný člověk nebyl v nebi, aby podal zprávu o věcech, které jsou tam. Ale jestliže nikdo nebyl schopen vystoupit, aby přinesl zprávu o nebeských věcech, je tu Jeden, jenž v milosti sestoupil z nebe – Syn člověka, který je v nebi. To je výraz s velmi hlubokým významem. Ukazuje, že ačkoli Pán je skutečný člověk, přece náleží nebi a svým charakterem je nebeský. My spojujeme myšlenku na člověka se zemí: ale v Synu člověka vidíme člověka spojeného s nebem. Je předmětem zalíbení nebe, středem nebeské chvály. Může navštívit zem, ale Jeho domov je v nebi. Ačkoli chodí po zemi, žije v nebi po všechny dny svého pobytu zde. Výraz „*nebeské věci*“ se vyskytuje jen na dvou místech – v Židům 8,5 a 9,23. Vztahuje se ke křesťanství.

Verš 14: Avšak není v Božích myšlenkách, aby Kristus byl jediným člověkem v tomto jasném místě. Ale jestliže má být vykonána Boží rada, že tam mají být i druzí podle Jeho řádu, pak Syn člověka musí být povýšen. To nás okamžitě přivádí ke kříži, kde je nejen vyřešena věc našich hříchů, jakkoli to je hluboce důležité, ale kde je vyřešena otázka našeho stavu.

Verš 15: Poněvadž Syn člověka byl povýšen, může být nyní vyhlašována dobrá zpráva: „*... aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.*“ Výsledkem Kristova díla – Jeho povýšení – pro všechny, kteří věří, je

věčný život. Věřící vcházejí do nových a nebeských vztahů Syna člověka.

V tomto oddílu je evangelium předloženo z Boží stránky. Je to dobrá zvěst o lásce a úmyslu Božího srdce, spíše než dobrá zvěst o tom, co vychází vstříc naší potřebě. V poslání, daném učedníkům, jak je zaznamenáno v Lukáš 24, je jim řečeno, aby kázali pokání a odpuštění hříchů ve jménu Krista mezi všemi národy. To je vyhlášení toho, co vychází vstříc první potřebě člověka – činícího pokání, totiž odpuštění hříchů. Ve Skutcích to je jádro všech zaznamenaných kázání (viz Skutky 2,38; 3,19; 5,31; 10,42.43; 13,38; 17,30; 26,18). Zjevně nebylo kázáno nové narození, ani věčný život, ačkoli kdekoli bylo kázání přijato, bylo nové narození jistě zahrnuto a věčný život byl výsledkem (viz Skutky 13,47.48).

V této části kapitoly je hlavním bodem Boží svrchovanost a evangelium je předloženo ve vši jeho velikosti z Boží strany. První starostí člověka je skutečnost, že zhřešil, a Bůh milostivě vychází této potřebě vstříc vyhlášením odpuštění hříchů skrze smrt a vzkříšení Krista. Ale za spáchanými hříchy je **člověk, který ty hříchy učinil**. V tomto člověku není absolutně nic dobrého, a proto Boží svatost vyžaduje, aby tomuto člověku byl zcela učiněn konec v soudu. Dále ještě rozsudek smrti, který spočívá na tomto člověku, byl vykonán na kříži. Jen proto je zde představený pohled na kříž obrazně ukázán měděným hadem. Když se děti Izraele dívaly na měděného hada, viděly podobu toho, co v nich způsobilo všechny potíže. Tak máme výsadu hledět zpět ke kříži a vidět Krista učiněného v podobě hříšného těla a jako oběť za hřích (Římanům 8,3). Tam byl učiněn tím, co jsme my, aby nesl soud, který spočíval na nás. Co se narodilo z těla, je tělo a je pod soudem. A odsouzení všeho toho, co jsme podle těla, bylo pro věřícího provedeno na kříži. A protože tento pohled na kříž jde dále než nesení hříchů, pak požehnání pro věřícího jde mnohem dále, než je odpuštění hříchů. Je to nejen konec života pod soudem, ale uvedení nového života – věčného života – života, který spočívá v pozitivu vztahů s božskými Osobami. Jak vejde do praktického pozitivu tohoto života, vychází najevo ve 4. kapitole Jana. Je to skrze Ducha v nás jako živé vody prýstící nahoru do věčného života. Nadto toto požehnání nemůže být omezeno na Žida. Je také pro pohana. A tak čteme slova: „**Každý, kdo věří v něho.**“

Verše 16 a 17: Navíc za vším Božím jednáním s člověkem pod soudem je Boží láska. To má velmi hlubokou důležitost pro naše duše. Mimo tuto velkou pravdu nás 14. verš nechává s pocitem, že Bůh je jen Soudce – snad

Soudce, jemuž bylo plně vyhověno, ale stále Soudce. Zde se učíme, že Bůh, který jednal v soudu, je Bůh lásky. Tentýž kříž, který zjevuje Boha jako spravedlivého Soudce, ukazuje velikost Jeho lásky. Tak miloval, že dal svého jednorozeného Syna, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Zatímco soud byl vykonán a věčný život byl dán těm, kteří věří, v dokonalé spravedlnosti podle veršů 14 a 15, má požehnání zároveň svůj zdroj v božské lásce podle 16. verše.

Dále, jestliže tu je otázka vyhovění spravedlnosti, Kristus je představen jako Syn člověka; když se jedná o oznámení Boží lásky, Kristus je představen jako jednorozený Boží Syn. Ten, jenž stojí na místě člověka a nese jeho soud, musí nutně být Člověk – Syn člověka. Ten, jenž zjevuje Boží srdce, musí být žijící Osoba – jednorozený Syn.

V těchto verších je vše vedeno zpět ke svému zdroji, ať v Bohu nebo v člověku, a vše hledí k výslednému konci, ať na straně Boha nebo člověka. V Bohu je zdroj všeho Jeho jednání nalezen v Jeho lásce. V člověku je zdroj všech nesnází nalezen v tom, **co je**, a ne prostě v tom, co dělal. Konec, v Božím úmyslu, je věčný život v nebeské sféře pro ty, kdo věří. Na těch, kteří nevěří, zůstává Boží hněv provždy.

Odpovědnost člověka (verše 18-21)

Verš 18: Jestliže první část kapitoly předkládá Boží svrchovanost, pak verše, které následují, nám ukazují odpovědnost člověka. Bůh ve své lásce poslal svého Syna na svět, ne aby odsoudil, ale aby svět mohl být skrze Něho spasen. Jestliže 17. verš nám říká, že můžeme být spaseni jen „*skrze něho*“, následující verš nám říká, že ti, kteří Ho zavrhnou, „*už jsou odsouzeni*“. Lidé nemusejí čekat až na soudný den, aby slyšeli své odsouzení kvůli svým zlým skutkům. Jestliže zavrhnou Krista, pak, ať jinak dělali cokoli, už jsou odsouzeni.

Oddíl jasně ukazuje, že tu nemůže být odsouzení pro věřícího v Kristu. Jinak by to popřelo účinnost Kristova díla, když byl povýšen na kříž. Rovněž to jasně ukazuje, že ten, kdo Krista zavrhuje, je už odsouzen. Požehnání nebo soud závisí na postoji lidí ke Kristu, a ne pouze na zlu, které činili.

Verše 19-21: Odpovědnost člověka je založena na skutečnosti, že „*světlo přišlo na svět*“ a svítlo v plné záři v Osobě Syna a zjevilo tak Boží srdce. Člověk je odpovědný za to, aby použil světlo ke svému prospěchu. Skutečnost,

že se sám učinil neschopným tak učinit, ho nez bavuje jeho odpovědnosti. Lidé milovali tmu více než světlo. Ale proč to? Protože jejich skutky byly zlé. Takto se člověk svými zlými skutky učinil neschopným mít prospěch ze světla. Opilec se může opít až do stavu, ve kterém je nevědomý a neschopný plnit své povinnosti. Přesto je odpovědný. Neschopnost ho nez bavuje odpovědnosti.

Zlé skutky, které lidé činí, je vedou k tomu, že nenávidí světlo, jež ukazuje jejich skutky a znepokojuje jejich svědomí. Znepokojené svědomí činí světlo nesnesitelným. Ten, kdo uplatňuje pravdu v praxi, se nebude světla bát.

Závěrečné svědectví Jana Křtitele o slávě Krista (verše 22-34)

Jan v těchto verších srovnává svou vlastní službu se službou Krista, a když tak činí, vydává svědectví slávě Krista a nebeskému charakteru Jeho služby, před kterou se on sám musí menšit, aby Kristus rostl.

Verše 22-27: Když vznikla otázka ohledně očišťování, Židé použili příležitost, aby Jana upozornili na skutečnost, že všichni lidé jdou ke Kristu. Jan ochotně připouští, že zástupy, které kdysi přicházely k němu, se nyní shromažďují kolem Krista. Uznává, že toto je dílo z nebe, které přitahuje ke Kristu, a je spokojen, že tomu tak je.

Verše 28-30: Jan jasně ukazuje postavení, ve kterém stojí vůči Kristu. Je předchůdce a podle ilustrace, kterou užívá, je přítelem Ženicha. Kristus je ten pravý Ženich, který dostane svou nevěstu, a Jan se raduje, protože viděl Ženicha a slyšel Jeho hlas. Jan netvoří část nevěsty, ani nevidí nevěstu. Ale jako přítel slyší Ženichův hlas a jeho radost je plná a jeho poslání je vykonáno. Proto dodává: „*On musí růsti, já pak menšiti se.*“ Láska ráda vidí Krista vyvýšeného, i když ten, kdo má rozkoš v Kristu, vychází z myšlenek a vidění lidí. Kéž by každý věřící měl tohoto šťastného Janova ducha, který se stahuje z veřejnosti a předního místa před lidmi, aby Kristus byl vyvýšen, a který nedělá nic ze sebe, aby Kristus byl všechno ve všech.

Verše 31-33: Nakonec Jan přináší svědectví o slávě Krista jako přicházejícího shůry – z nebe, a tak nutně zaujímá místo nade všemi, kteří přicházejí ze země. Jan, jehož původ byl ze země, byl ve svém charakteru zemský a mluvil jen zemské věci – o Mesiášovi a o Jeho zemském království. Ten, který přichází z nebe, mluví o nebeských věcech, které viděl a slyšel. Prorok jako

Jan je omezen na zemské věci; ale i tak to jsou věci, které mají přijít a ještě na zemi neexistují. Kristus naopak mluví o skutečných věcech, které existují v nebi.

Jan musí připojit tu vážnou skutečnost, že „*svědectví jeho žádný nepřijímá*“. Toto svědectví o nebeských věcech – věcech, které existují v Boží přítomnosti – nemá význam pro lidi, kteří věcem nebe ani nerozumějí, ani po nich netouží. Žádný člověk, je-li ponechán sám sobě, nepřijímá svědectví Krista. To může být přijato jen vírou. Ten, kdo přijímá to svědectví, tak činí na základě Boží autority; zapečetuje, že Bůh je pravdivý.

Verš 34: Věřící má dobrý důvod pro přijetí tohoto svědectví na základě Boží autority, neboť božsky poslaná Osoba přináší božské poselství v moci božské Osoby. Kristus byl poslán Bohem, aby mluvil Boží slovo v moci Ducha Božího. Nadto Duch nebyl Kristu odměřen. Už to není, jako ve dnech proroků, poselství obsahující zvláštní pravdu; ale když vidíme, že to je Syn, jenž mluví, je to představení plné pravdy.

Verše 35 a 36: Všeobecně se má za to, že poslední dva verše vyjadřují svědectví Jana evangelisty o Kristu, poněvadž mluví o věčném životu jako o přítomném a poznaném vlastnictví, a nejsou představením prorockého svědectví o tom, co Kristus dává, jako tomu bylo ve svědectví Jana Křtitele. Tak se zdá, že Evangelista přidává své svědectví o slávě Syna. Jakoby říká: To, co říká Křtitel – že „*Bůh nedává Ducha v míru*“ Kristu – musí být pravda, neboť „*Otec miluje Syna, a všechno dal v ruku jeho*“. Plnost pravdy představovaná tak slavnou Osobou, je-li přijata, vede do plnosti požehnání – věčného života; ale je-li odmítnuta, ponechá nakonec toho, kdo ji zavrhl, pod zůstávajícím Božím hněvem.

6. Cesty milosti v požehnání hříšníkům

Jan 4

Když události, zaznamenané ve druhé kapitole, prokázaly naprostou zkaženost člověka, byla ve třetí kapitole připravena cesta k ukázání Boží svrchovanosti působící pro člověka. Když ten se nepolepšitelně zkažil, pak všechno požehnání pro něho musí záviset na Bohu. Proto je ve 3. kapitole pravda představena z Boží stránky. Vstup do požehnání závisí na svrchovaném díle

Ducha v člověku. Základ našeho požehnání spočívá na Kristově díle na kříži a zdroj našeho požehnání je sledován k Boží lásce k člověku.

Ve 4. kapitole je pravda předložena z naší strany. Ukazuje, jak je hříšník veden do požehnání. To je ilustrováno příběhem ženy u studny, která je přivedena z nejhlubší bídy a zkaženosti k nejvyšším výšinám požehnání. Ženě, která je zkažená od narození a degradovaná praxí, je nabídnuto to nejvyšší nebeské požehnání – živá voda, tryskající k věčnému životu – takže ona se může stát uspokojeným velebitelem.

Pravda kapitoly je v příkrém kontrastu ke 2. kapitole Evangelia Jana. Tam se ve spojení s váženým a náboženským člověkem zemská radost nedostává a chrámové velebení je zkaženo. Zde, ve spojení s příběhem degradované ženy, máme nebeské radosti, které nikdy nepochybí, a velebení Otce v duchu a pravdě. Zemská radost je překonána nebeskou a chrámové velebení je nahrazeno klaněním se Otcí.

Tato kapitola před námi rozprostírá Boží záři zjevenou v Kristu Ježíši. Ukazuje, že Boží láska, účinnost Kristova díla a svrchované působení Ducha, jak jsou zjeveny ve 3. kapitole, jsou takové, že nejhorší pozemští hříšníci mohou být vedeni do nejlepších nebeských požehnání. Srdce člověka může být uspokojeno živou vodou a srdce Otce potěšeno velebením v duchu a pravdě.

Příběh ženy u studny (verše 1-30)

Zde poznáváme způsob, jaký Bůh užívá, aby získal naši důvěru, takže hříšník je přiveden k tomu, aby věřil v Boží lásku, která dává největší z požehnání i nejhoršímu z hříšníků.

Verše 1-3: Z úvodních veršů se učíme, že Pán zaujímá místo vně židovského okruhu, a tak ukazuje, že nebeská požehnání, která Bůh má pro člověka, nemohou být omezena na Žida. Farizeové, kteří zavrhlí Krista, byli zjevně neradi, že Pán k sobě přitahoval více učedníků než Jan.

Ohledně skutečnosti samé je nám řečeno, že „*Ježíš sám nekřtil, ale učedníci jeho*“. Kristus nevykonával ritus, který, ačkoli odděloval duše od provinilého národa, je jen poutal k Němu na zemi. Pro učedníky bylo v té chvíli správné, když křtili; neboť ve víře své duše znali Krista jen na zemi. Kristus věděl, že pro ten čas je Jeho zemské království dáno stranou. Tak opouští Judeu a jde do Galileje pohanské (Matouš 4,15), aby učil pravdy, které jsou pro celý

svět.

Verš 4: Aby přišel do Galileje, „*musil jíti skrze Samaří*“. Proč musí jít přes Samaří? Je pravda, že přímá cesta do Galileje vedla přes Samaří, ale byly tu i jiné cesty, po kterých chodili přísní Židé, aby se vyvarovali lidí, kterými opovrhovali. Nutnost proto nebyla otázkou cest a krajín. Nemůžeme spíše říci, že ta nutnost byla v Božím srdci? Před založením světa měl Bůh úmysl požehnat ubohé hříšné ženě v Samaří, a aby získal tuto duši a učinil radost Božímu srdci, Ježíš musí jít skrze Samaří.

Samaritáni v době Pána byli právem považováni za zkažený národ. Začátek jejich historie je zaznamenán ve 2. Královské 17,24-41. Po uvedení deseti pokolení do zajetí zalidnil asyrský král zemi lidmi z Babylona a jiných pohan-ských měst. Přebývali v Hospodinově zemi, a přece se nebáli Pána, a tak byli Pánem uváděni do těžkostí. Asyrský král se pokusil čelit těmto potížím a poslal Hospodinova kněze, aby je učil Hospodinovým cestám. Výsledkem bylo, že se stali lidmi, kteří „*Hospodina ctíli, však přece bohům svým sloužili*“. Takto měli jakousi mlhavou známost Pána a skutečnosti, že přijde Mesiáš.

Verše 5-8: Do této porušené krajiny podniká Pán cestu, aby požehnal jedné potřebné duši. Unaven cestou, přišel k Jákobově studni a sedl si na její okraj. Nejen byl unaven, ale měl i žízeň, neboť žádá ženu, která v té chvíli přichází ke studni, aby Mu dala napít vody. Kromě toho byl Pán sám, neboť učedníci šli do sousedního města, aby nakoupili potravu.

Jak obdivuhodný je tento výjev! Věčné Slovo, Stvořitel světů, věčný Syn, který dlí v lůnu Otce, se stal tělem, a když se stal tělem, přebývá mezi námi plný milosti a pravdy. Dává stranou svůj královský stav a majestát, aby šel cestou pokory jako cizinec na zemi. Neprochází zemí v královském postavení, s královským komonstvem, ale stává se chudým člověkem, abychom Jeho chudobou mohli být zbohaceni. Tak Ho s velebicím údivem nalézáme sedícího na okraji studny – unaveného, žíznivého a osamělého člověka.

Věčný Bůh, PÁN, Stvořitel končin země, Ten, jenž „*neustává ani zemdívá*“ (Izaiáš 40,28), je tu jako Cizinec v zemi a je unaven svou cestou. Ten, jenž učinil každou kapku vody ve vesmíru, je sám žíznivým člověkem ve světě, který učinily Jeho ruce. Ten, jenž v nebeské slávě byl obklopen andělskými zástupy, je viděn na zemi jako osamělý člověk.

Proč se stal unaveným, žíznivým, osamělým člověkem? Protože nebyl jiný

způsob, jak se přiblížit ubohé degradované hříšnici a získat její důvěru, aby všechny její provinilé obavy byly odstraněny a ona byla přivedena k víře, že přes všechny její hříchy ji Bůh miluje. Aby ukázal, oznámil Boží srdce, chce snášet únavu, žízeň a osamění. Kolem Něho bylo vše, co Ho unavovalo. S hříchem a trápením, nevědomostí a nevděčností, nenávistí a protivením se setkával na všech stranách, ale nikdy se neunavil ve svém svědectví o Boží lásce nebo ve své službě lásky ubohým hříšníkům či ve své něžné péči o své chybující učedníky.

Co to bylo za ženu, s níž se přišel setkat? Nejenže patřila ke zkažené a opovrhované rase, ale byla z těch, kteří pili z kalichu hříchu až na samé dno. Při následování rozkoší a uspokojování žádosti zavrhl všechna omezení a odvrhla svou pověst a vše, co žena považuje za drahé. Porušila Boží i lidské zákony a klesla do nejnižší hloubky hříchu a hanby. Výsledkem byla – jako vždy – jen hořkost a neuspokojení, únava a hanba. Vyhýbala se styku s ostatními ženami, a tak přichází načerpat vodu v hodinu, kdy tam jiné ženy nebudou. To její hřích ji učinil osamělou ženou.

V Božích cestách se tato unavená, žíznící, osamělá hříšnice nalézá v přítomnosti unaveného, žíznícího, osamělého Spasitele. Ona byla unavena službou hříchu – On byl unaven svou cestou ve službě lásky. Její hříchy ji učinily osamělou ženou – Jeho láska Ho učinila osamělým člověkem. Láska ho přivedla tam, kam ji uvrhl hřích. Stejně tak, o něco později, Ho Jeho láska přivádí na místo, které hřích přináší nám – místo nevýslovného osamění na kříži, když ten, kdo Ho miloval, i přítel Ho opustili; když hledal někoho, kdo měl soucit, a nenalezl žádného, a hledal utěšitele, ale nebylo ho. Zrazen falešným učedníkem, zapřen pravým učedníkem, opuštěn všemi učedníky; povýšen mezi nebe a zemi, vyvržen člověkem, opuštěn Bohem, musel čelit hroznému osamění na kříži. Co Ho přivedlo do toho osamění? Byla to láska – láska, kterou vody nemohly uhasit a mnohé vody zatopit. Láska, která Ho učinila osamělým Člověkem u sicharské studny, Jej přivedla do ještě většího osamění na kříži Golgoty. Jestliže lidé zavrhnou takovou lásku, není se co divit, že se budou nalézat nakonec v osamění věčného zatracení.

Je pro nás dobré, když jako ta žena jsme sami s Ježíšem v den milosti. Jestliže se někdo bojí být s Ním sám, nechť pije z požehnání tohoto obdivuhodného výjevu a všimne si způsobu, jakým jedná s touto hříšnou ženou. Ani jedno tvrdé nebo nepřívětivé slovo neunikne z Jeho rtů; ani slovo hořkosti

nebo výčitky není proneseno. Prostě řekne: „*Dej mi pít!*“ Proč žádal o doušek vody? Studna byla skutečně hluboká a On neměl prostředek k čerpání vody; ale cožpak nemohl učinit zázrak, aby utišil svou žízeň? Pro druhé skutečně působil zázraky milosti. Ale nikdy nečteme, že by způsobil zázrak, aby uspokojil vlastní potřeby. Je tu jen jedna odpověď: věčný Syn, poslaný Otcem, aby byl Spasitelem světa, se ve velikosti své cesty sklání, aby byl padlé ženě zavázaný za číši studené vody a tím mohl získat důvěru jejího bezútěšného srdce.

Verš 9: Žena je zaražena skutečností, že Někdo, na němž pozoruje, že je Žid, o něco takového žádá Samaritána.

Verš 10: Pánova odpověď odhaluje, že žena neznala ani svou vlastní potřebu, ani Boží lásku, ani slávu Toho, v jehož přítomnosti byla. Kdyby to věděla, ona by prosila a On by jí dal. A přece se měla naučit, že Bůh je Dárce v lásce a že její potřeba je taková, že ona může být jen příjemcem v milosti.

Verše 11 a 12: Pán mluvil o Božím daru a svém zalíbení v dávání živé vody, ale žena, plně obtížena svými starostmi a materiálními věcmi, sleduje své vlastní myšlenky a mluví o studni, přirozené vodě a o Jákobovi, který jim studnu dal.

Verše 13 a 14: Pán ve své odpovědi staví proti sobě vodu, která zaujímala myšlenky ženy, a živou vodu, o které On mluvil. Voda studny, tak jako všechny zemské radosti, jichž je symbolem, nemůže nikdy uspokojit. V zemských věcech není zdroj trvalého uspokojení. „Každý, kdo nezná Krista, má buď zklamané srdce, nebo srdce hledající to, co je zklame.“

Pán naopak nabízí, že dá ubohé hříšnici živou vodu – anebo život v moci Duha, který bude prýštit do věčného života. Kristus nejen může vyjít vstříc naší potřebě jako hříšníků, ale nad všechnu naši potřebu dává život, který přináší věčné uspokojení a vede duši mimo tento svět potřeb do jiného světa – světa uspokojených tužeb.

Verš 15: Žel, nebeské věci jsou mimo dosah jejích myšlenek. Myslí jen na své každodenní potřeby a dává slovům Pána hmotný význam. V souhlasu s lidmi obecně by si přála mít denní potřeby obstarané bez každodenní ná-

mahy, kterou pád do hříchu přinesl. Lidé by byli velmi spokojeni s pozemskými pozhébnáními, jen kdyby zlořečení mohlo být odstraněno. „*Tělesný člověk nechápe těch věcí, které jsou Ducha Božího; neboť jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, protože ony duchovně mají rozsuzovány býti.*“ (1. Kor. 2,14) Není-li vedena Duchem, lidská inteligence nemůže rozumět božským věcem.

Verš 16: Proto následně Pán ve své odpovědi naprosto ignoruje ženina slova. Je zbytečné dále mluvit o věcech příliš velkých pro mysl, jež je příliš malá, aby je přijala. Pán jde jinou cestou, a to tou jedinou cestou, na níž může být rozptýlena temnota naší mysli. Mluví ke svědomí a získává srdce. Porozumění v božských věcech přichází skrze svědomí, a nikoli skrze intelekt.

A jak obdivuhodný je ten jemný způsob, který užívá. Sedí sám u studny ve společnosti špatné ženy, aby jí ukázal **ji samou** a aby jí dal poznat **Sebe**. Ukazuje jí její život, aby získal její srdce, ale činí to **sám**. Tak klade svůj prst na temnou skvrnu v jejím životě a apeluje na její svědomí, když říká: „*Jdi, zavolej muže svého, a přijď sem.*“

Jak významuplné je v této krátké větě ono „*jdi*“ a ono „*přijď*“. „*Jdi, zavolej muže svého*“ mluví o hříchu jejího života; „*přijď sem*“ mluví o milosti Jeho srdce. Ono „*jdi*“ se zdá říkat: „Tvé hříchy tě staví do nekonečné vzdálenosti ode Mne“. Ono „*přijď*“ se zdá říkat: „Moje láska tě přitahuje blízko ke Mně.“ Jak vzácný Spasitel, jenž zná to nejhorší o nás, a přece nás vyzývá, abychom přišli k Němu! Skutečně, kde najdeme přítele podobného Ježíšovi? Kde je někdo jiný v celém vesmíru, jenž zná všechno, co jsme kdy udělali, a přece nás miluje a s láskou nás vyzývá, abychom k Němu přišli? Jaké je to zjevení božské lásky!

Verše 17 a 18: Žena cítí tu svědomí dosahující moc Pánových slov a, couvající před světlem, se snaží uniknout pravdě. Říká pravdu, aby skryla pravdu, neboť říká: „*Nemám muže.*“ Ale láska vyžaduje pravdu příměji. Její lež z nouze je odhalena. Je pravda, že nemá muže, neboť jich měla pět a v té chvíli žila v hříchu.

Verš 19: Žena si ihned uvědomuje, že je v přítomnosti Toho, jemuž jsou známá všechna tajemství. Ví, že jen Bůh zná všechna tajemství jejího srdce; a tak bez výmluvy a bez dalšího pokusu skrýt pravdu, volá: „*Pane, vidím, že*

jsi ty prorok.“ Nikoho nepotřebovala, aby jí řekl, že Ježíš je prorok. Když bylo zasaženo její svědomí, začíná se otevírat její chápání a ona může říci: „*Vidím.*“ Musí se mnohému naučit, ale do její temné duše vchází světlo. Proč to je, že lidé „*nevidí*“, že Bible je Boží slovo? Je tu jeden důvod, a jenom jeden – svědomí nikdy nebylo zasaženo. J. N. Darby řekl: „Když najdu knihu, která mi říká všechno, co jsem kdy dělal, vím co to je. Nepotřebuji, aby mi to člověk dokazoval. Jediná věc, která s sebou přináší autoritu, je Boží slovo přicházející ke svědomí.“

Verš 20: Žena se stále zaměstnává vlastními myšlenkami; nicméně je její důvěra tak dalece získaná, že může přinést Pánu své náboženské těžkosti.

Verše 21-24: Pán se ve své odpovědi chápe příležitosti dané poznámkou ženy, aby mluvil o změně ve velebení, která má nastat s uvedením křesťanství. S autoritou Pána je žádána, aby věřila, že ona hodina je blízko, kdy velebení už nebude otázkou klanění se na nějakém místě, tak jako na hoře v Samaří nebo v chrámu v Jeruzalémě, ale bude to klanění se Osobě. Nadto to už nebude klanění se Osobě, která není zjevena, ale Bohu, zjevenému a známému jako Otec. Dále to už nebude vnější velebení skrze formy a ceremonie, ale klanění se v duchu a pravdě. Bůh už nebude žádat velebitele, ale jako Otec bude hledat velebitele. A konečně je křesťanské velebení podle pravé Boží přirozenosti. „*Bůh duch jest, a ti, kteří se jemu klanějí, v duchu a v pravdě musejí se klanět.*“

Verše 25 a 26: Hluboký význam Pánových slov asi byl naprosto nad ženinino chápání, ale aspoň ji přesvědčují, že se neobejde bez Krista. Neboť to je jistě význam jejich slov: „*Vím, že Mesiáš přijde, který se nazývá Kristus. Ten, když přijde, oznámí nám všechno.*“ Kristus jako Prorok mluvil k jejímu svědomí a přivedl ji k tomu, aby viděla své hříchy. Tváří v tvář svým hříchům cítí, že zemské náboženství, ať na tom, či na onom místě, nic neprospěje. Když její hříchy byly ukázány a její náboženství uvadlo, vidí, že se jejího případu nemůže ujmout nikdo jiný, než přicházející Kristus. Kristus jako Prorok ji usvědčil z potřeby Krista jako Spasitele. Její řeč je ve skutečnosti vyjádřením přání: „*Kéž by Kristus přišel!*“

Takto je pro Toho, jenž dosáhl jejího svědomí, připravena cesta, aby se zjevil jejímu srdci. „*Já jsem, který mluvím s tebou.*“ Ukázaná jako hříšnice, je v přítomnosti Spasitele, jenž má všechnu milost, aby mohl naložit s jejími hříchy,

a všechnu lásku k získání jejího srdce.

Verš 27: Učedníci, vracející se z města, „*se divili, že by s ženou mluvil*“. Pomalí k oceňování velikosti Boží milosti, se divili právě tak, jako se u takového výjevu divíme my. Žel, jak to často bývá, je neznalost milosti doprovázena mravní vzdáleností od Pána. A tak se bojí říci Pánu myšlenky, které jim procházely hlavou. „*Žádný neřekl: Nač se ptáš, anebo proč mluvíš s ní?*“ Nevíděli, že Bůh ve velikosti své milosti sestoupil na tento svět v Osobě Syna, aby hledal velebitele. Jak předivný a hodný Boha je způsob, který používá, aby našel velebitele! Je to, jako kdyby Bůh říkal: „Chci najít v tomto zkaženém světě nějaké srdce, které bude tak uchváćeno pohledem na Mne, že ztraceno v obdivu bude vedeno, aby se klanělo.“ Aby našel tu duši, Ten, jenž je věčné Slovo, se stává tělem a jako pokorný člověk, míjeje velké město Jeruzalém, nádherný chrám, nábožné farizeje, učené zákoníky a ceremoniální kněží, podniká cestu do zkažené a opovrhované krajiny, kde u studny, unavený a žiznivý, sedí vedle ubohé hříšné ženy otupené a degradované hříchem. Aby získal její srdce, činí se jí zavázán za doušek vody. Potom, jemně vpouštěje světlo do její tmavé duše, jí odkrývá hříchy jejího srdce, aby jí mohl ukázat lásku svého srdce, až nakonec už nemá co říci a je tu jen velebení v přítomnosti záře Boží slávy zjevené v Ježíšovi.

Verše 28-30: Jestliže učedníci jsou pomalí k tomu, aby byli dojati požehláním milosti Pána, na ženu má okamžitý a praktický účinek. Až do té chvíle byla pohroužena do své každodenní námahy, jejíž je vědro na vodu pouze symbolem. Nyní našla v životě nový předmět – Kristus naplňuje její duši. A tak nechává své vědro a vrací se do města, aby se právě na místě svého hříchu stala svědkem Toho, kdo ji osvobodil.

Jak krásné je svědectví, které vydává. Pán jí řekl: „*Jdi,*“ a nyní bere slovo Pána a může říci lidem města: „*Pojďte, vizte člověka.*“ Nezve je na místo nebo do společnosti lidí, ale k Osobě. Jan ukázal svým učedníkům na Ježíše – Božího Beránka. Ondřej „*přivedl Šimona k Ježíšovi*“. Filip říká: „*Nalezli jsme... Pojď a viz.*“ A žena říká: „*Pojďte, vizte člověka.*“

A kdo je tento požehnaný Člověk? Ona říká: „*... který pověděl mi všechno, což jsem koli činila.*“ On **mi** řekl, ale neřekl to žádnému jinému. Potom dodává: „*Není-li on ale Kristus?*“ Ano, skutečně měla pravdu. To musí být Kristus; neboť kdo jiný, než jen Kristus by mi řekl všechno, co jsem kdy činil, a přece mě měl rád a přitáhl mne k sobě?

Slova, která přicházejí ze srdce, dosahují srdce. A tak čteme: „*Tedy vyšli z města, a přišli k němu.*“

Otcova vůle ve službě hříšníkům (verše 31-38)

Verše 31-34: Učedníci byli více zaměstnání hmotnými potřebami, než duchovními. A přece ukazují jejich slova, jak skutečně milovali Pána, neboť čteme, že „*prosili ho: Mistře, pojez.*“ Pán ve své odpovědi sice nepopírá potřeby těla, ale ukazuje, že On má zdroj potravy a radosti, o kterém oni věděli málo nebo nic. „*Já mám pokrm jísti, který vy neznáte.*“

Stále ještě mysleli na přirozené potřeby a „*mluvili vespolek: Zdali jemu kdo přinesl jísti?*“

Pán v odpověď na jejich dohady nám odkrývá požehnání stezky, po níž šel. Říká: „*Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mne poslal, a dokonat dílo jeho.*“ Zde byl Jeden, jenž uprostřed trápení země a zkoušek cesty byl sycen jedním předmětem – činěním Otcovy vůle. Když vidíme dokonalost Jeho cesty, jistě se můžeme ptát svého srdce na pohnutky, které vedou nás, když jdeme svou každodenní cestou. Budeme-li čestní, nebudeme muset připustit, že v nejlepším případě jsou naše pohnutky velmi smíšené? A přece, oč mnohem jednodušší by byl náš život, kdyby v naší malé míře, uvědomující si, že Otec má vůli ohledně nás a plán pro nás, bylo naším jediným přáním činit Otcovu vůli a dokončit dílo, které nám dal k činění (2. Timoteovi 2,4; Skutky 20,24; 2 Timoteovi 4,7).

Verše 35-38: Pro naučení učedníků i nás Pán před nás staví požehnání chození po cestě Otcovy vůle ve službě lásky pro druhé. Tak nás povzbuzuje, abychom šli toutéž cestou s uvážením toho, že On sám po ní šel.

Za prvé nás Pán chce zaměstnat duchovní žní, a ne přirozenou. Kdyby učedníci měli sklízet přirozenou žeň, museli by čekat čtyři měsíce; duchovní potřeby tu jsou vždy. Duchovní pole „*se již bělejí ke žni*“.

Pán nám za druhé připomíná, že ten, kdo je zaměstnán v této službě lásky, „*dostane odměnu*“. Není to tak, že by si ji nutně „zasloužil“, jako kdyby pouze získal náhradu své práce, ale on „*dostává*“ odměnu. Asi to bude více, než zasloužil. Pán nebude dlužníkem žádného člověka a podrží svoji svrchovanost i v odměňování svých služebníků.

Za třetí je ovoce této služby trvalé. Neboť za svou přirozenou práci člověk jen opatřuje věci, které při užívání hynou. V této duchovní službě dělník

„shromazďuje užitek k životu věčnému“ (1. Tesalonickým 2,19).

Za čtvrté je to služba, která vede k radosti, a to radosti, která je sdílená s druhými. *„Aby i ten, kdo rozsívá, radoval se **spolu**, i kdo žne.“* Proroci a zbožní lidé staré doby pracovali, a učeďníci sklízeli ovoce jejich práce. Nebyla to v určitém smyslu pravda o Pánu samém? Otec až dosud pracoval (kap. 5,17) skrze proroky a ostatní od počátku světa, a Pán mohl říci, že byl poslán, aby dokončil Jeho dílo (34. verš). V jiném smyslu Pán jako Rozséváč začal celé nové dílo (Matouš 13). A služebníci Pána z hlediska období Božích cest s člověkem spíše *„sklízejí“* než *„rozsévají“*, a tak jsou poučováni, aby sklízeli, ne rozséváli. Nicméně jako obecný princip zůstává jistě pravdou, že *„jiný jest, kdo rozsívá, a jiný, který žne“*.

Spasitel světa (verše 39-42)

Verše 39-42: Ve městě zkažených Samaritánů je Pán uznán za Spasitele světa. Ženě Pán předtím řekl, že spasení je ze Židů. Nyní rád ukazuje, že je **pro** Samaritány. Jak kdosi řekl: „Bez znamení, divů nebo zázraků byl Ježíš v této samařské vesnici slyšen, poznán a vyznán skutečně jako Spasitel světa.“ Svědectví ženy o Kristově milosti přitáhlo jejich srdce k Němu a oni Ho prosili, aby s nimi zůstal. Žádný Žid, držící se své vlastní spravedlnosti a náboženské důležitosti, by nikdy nevyznal Krista jako Spasitele světa. Ale ten, kdo se sám poznal jako hříšník, může ihned vidět, že dveře požehnání jsou otevřené každému a jakémukoli hříšníkovi. A ačkoli takový nemůže změřit hloubku lásky, která přesahuje vědomí, může říci: „Ale to já vím, že On uzdravuje potřené srdcem, neboť je zde přece Spasitel, Spasitel světa.“

Příběh královského úředníka (verše 43-54)

Verše 43-54: Z příběhu ženy jsme se naučili, že tu je milost i pro nejhoršího hříšníka. V naučení učeďníkům se učíme, že na všech stranách ve světě jsou hříšníci potřebující pomoc. V městě Samařských se učíme, že Kristus je *„Spasitel světa“*. Nyní se učíme, že požehnání může být přijato jen vírou.

Když strávil dva dny v samařském městě, Pán jde do Galileje. Muži Sichar přijali Pána na základě svědectví. Řekli: *„Sami jsme (Ho) **slyšeli**.“* Galilejští Ho přijali, *„všecko **viděvše** co činil v Jeruzalémě“*. Pán používá příležitosti, kdy královský úředník k Němu přichází se svou potřebou, a kárá židovský národ, že hledá *„divy a zázraky“* jako důvod pro svou víru.

Královský úředník prosí Pána, aby sestoupil a uzdravil jeho syna, který umíral. Ze slov Pána můžeme snad soudit, že úředník Pána zkoušel: jestliže bude moci vidět, že Kristus zázračně uzdraví jeho syna, pak uvěří. Pán kárá tuto myšlenku. Víra nespočívá na vnějších znameních, která přitahují zrak, ale na Božím slovu. Tak Pán spojuje požehnání s vírou ve svá slova: „*Jdi, syn tvůj živ jest.*“ Tím je úředník postaven do zkoušky: bude věřit Ježíšovým slovům, aniž by viděl znamení a divy? Požehnaným způsobem vyhoví testu, neboť čteme: „*I uvěřil člověk řeči, kterou mluvil jemu Ježíš.*“

Když uvěřil, dostává znamení jako potvrzení své víry. Žádné znamení nemůže dát víru, ale zázraky potvrdí víru, která existuje.

To bylo druhé znamení, které Ježíš učinil – znamení, které ukazovalo, že Pán má moc zastavit smrt v případě, kdy někdo umírá. Izrael jako národ, stejně jako syn královského úředníka, umíral a Kristus tu byl s mocí zastavit smrt a národ uzdravit, kdyby jen tu byla víra v Jeho slovo. Žel, národ ukázal svůj nedostatek víry, když hledal znamení.

7. Cesty milosti v osvobození od zákona

Jan 5

Jan 3 ukazuje, že skrze dílo Ducha v nás je tělo dáno stranou a Kristovým dílem pro nás jsou odsouzeny hříchy (Jan 3,6.7.14).

Ve čtvrté kapitole se v příběhu ženy u studny učíme způsobu praktického vysvobození od moci hříchu životem v moci Ducha, takže jako výsledek toho by věřící už neměl sloužit hříchu. Jak to apoštol může říci: „*Zákon Ducha života v Kristu Ježíši vysvobodil mne od zákona hříchu a smrti.*“ (Římanům 8,2)

5. kapitola představuje cestu praktického vysvobození od principu zákona a slabosti těla. Člověk je pozvednut ze slabosti, kterou na něho přivedl hřích, a mocí Božího Syna je osvobozen od zákona, který mu nemohl pomoci. Kapitola má čtyři hlavní oddíly: první u rybníka (Jan 5,1-9); za druhé Boží odpočinek získaný osvobozením člověka (Jan 5,9-16); za třetí sláva Osoby, která zajišťuje vysvobození člověka a Boží odpočinek (Jan 5,17-29); a konečně různá svědectví o slávě Krista (Jan 5,30-47).

Příběh muže u rybníka, neboli osvobození od zákona (verše 1-9)

Výjev u studny v Sichar byl použit, aby nám ukázal Boží způsob osvobození od moci hříchu. Rybník Bethesda je nyní užít, aby představil Boží způsob vysvobození od zákona. Samaří a jeho porušený lid ukazují na nutnost vysvobození od hříchu. Jeruzalém a náboženský Žid jsou užiti, aby ukázali potřebu svobody od zákona.

V pěti přístřeších rybníku bylo množství nemocného lidu. Někteří byli slepí, někteří chromí, jiní měli ochrnuté a neduživé údy; ale všichni potřebovali uzdravení. Tito nemocní lidé čekali kolem rybníku, ve kterém mohli obdržet tak bolestně potřebné požehnání. V určitém období, v Boží prozřetelnosti anděl rozvířil vodu a nemocný člověk, který první vstoupil do rybníku po rozvíření vody, obdržel to požehnání.

Dvě věci pak byly zjevné: předně tu bylo požehnání, které se mělo obdržet z rybníku; za druhé se toto požehnání mohlo obdržet jen úsilím nemocné osoby.

Tak se rybník stává pozoruhodným obrazem člověka pod zákonem. V zákoním systému Židů, stejně jako v Boží prozřetelnosti, je pro člověka požehnání. Ale požehnání pod zákonem nebo v Boží prozřetelnosti může být získáno jen vlastním úsilím člověka, a vyvinout toto úsilí si žádá v člověku sílu. Z toho plyne, že pod zákonem ten člověk, který je v nejhorším stavu a který proto nejvíce potřebuje požehnání, je nejméně schopen požehnání obdržet. Ta nemoc, od které potřebuje být uzdraven, ho zbavuje síly, aby pro sebe použil prostředku uzdravení. Takový byl smutný stav muže, který trpěl nemocí už třicet osm let.

A tak, jak tomu bylo s tím mužem ve spojení s jeho tělesnými potřebami, tak je tomu s námi ve spojení s našimi duchovními potřebami. Moc hříchu, od kterého potřebujeme být osvobozeni, nás zbavila síly pro obdržení vysvobození naším vlastním úsilím. Nemohoucí muž po dlouhé, únavné roky zápasil, aby obdržel požehnání, ale vše nadarmo. Nakonec je přiveden k bodu, kdy vyznává, že potřebuje vysvoboditele. Potřeboval vysvobození od svého zákonního zápasu k obdržení požehnání a potreboval sílu nad tím, co ho až do té doby neslo. V odpověď na Pánovu otázku říká: „*Pane, **nemám člověka, který by, ... mne uvrhl do rybníka.***“ Jeho vlastní slova vyhlášují slabost a marňost všech jeho snah, a proto potřebu někoho jiného, jestliže má být vysvobozen ze svého smutného postavení. Zrovna když ustupuje ze svého zápasu a hledá vysvoboditele, shledává, že Vysvoboditel je blízko. Pánovo slovo je:

„Vstaň, vezmi lože své a chod.“ Muž je **osvobozen od své vlastní námahy** k dosažení vytouženého požehnání s tím výsledkem, že mocí Jiného je učiněn zdravým a schopným nést věc, která předtím nesla jeho.

Nemohoucí muž je tak působivým obrazem člověka popsaného v Římanům 7, který měl vůli činit, co je správné, ale chyběla mu síla. Když však všechny zákonné snahy vysvobodit se sám od žádostí jsou shledány marné a duše volá: *„Bídny já člověk, **kdo** mne vysvobodí ...?“*, pak okamžitě zjistí, že tu je Vysvoboditel, a může říci: *„Děkuji Bohu skrze Ježíše Krista, Pána našeho.“* Takto nalézáme v Kristu Toho, jenž nás osvobozuje od našich zákonných snah a uschopňuje nás přemoci tu věc, již jsme byli přemoženi.

Musíme však starostlivě poznamenat, co máme na mysli osvobozením od zákona. Principem zákona je, že zvítězíme tím, co děláme. Člověk v sedmé kapitole Epištoly Římanům se snažil jednat na tomto principu. Zápasil, aby zvítězil nad svými žádostmi svým úsilím. Vysvobození od zákona praktickým způsobem znamená, že jsme **osvobození od vlastních snah**. Jsme osvobozeni od unavujícího zápasu, abychom přemohli tělo a sílu hříchu. Není to prostě osvobození od našich zlých nálad a žádostí, co potřebujeme, ale osvobození od vlastních snah překonat je, a místo zápasu s našimi náladami a žádostmi a místo ustavičných porážek hledět na Pána a nalézt v Něm Vysvoboditele.

Princip rybníka je: „Bůh pomáhá těm, kdo si pomohou sami.“ Ale Kristus ukazuje, že On pomáhá člověku, který si přizná, že je úplně bezmocný. Síla je v Kristu; vysvobození závisí na Vysvoboditeli.

Boží odpočinek, dosažený osvobozením člověka (verše 9-15)

Když ten člověk byl uzdraven, čteme: *„Byla pak sobota v ten den.“* Význam soboty je „odpočínutí od práce“, jako když ve stvoření *„odpočinul Bůh ode všeho díla svého, které byl stvořil“* (1. Mojžíšova 2,2; 2. Mojžíšova 20,11). Odpočinek stvoření byl přerušen hříchem, a nyní tu nemůže být žádný odpočinek pro Boha, dokud je člověk pod mocí hříchu a smrti. Až bude člověk skrze dílo a moc Krista osvobozen od hříchu a uzdraven, „v ten den“ bude pravá sobota.

Odpočinku nemůže být dosaženo vlastní snahou člověka pod zákonem. Zákon řekl: *„To čiň, a živ budeš.“* Ale člověk zákon nedodržel a nemohl dodržet. Jeho pokus udělat to jen učinil zlo hříchu zjevným, stejně jako jeho vlastní úplnou slabost, a proto jeho neschopnost obdržet Boží odpočínutí svým

vlastním konáním.

Nicméně člověk, který je nevědomý o pravém významu soboty, trvá na vnějším zachovávaní soboty, aby získal náboženský věhlas. Ale zatím co trvá na jejím vnějším dodržování, je naprosto lhostejný k hříchu, který porušil odpočinek. Požehnání sobotního odpočinku je pro lidi, kteří dodržují zákon, ne pro lidi, kteří zákon porušují. Člověk může být spokojený a odpočívat v přítomnosti hříchu a bídy, kterou přináší. Bůh nemůže odpočívat tam, kde existuje hřích a bída. Jeho svatost si žádá, aby s hříchem jednal; Jeho láska Ho vede, aby pracoval pro osvobození hříšníka.

Mužova odpověď těmto protivícím se Židům je přesvědčující pro každého, kdo není naplněn nepřátelstvím ke Kristu: „*Ten, který mne uzdravil, on mi řekl: Vezmi lože své a chod'.*“ Ten, jenž měl moc vyhovět jeho potřebě, mu dal oprávnění nosit své lože v sobotu. Ale kdo jiný, než jen ti, kteří byli vedeni zlou vůlí, by zpochybňovali autoritu Někoho s takovou mocí?

Protivníci se okamžitě ptají: „*Kdo jest ten člověk, který tobě řekl: Vezmi lože své a chod'?*“ Ať už si mysleli cokoli, je pravda, že vše se obrací k otázce: „*Kdo je ten Člověk?*“ Stále je tu otázka: Kdo je tato slavná Osoba plná milosti a pravdy, která přišla, aby přebývala mezi lidmi? Všechno požehnání pro člověka závisí na slávě Jeho Osoby, která je nám tak poťehnáně ukázaná v následujících verších.

Ten člověk sám neví, kdo to je; neboť Ježíš, procházející zemí jako Cizinec, poodešel, protože na tom místě byl zástup. Nebyl tu proto, aby žehnal národu jako takovému, neboť ten už Ho zavrhl a protivil se Mu. Hledal a zachraňoval své ovce a vyvolával je ven z národu. Tak Pán jde za člověkem, který je uzdraven, a nalézá ho v chrámu. Zdá se, že jeho srdce bylo dotčeno požehnáním, kterého se mu dostalo, neboť se ihned uchyluje do chrámu, aby chválil Boha. Pán ho varuje, že za nemocí těla bylo trpění hříchu a že hřích přináší v Boží vládě své důsledky.

Muž hned odchází a říká Židům, že to byl Ježíš, jenž ho uzdravil. Ten muž pravděpodobně jednal v prostoduchosti, neznaje jejich zlovolnost, a domníval se, že si také přejí znát tuto obdivuhodnou Osobu. Byl zjevně naplněn tím mocným skutkem, který byl učiněn, když o tom dvakrát podává zprávu (verše 11 a 15). Oni jsou zaměstnáni skutečností, že jejich pyše z dodržování soboty se dostalo opovržení. „*A proto protivili se Židé Ježíšovi, a hledali ho zabít, že to učinil v sobotu.*“

Sláva Osoby, která vysvobozuje člověka a zajišťuje Boží odpočinek (verše 17-31)

Židé se ptali: „*Kdo jest ten člověk, který tobě řekl: Vezmi lože své a chod?*“ Nyní máme vidět slávu tohoto Člověka, který může osvobodit od moci hříchu a od otroctví zákona a přinést Boží odpočinutí. Jestliže je zjevena Jeho sláva, je to proto, aby všichni ctili Syna.

Verše 17-19: Pán začíná tento rozhovor slovy: „*Otec můj až dosavad dělá, i já dělám.*“ Tato slova mají velmi hluboký význam a je dobré je zvážit, neboť zjevují slávu Krista jako Syna, a tak odpovídají na námitku Židů, že „*to učinil v sobotu*“. Můžeme se ptát: Jaký je charakter skutků Otce a Syna? Po celou historii světa byly skutky lidí charakterizovány násilím a zkažeností. Největší síla člověka je ukázána ve vynalézání prostředků pro zničení života. Tento výjev v Jeruzalémě dokazuje charakter skutků lidí, neboť v té chvíli Židé hledali zabít Toho, který právě pozvedl člověka z lůžka, na němž umíral. V protikladu ke skutkům člověka vyzvedávají skutky Otce a Syna lidi ze smrti a přivádějí je do života a požehnání.

Nadto Otec pracoval „*až dosavad*“. Je pravda, že Otec je zjeven jako takový, teprve když Syn přichází na svět. Ale za vším, co Bůh učinil ve světě od začátku času, můžeme nyní vidět ruku Otce, dělajícího ve shodě s úmyslem a milostí svého srdce, aby osvobodil člověka od přítomnosti hříchu a smrti. Můžeme tak sledovat Otcovo dílo v zaslíbení v zahradě Eden; v Jeho konání s Abelem a Enochem; při potopě; v zaslíbeních patriarchům, stejně jako ve slovech proroků.

Pán pak připojuje: „*I já dělám.*“ To odkrývá slávu Jeho Osoby. Židé velmi správně vykládají tato slova Pána jako znamenající, že „*se rovným činí Bohu*“. Bylo to vyhlášení Jeho božství, a tak zjevení slávy Jeho Osoby. Ukazuje to rovnost Syna s Otcem, poněvadž vše, co Otec činí, Syn činí také. Nadto Syn nekoná skutky nezávisle na Otcí. Vše je konáno v dokonalém souladu, poněvadž je vedeno toutéž myšlenkou a láskou, neboť „*Otec zajisté miluje Syna a ukazuje mu všechno, co sám činí*“.

Nicméně když se stal člověkem, Pán je starostlivý, aby zachovával vše, co je správné a dokonalé v tomto postavení. Takto když prohlašuje svou slávu jako rovného s Otcem, může říci: „*Nemůže Syn sám od sebe nic činiti.*“ Ačkoli je roven Otcí, vše přijímá od Otce. Rovnost božských Osob neznamená nezávislost mezi božskými Osobami, jako kdyby byli dva Bohové. Dvě nejvyšší

a všemohoucí Bytosti by byly nemožností. Takto Pán může říci: „*Cožkoli On (Otec) činí, to i Syn též podobně činí.*“

Avšak skutečnost, že Syn nečiní nic sám od sebe, ale jen ty věci, které Mu Otec ukáže, nám jasně říká, že vše, co Syn činí, je zjevením Otce. Jestliže Židé viděli Syna, viděli Otce. Jestliže zavrhli Syna, zavrhli Otce. Tento oddíl nám nejen představuje slávy Syna, ale říká nám, že ve všem, co dělal, představoval Otce. V Janu 4 jsme přivedeni k Otci u studnice živé vody prýštící vzhůru k věčnému životu a klaníme se. Zde je k nám přiveden Otec v Osobě Syna.

Verš 20: „*Otec miluje Syna.*“ Tento výrok ukazuje, že zde na zemi byl přítomen Ten, jenž je schopný ukázat Otcovu lásku. Říci, že Otec miluje nějakého svatého – i kdyby to byl největší ze svatých – jakkoli to je pravda, by nevyjádřilo náležitě velikost Otcovy lásky. Lidé dokazují chudobu své lásky malostí předmětů, k nimž často obracejí své náklonnosti. Čím větší je předmět lásky, tím větší je charakter lásky. V Synu je každá mravní vlastnost v dokonalosti. Otcova láska je tak velká, že nemůže být uspokojena žádným jiným předmětem než Synem.

Potom je sláva Syna ukázána jinou formou. Jeho skutky vyhlášují Jeho slávu. Už proměnil vodu ve víno, uzdravil syna královského úředníka a pozvedl člověka u rybníka. Tyto skutky byly spojené s požehnáním člověka na zemi. Jsou však větší skutky, které Otec má pro Syna, jež přesahují hranice smrti a jsou spojeny s věčným životem.

Verše 21-23: Pán dále ukazuje, že ty větší skutky jsou dílo vzkříšení, dílo oživení a dílo soudu. Tyto větší skutky zasáhnou všechny lidi, věřící i nevěřící. Věřící budou vzkříšeni a oživeni; nevěřící a protivící se lidé, jako byli Židé, k nimž Pán mluvil, přijdou pod Jeho zvláštní dílo soudu.

Oživení je dání života – života, který žije Bohu. V duchovním smyslu je věřící oživen nyní. Vědomě je živ Bohu a je vyjmut ze stavu, ve kterém byl pro Boha duchovně mrtvý (Koloským 2,13). Kromě toho se oživení nejen vztahuje na duši věřícího, ale také na jeho smrtelné tělo, které při příchodu Krista bude zcela osvobozeno od smrti, aby obléklo nesmrtelnost (Římanům 8,11; 1. Korintským 15,53). Nevěřící budou vzkříšeni ze smrti. Není řečeno, že budou oživeni.

Jestliže lidé, podobně jako Židé, odmítají ctít Syna jako rovného Otci, budou Ho muset ctít tím, že se s Ním setkají jako se Soudcem. Odmítnout Ho jako

Syna znamená minout požehnání. Setkání s Ním jako se Soudcem zpečetí jejich osud. Ale Otec chce, aby Jeho Syn byl ctěn buď jako Syn, nebo jako Soudce. Je vyhlášeno, že „*všichni lidé*“ budou ctít Syna. Oživené duše Jej v moci nového života rády uznávají za Syna. Zlí budou v soudu donuceni, aby Ho uznali jako Syna. Nadto soud bude nejenom proto, že zavrhli Syna, ale když tak učinili, zavrhli také Otce. „*Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který ho poslal.*“

Verš 24: Ve verších, které následují, Pán rozlišuje mezi mravní a tělesnou smrtí. Velkou skutečností ve smrti je rozdělení. Může to být rozdělení duše a těla, jako tomu je v tělesné smrti, nebo rozdělení mezi Bohem a duší v mravní smrti. O této druhé smrti mluví Pán nejprve ve verších 24-27. Ukazuje, jak ti, kteří jsou pro Boha mrtví v přestoupeních a hříších, mohou být oživeni, a že takoví slyší Jeho slovo a věří v Otce, který Ho poslal. Ti nejen uniknou soudu, ale mají život, a když žijí ten život, přecházejí ze stavu, ve kterém byli Bohu mrtví, do stavu, ve kterém Bohu žijí. Přecházejí „*ze smrti do života*“.

Verše 25 a 26: Je tu odpovědnost hříšníka, aby slyšel a věřil, ale tyto verše více představují svrchovaný čin Syna v oživení mravně mrtvých. Ve výsledku slyší hlas Syna Božího a žijí.

Slyšení hlasu Božího Syna není pouze slyšení určitých slov, která Pán promluvil. Ve Skutcích 13,27 se učíme, že lidé v Jeruzalémě slyšeli každý sobotní den skutečná slova proroků, a přece neznali „*hlasy prorocké*“. Je tedy zřejmé, že můžeme slyšet slova a neslyšet hlas. Také v 1. Korintským 14,10 čteme, že „*tak mnoho rozdílů hlasů jest na světě, a žádný z nich není bez významu*“. Hlas tedy je pravý význam slov – poselství, které slova obsahují. Význam hlasu Syna Božího je zjevení Boha v lásce, jednajícího ve svrchované milosti vůči člověku.

Hlas je to, co je zvláštní a vlastní svědectví vydávané nějakou osobou. Proci měli hlas – to, co bylo vlastní jejich svědectví. Jan Křtitel mluví o sobě jako o hlasu. To bylo to, co mělo vlastní význam v jeho svědectví. V hlasu Božího Syna je něco, co je úplně jedinečné a vlastní Jeho hlasu – a Jeho ovce slyší Jeho hlas (Jan 10,3).

Když je slyšen zvláštní význam hlasu Božího Syna, duše žije. „*Kteří uslyší, živi budou.*“ Takoví přejdou z oblasti smrti do oblasti života, kde je Bůh znám.

Syn člověka má dále autoritu vykonat soud. Lidé zavrhuji Krista jako Božího Syna a snaží se Ho zabít jako Syna člověka. Bůh chce, aby byl ctěn jako Boží Syn i jako Syn člověka těmi, kteří Ho zavrhli. To může být jen v soudu, poněvadž Ho zavrhli. Proto vykonává soud jak jako Boží Syn, tak i jako Syn člověka (verše 22 a 27).

Verše 28 a 29: Ve verších 24 až 27 máme přítomný výsledek slyšení hlasu Božího Syna. Vede k životu. Ve verších 28 a 29 je charakter hlasu a výsledek jiný. Bude mít skutečný fyzický účinek ve vzkříšení mrtvých z jejich hrobů. Říká se, že to mravní přichází u Boha vždy první, a to, co je fyzické, následuje. V 25. verši, když bylo mluveno o věřících, čteme: *„Kteří uslyší, živi budou.“* Zde, v 29. verši, který zahrnuje věřící i nevěřící, není nic řečeno o životě, ale pouze že ti, kteří *„uslyší hlas jeho ..., vyjdou“*.

Jsou dvě vzkříšení: vzkříšení života a vzkříšení soudu. Otázka ohledně vzkříšení, na němž budeme mít podíl, je zde závislá na mravních důvodech – na činění dobrého nebo činění zlého. Není vložena na půdu víry nebo nevěry. Je pravda, že žádný člověk nemůže činit dobré mimo víry v Boha. A také to, co Bůh nazývá „činěním dobrého“, může být velmi odlišné od toho, co člověk pokládá za „činění dobrého“. Tam, kde je život, se tento ukáže prakticky činěním dobrého.

Jak „život“, tak i „soud“ vyžadují vzkříšení. Má-li život být viděn a prožíván ve své vlastní sféře, pak tělo musí být vzkříšeno z mrtvých. Má-li být člověk souzen, také musí být vzkříšen z mrtvých. Vzkříšení je nutnost k vyhlášení slávy Krista.

Různá svědectví o slávě Krista (verše 30-37)

Verše 30 a 31: Od tohoto bodu Pán v této kapitole představuje různá svědectví o slávě své Osoby – svědectví, která ponechávají ty, kdo Krista zavrhuji, bez omluvy. Bylo tu skutečně Pánovo vlastní svědectví o Něm samém. Avšak to nebylo pouhé svědectví člověka, který mluvil a jednal podle myšlenek vlastní mysli, nebo toho, kdo se snažil prosadit svou vůli. Bylo to svědectví Toho, jenž zaujal místo dokonale závislého člověka. V souladu s tímto místem nemohl nic činit sám od sebe. Za Jeho svědectvím byl skryt život obecenství s Otcem a závislost na Otcovi. Proto může říci: *„Jak slyším, tak soudím, a soud můj spravedlivý jest. Neboť nehledám vůle své, ale vůle toho, který mne poslal, Otcovy.“* Jeho soud nebyl utvářen tím, co slyšel od lidí, ani

zkreslen tím, že by hledal svou vlastní vůli. Naše vlastní úsudky jsou často vadné proto, že naše myšlenky jsou ovlivněny lidmi a dotčeny působením naší vlastní vůle.

Nicméně jakkoli je Jeho vlastní svědectví dokonalé, samo o sobě by podle zákona nebylo platné, neboť ten říká: „*Svědectví dvou je pravdivé.*“ (Viz Jan 8,17. – p. p.) Kdosi řekl: „Svědectví jednoho člověka může být pravdivé – úplně; právě tak pravdivé v sobě jako svědectví dvou. Ale nebude pravdivé stejným způsobem pro druhé; bude potřebovat potvrzení.“ Z tohoto důvodu, ačkoli Jeho soud byl pravý a Jeho pohnutky čisté, nežádá lidi, aby v Něho věřili prostě na základě Jeho vlastního svědectví. Jsou tu čtyři další svědectví, která nám Pán postupně předkládá:

- Předně svědectví Jana Křtitele (verše 32-35);
- za druhé svědectví Jeho skutků (verš 36);
- za třetí svědectví Otce samého (verše 37 a 38);
- za čtvrté svědectví Písem (verše 39-47).

Verše 32-35: Jan Křtitel vydal svědectví Kristu a pravdě a jeho svědectví bylo pravdivé. Pán nepotřeboval svědectví od lidí, ale aby vyšel Židům vstříc v milosti a oni mohli být spaseni, Pán předkládá Janovo svědectví. Jan byl ve své době „*svíce (lampa) hořící a svítící*“ uprostřed tmy, která předcházela příchod Krista. A v jeho světle se na čas byli ochotni radovat, neboť jej považovali za proroka (Lukáš 20,6).

Verš 36: Bylo tu však větší svědectví než Janovo. Skutky, které Mu Otec dal, aby je dokončil – ta velká znamení Janova evangelia, která byla dokončením Otcových skutků (verš 17) – svědčily o slávě Jeho Osoby jako Poslaného od Otce.

Verše 37 a 38: Dále Otec sám přímo svědčil o slávě Jeho Osoby. Při křtu hlas z nebe řekl: „*Tento jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo.*“ Pokud se protivníků týkalo, všechno toto svědectví bylo nadarmo. Ačkoli Otec mluvil, oni nikdy neslyšeli Jeho hlas. Pro ně to bylo jen zahřmění. Jeho slovo zjevně nepřebývalo v jejich srdcích, neboť Tomu, kterého On poslal, oni nevěřili.

Verše 39 a 40: Nakonec tu je svědectví Písma, kterým se Židé chlubili a domnívali se, že v něm najdou život a požehnání. Skutečně by učinili dobře,

kdyby zkoumali Písma, neboť ta svědčí o Kristu. Ale žel, i když se chlubili Písmy, nepřišli k Tomu, o kterém Písma mluvila a v němž jediném lze najít život a požehnání. Pán neříká: „*Nemůžete přijít,*“ ale: „*Nechcete přijít.*“ Je pravda, že člověk je mrtvý v přestoupeních a hříších a nemůže přijít. Rovněž je pravda, že žije v hříších a nechce přijít.

Verše 41 a 42: Pohnutkou Pána, když zval lidi, aby k Němu přišli, nebylo, aby On získal poctu od člověka, ale aby člověk obdržel požehnání od Boha. Skutečnost, že nechtěli přijít ke Kristu, ukazovala jejich stav a dokazovala, že Boží láska pro ně nebyla ničím. Neměla místo v jejich srdcích.

Verš 43: Pán přišel v Otcově jménu a předkládal lásku Otcova srdce. Ve svém odmítání přijmout Krista zavrhovali svědectví, které, když zjevovalo lásku Otcova srdce, naprosto odsuzovalo špatnost a sobectví jejich vlastních srdcí. Toto zavržení Krista je vystaví hroznému vlivu budoucího antikrista, který přijde ve svém vlastním jménu. Bude apelovat na lidskou touhu po velikosti a moci a slávě. Nebude se dotýkat otázky jejich hříšného stavu. Nebude vyžadovat žádnou mravní změnu v člověku, ale jen aby mu lidé dali moc a slávu. Tohoto člověka, který bude tak naprosto podle jejich srdce, oni přijmou.

Verš 44: Jejich nízký mravní stav způsobil, že pro ně bylo nemožné věřit v Krista a přijmout pravdu. Hledání cti a vážnosti od lidí jim bránilo zaujmout nízké místo a uznat svůj pravý stav jako hříšníků, aby mohli přijmout požehnání a čest od Boha.

Verše 45-47: Mojžíš, o němž vyznávali, že mu důvěřují, byl jejich žalobce. Kdyby skutečně věřili Mojžíšovi, věřili by Kristu, neboť on psal o Kristu.

Pán končí rozhovor tím, že vydává pozoruhodné svědectví důležitosti a ceně Mojžíšových spisů. Připojuje větší cenu **formě**, v níž Mojžíšova sdělení jsou dána, než formě svých vlastních sdělení. Mojžíšova sdělení byla **napsána**; Jeho byla **ústní**. Mojžíšova písmata a Pánova slova měla stejnou božskou autoritu, ale trvalá hodnota toho, co je napsáno skrze inspiraci, je větší než inspirovaná sdělení živým hlasem.

8. Cesty milosti ve vysvobození od nedostatku

Jan 6

Kapitola 5 představuje Krista jako Božího Syna, jenž dává život, komu On chce. Kapitola 6 představuje Krista jako Syna člověka, jenž dává život za ty, kteří Ho přijmou, a jako Udržovatele života, který dává.

V první části kapitoly jsou zaznamenány dvě události (Jan 6,1-21), které obrazně představují velké téma Pánovy řeči v další části. V prvním výjevu Kristus jedná jako Král, který opatřuje chléb ze své královské štědrosti, aby udržel přirozený život. Ve druhém výjevu je Kristus v obrazu představen jako Kněz na výsosti, který podporuje ty své a udržuje jejich duchovní život, když procházejí světem, kde vše je proti nim. V rozhovoru, který následuje, Pán představuje velké pravdy, které zahrnují Jeho vtělení (Jan 6,32-51), Jeho dílo (Jan 6,51-56), Jeho vzkříšení (Jan 6,57) a Jeho nanebevstoupení (Jan 6,62). Je takto představen proto, aby všichni, kteří v Něho věří, měli život a tento nový život aby byl udržován, takže jejich duchovní potřeby jsou uspokojeny.

Nasycení pěti tisíců (verše 1-14)

Toto nové znamení je svědectvím o zásahu Boha ve prospěch člověka podle Žalmu 132,15: „*Potravu jeho hojným požehnáním rozmnožím, chudé jeho chlebem nasytím.*“ V tomto znamení je tak ukázáno velké téma kapitoly – Kristus pro uspokojení srdce svého lidu. Ve 4. kapitole Kristus vysvobozuje od moci hříchu. V 5. kapitole vysvobozuje od otroctví zákona a v 6. kapitole osvobozuje od nedostatku.

Verše 1-9: Velký zástup je na vyprahlé hoře a potřebuje potravu. Pokud jde o lidskou sílu, bylo nemožné vyjít vstříc jejich potřebě. Ale je přítomen Pán a chce potřebu uspokojit. Avšak než tak učiní, užívá nesnází, aby zkusil víru svých vlastních učedníků. Mají víru k užití zdrojů Pána, když na jejich straně není žádná naděje? Tak Pán říká Filipovi: „*Kde nakoupíme chleba, aby pojedli tito?*“ Pak nám je řečeno: „*Ale to řekl, zkoušeje ho; neboť on věděl, co by měl učinit.*“

Můžeme pochybovat, že tak, jako tomu bylo tehdy, je tomu i nyní? Je dovoleno, aby mezi Božím lidem vznikly těžkosti, které jsou pro člověka naprosto nepřekonatelné, aby nás zkusily. Vyznáváme, že Ho následujeme, a říkáme, že bez Něho nemůžeme nic učinit, ale že Jeho milost je dostatečná. Potom

je naše vyznání vystaveno zkoušce těžkostí, kterou nemůžeme překonat. Avšak je nám řečeno, že „*On věděl, co by měl učinit.*“ – To jsou slova, která nás ujišťují, že nikdy nevystane na naší cestě nebo mezi Božím lidem těžkost, kterou On nemůže vyřešit. V posledních a nesnadných dnech nás učitelé a vůdcové mohou zklamat, ale je tu Jeden, ke kterému se můžeme obrátit i v tom nejtemnějším dnu a v největší těžkosti s jistotou, že On ví, co činit.

Kořen těžkosti je příliš často na naší straně. Býváme pomalí k tomu, abychom uznali pokořující skutečnost, že nevíme, co máme dělat. My si každý myslíme, že to víme a že vše by bylo dobré, kdyby jen druzí chtěli dělat to, co my navrhuje. A tak zanedbáváme obracení se k Tomu, který to ví. Stejně jako u učedníků ukazují těžkosti chudobu naší víry, ale zároveň zjevují velikost zdrojů pomoci v Pánu. Filip umí k vyřešení věci myslet jen na sílu peněz, ačkoli musí připustit, že jeho plán by pro zástup opatřil jen „*něco maličko*“. Jak rozdílné od Pána, který – když jedná – dává „*jakž mnoho chtěli*“.

Zatím co Filip mluví o tom, jak mnoho potřebují, Ondřej nařiká nad tím, jak málo toho mají. Ani jeden z těchto učedníků nemyslí na Pána a na obrovské zdroje v Něm, které jsou k dispozici víře.

Verše 10-14: Když učedníci ukázali svůj nedostatek víry, Pán zjevuje milost svého srdce a moc své ruky k vyřešení těžkosti. Je požehnanou věcí pro ně i pro nás, že selhání Jeho lidu nezastavuje ruku Pána v jednání v jeho prospěch.

Výjev, který následuje, je jistě předokoušením požehnání Milénia a vyjadřuje dokonalou správu Pána a moc Jeho Osoby k uklidnění neklidu světa a utišení jeho zoufalého hladu. K Jeho slovu je pět tisíc lidí ve chvíli dokonale zklidněno. On řekne slovo a my ihned čteme: „*Posadilo se mužů v počtu pěti tisíců.*“ Tak tomu bude v den Pána, kdy On „*lučiště a meč poláme, i válku odejme ze země, a způsobí to, aby bydleli bezpečně*“ (Ozeáš 2,18).

Nadto výjev nejenom zjevuje slávu Jeho Osoby, ale také dokonalost způsobu, který používá. Čteme: „*Ježíš vzal ty chleby,*“ – pět ječných chlebů – a „*díky učiniv*“, nasýtil zástup. Užívá přirozených zdrojů země ve spojení s Bohem, který je dal, a uznává, že nebe je skutečný zdroj všeho požehnání pro člověka.

Jestliže zemské zdroje, i když jsou jen malé, jsou mocí Krista přivedeny do

spojení s nebeskou nevyčerpatelnou zásobou, velmi málo bude znamenat velmi mnoho. V prorokově době může Bůh užít „ženu vdovu“ s „hrstí mouky“ a „trochou oleje v kbelíku“ k sycení domácnosti po celý rok (1. Královská 17,15.16). Tak Kristus může užít mládence s pěti chleby a dvěma malými rybami, aby nasýtil pět tisíc mužů.

Kromě toho Pán „distribuuje“ životní potřeby tak dokonale, že každá potřeba je utištěna. Marný luxus a extrémní chudoba, výstřední plýtvání a zoufalá nouze, to vše už nebude existovat, když Pán zaujme své oprávněné místo jako Soudce vsí země. Lidé se pokoušejí vyrovnat bohatství světa tím, že napadají bohatého, a přitom jen ukazují, že lidská moc je destruktivní, ale ne administrativní. Člověk umí udělat bohatého chudým, ačkoli neumí udělat chudého bohatým. Člověk může zničit existující pořádek; nemůže nastolit požehnání Milénia.

Když Kristus rozděljuje požehnání, lidé dostávají tolik, kolik chtějí, a i tak, když jsou naplněni, tu přece ještě zůstane. Nyní požadavky převyšují zásoby; potom Boží milost plně vyhoví potřebě člověka; ale potřeba člověka nikdy nevyčerpá Boží milost.

Kristus na hoře a učedníci na moři (verše 15-21)

Verše 15-21: Upoutání zázrakem nasycení pěti tisíců, lidé vyznávají Krista jako Proroka, jenž byl předpověděn Mojžíšem a jenž, podobně jako Mojžíš, přichází k lidu od Boha, aby se staral o jejich potřeby a uvedl je do zaslíbeného požehnání (5. Mojžíšova 18,15-19). Rádi by Toho, jenž ukázal takovou moc, udělali svým králem a tím zároveň svým vysvoboditelem od nenáviděných Římanů. Doba vlády však ještě nepřišla. A tak Kristus odmítl být učiněn králem: odchází „na horu sám jediný“ a vykonává tam obrazně svou přítomnou práci jako Kněz.

Učedníci, kteří byli zanecháni tam, kde byli, vstoupili na loď, aby se plavili přes moře vzdouvané „dutím velikého větru“ uprostřed houstnoucí tmy. To je pravdivý obraz Kristova lidu zanechaného v temném světě v době Jeho nepřítomnosti, kde se mu protiví zlí lidé, kteří, stejně jako moře, nemohou odpočinout. Nicméně učedníci obdrží pomoc od Krista, který k nim v jejich nouzi přijde.

Kristovo kněžské dílo je nyní vykonáváno ve prospěch Církve a bude pokračovat ve prospěch zbožného ostatku Židů, když budou procházet velkým soužením. Tento výjev se pravděpodobně vztahuje spíše k těmto židovským

svatým; tak doplňuje učení první události, když ukazuje, že požehnání Království bude dosaženo pouze skrze velké soužení.

Když bude židovský ostatek v době svého soužení vystaven hroznému působení Satana, zakusí udržující milost Pána jako Nejvyššího kněze podle řádu Melchisedechova. Později, když bouře pronásledování dosáhne svého vrcholu a jejich postavení bude téměř beznadějně, Pán jim přijde na pomoc a zjeví moc, která přemůže moc nepřitele. To je ukázáno v obraze Ježíše chodícího po moři.

Tváří v tvář takovému ukázání moci Ho učedníci *„ochotně vzali na lod“*. Tak čteme o ještě budoucím dnu: *„Tvůj lid bude ochotný v den tvé moci.“* (Žalm 110,3.4) Když budou pokořeni svými zkouškami, ve víře přijmou Toho, jenž v den jejich pýchy byl v nevěře zavržen. Když Kristus byl přijat do lodi, učedníci dosáhli *„země, do které se plavili“*. Tak Izrael dosáhne svého požehnání pod vládou Krista.

Řeč Pána v Kafarnaum (verše 22-71)

Verše 22-25: Z úvodních veršů řeči Pána se učíme, že den po nasycení pěti tisíců se lidé, kteří byli nasyceni, přeplavili do Kafarnaum a hledali Ježíše.

Verše 26 a 27: Pán začíná svou řeč tím, že ukazuje pohnutky lidu, když Ho hledali. Nebylo to z nějakého pocitu duchovní potřeby, nebo protože viděli slávu Jeho Osoby, jak byla v tom znamení zjevena, nýbrž protože jedli chleby a byli nasyceni. Kdyby Kristus plnil časné potřeby lidí, aniž by vyzvedal mravní otázku ohledně jejich stavu před Bohem, rádi by Ho následovali. Ale žel, uprostřed zkaženosti křesťanstva ovládají lidi stejné pohnutky jako ve dnech zkaženého židovství. Stále je pravda, že lidé hledají Krista ne kvůli znamením, ale kvůli „chlebům a rybám“. Lidem nevadí naslouchat kázáním a slyšet o Kristu, dokud je Kristus předkládán pouze jako Ten, jenž může zlepšit stav světa a vycházet vstříc jeho časným potřebám. Jestliže však je Kristus předkládán jako znamení Božího zásahu pro věčné požehnání člověka, pak zástup o Krista nemá žádný zájem.

Tak také lidé budou pracovat, aby obdrželi to, co se kazí užíváním, zatím co zůstávají lhostejní k té potravě, která trvá k věčnému životu. Syn člověka přišel, aby dal věčný život a naplnil duši uspokojením tím, že ji osvobodí od duchovní nouze (verš 35).

Dále je nám dovoleno v této řeči vidět slávu Syna člověka, tak jako v předchozí kapitole je nám ukázána Jeho sláva jako Božího Syna. Zde je jeho rozlišující sláva viděna v té velké skutečnosti, že jako Syn člověka je od Boha Otce zapečetěn Duchem Svatým. Tak je vyznačen z celé lidské rasy jako Boží vlastnictví a jako Ten, jenž jako člověk je předmětem Otcova dokonalého schválení a nekonečného zalíbení.

Verš 28: Pánova slova jasně ukázala, že tito lidé nemají cit pro slávu Jeho Osoby, ani pro potřeby svých duší. Jejich vlastní slova nám nyní říkají, že neměli cit ani pro svou krajní slabost. S velkou lehkomyšlností se ptají: „*Co budeme činiti, abychom dělali dílo Boží?*“ Stavějí se na pozici, že jsou naprosto schopni dělat vše, co Bůh požaduje, když jen budou poučeni o Jeho přáních.

Verš 29: Jak velká byla jejich tma! Neznali ani svou vlastní bezmocnost, ani Boží milost a jejich myšlenky o Bohu byly, že od člověka vyžaduje. A přesto se měli naučit, že Boží milost pro obdržení požehnání nevyžaduje skutky, ale jen žádá, aby člověk věřil v Toho, kterého On poslal. Skutky budou následovat po víře.

Verše 30 a 31: Lid hned zjevuje svou nevěru, když žádá znamení. Plně rozuměli tomu, že znamení je důkazem Božího zásahu do věcí lidí. Je pravda, že viděli, jak Pán nasytil pět tisíců, ale namítali, že co to je ve srovnání s Mojžíšem, který sytil velký zástup Izraelců po čtyřicet let na poušti.

Kristus sám byl znamením Božího zásahu v milosti a znamení, která činil, bohatě ukazovala, že v tomto pokorném člověku je v milosti přítomna božská Osoba. Protože neměli pocit o své potřebě, neznali Písmo a byli naplnění svou vlastní důležitostí, nemohli vidět to znamení. Vyhlíželi Krista, který přijde s vnějším rozvinutím moci nad jejich nepřáteli a způsobí čest Izraeli. Místo toho Kristus přišel v ponížení a oni klopýtli o Jeho pokoru. Kdyby cítili svou potřebu, hledali by vykoupení a viděli by znamení. Je zjevné, že Ten, jenž přišel, aby vykonal vykoupení skrze oběť, nemohl mít žádný podíl na slávě a cti tohoto světa. Simeon a Anna očekávali vykoupení v Izraeli, a oni viděli to znamení (Lukáš 2,34.38).

Verše 32 a 33: Pán odpovídá, že to nebyl Mojžíš, kdo jim dal chléb z nebe: společně s lidem byl jen příjemcem. Pán potom předkládá tři velké pravdy,

které Ho odlišují jako Člověka od Mojžíše a od všech ostatních lidí.

Předně byla přítomnost Syna člověka znamením Otcova zásahu v lásce ve prospěch člověka. Bůh už nevyžadoval od člověka ve spravedlnosti pod zákonem; ale Otec dával člověku v lásce pod svrchovanou milostí.

Za druhé: Pán předkládá velkou pravdu svého vtělení. On není pouze člověk vyvýšený na zemi, jako tomu bylo v případě Mojžíše a druhých. On je Ten, „*který sestupuje z nebe*“. On je skutečně božská Osoba, a přece přítomný jako člověk na zemi, člověk podle zcela nového řádu – nebeský člověk.

Za třetí: On je Boží chléb, který „*dává život světu*“. Už není dávající život Izraeli na jeho cestě pouští. Kristus, Boží chléb, je pro každého, kdo Ho potřebuje.

Verš 34: Lidé myslí jen na přirozený život a říkají: „*Pane, dávej nám chléb ten vždy.*“ Protože nemají žádný cit pro svou duchovní potřebu, nemají žádné rozeznání Jeho slávy nebo významu Jeho slov.

Verš 35: V odpověď na jejich žádost Pán představuje sebe jako ten pravý chléb a mluví o požehnaném výsledku toho, když k Němu někdo přijde. Jestliže chtějí mít chléb, který uspokojí jejich potřeby „*vždycky*“, jsou vítáni, aby přišli k Němu, Tomu, jenž je chléb života. Jako Boží chléb dává „*život*“ a „*uspokojení*“ a tento život je k dispozici pro svět. Ti, kdo pro sebe užijí dar života tím, že přijdou k Němu, shledají, že to je život, který vychází vstříc potřebě duše: „*Nebudou nikoli lačněti*“ a „*nebudou žízniť nikdy*“.

Verš 36: Žel, že když je člověk ponechán sobě samému, zavrhně Krista, je-li představen ve vtělení, stejně jako Ho později zavrhně ve smrti (verš 52) a jako vystoupivšího nahoru (verš 66). Pán musí říci: „*Viděli jste mne, a nevěříte.*“

Verš 37: Jestliže tedy požehnání závisí na odpovědnosti člověka, všemu je konec; žádný neobdrží požehnání. Ale jako vždy, když člověk je zcela ukázán, Bůh se uchyluje k radám svého vlastního srdce. Nechce dovolit, aby všichni zahynuli. Ani nechce dovolit, aby příchod Syna člověka byl zcela nadarmo. Jsou tu takoví, které Otec měl v úmyslu dát Synovi, a jak Pán říká: „*Všichni, které mi dává Otec, přijdou ke mně.*“ Když vidí, že je dává Otec, Syn je chce přijmout: „*Toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhu ven.*“ Ať je jejich národnost nebo jejich charakter jakýkoli, ať to jsou Židé nebo pohané, padlé ženy nebo

zatvrzelí lupiči, farizeové nebo publikáni, jestliže jen přijdou ke Kristu, budou přijati, neboť jejich příchod je důkazem toho, že jsou darem Otce Synovi.

Verše 38-40: Kromě toho skutečnost, že Pán přijímal všechny, které Otec poslal, byla důkazem toho, že zde byl, aby činil Otcovu vůli. Pán se velmi požehnaně představuje jako sestoupivší z nebe, ne aby činil svou vůli, ale aby byl Služebníkem k vykonání vůle Toho, který Ho poslal. Otcova vůle je svěřena Tomu, jenž je schopen ji vykonat. Vůle božské Osoby může být plně vykonána jen božskou Osobou. Proto v těchto verších máme Otce a Syna. Otec pojme své rady milosti; Syn tyto rady uskuteční.

Otcova vůle je představena ve dvojím pohledu. Předně je Jeho vůle viděna jako týkající se Syna. Otcovou vůlí je, aby ti, kteří jsou dáni Synu, byli v bezpečném držení Syna a aby všichni takoví byli vzkříšeni Synem v poslední den. Jak požehnaně Otcova vůle, vykonávaná Synem, zajišťuje všem, kteří přicházejí ke Kristu, jejich plné spasení od každé síly zla a jejich konečný vstup do plného požehnání v poslední den. Kristus „*neztratí ničeho*“. V ten den bude vše, co bylo známé víře, ukázáno (zjevně). Mohlo by se zdát, že jak generace za generací Božího lidu umírají a jsou lidmi zapomínány, jsou také zapomínány Bohem. Pánova slova nás ujišťují, že tomu tak není. Ani jeden není ztracen nebo zapomenut. Opět se objeví v poslední den. Moc vzkříšení, vykonaná Pánem, bude konečným důkazem toho, že On neztratil nic. „*Poslední den*“ se vztahuje ke konci přítomného věku, kdy Kristus přijde, aby vládl, a vzkřísí ty, kteří Mu byli dáni Otcem, aby s Ním sdíleli nebeskou radost a uspokojení Království. Pak se ve vší své plnosti uskuteční Pánova slova, že ten, kdo k Němu přijde, „*nebude nikoli lačněti*“ a „*nebude žízni* nikdy“.

Za druhé je Otcova vůle představena ve spojení s odpovědností člověka. Otcovou vůlí je, aby Syn byl představen všem, aby každý, kdo vidí Syna a věří v Něho, měl věčný život – život, do něhož v jeho plnosti vejde skrze vzkříšení v poslední den.

Verše 41 a 42: Židé, kteří soudili podle vnějšku a uvažovali podle přirozenosti, nemohou přijmout skutečnost, že někdo sestoupil z nebe. To je stále těžkostí: přirozený člověk může rozumět rodopisu Krista podle těla, ale zavrhne velkou pravdu, že On je božská Osoba přišlá v těle, a proto je mnohem více než Josefův syn dle zákona a skutečný syn Marie.

Verše 43-45: Slepota a nevěra člověka jen dokazují nezbytnost díla milosti, má-li někdo přijít ke Kristu. Všichni mají svobodu k tomu, aby přišli, ale je-li člověk ponechán sám sobě, nepřijde. Není tu žádný, který rozumí, žádný, který by hledal Boha. Tak Pán jasně ukazuje, že jestliže je lidem požehnáno, může to být jen skrze svrchovanou milost. „*Žádný nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mne poslal.*“

Kromě toho způsob, jakým Otec přitahuje, je skrze božské učení podle slova: „*Všichni budou učeni od Boha.*“ Otec osvěcuje duši, usvědčuje z potřeby Krista na jedné straně a zjevuje slávu Krista na druhé straně. Tak je duše ke Kristu hnána potřebou a přitahována milostí.

Verš 46: Pán střeží pravdu před jakýmkoli materiálním smýšlením. Být učen od Boha neznamena, že nějaký člověk viděl Otce. Učení má duchovní charakter.

Verše 47-50: Pán dále shrnuje pravdu ve spojení se svým vtělením. Ten, kdo je přitahován Otcem, věří v Krista jako sestoupivšího z nebe a má věčný život. Manna na poušti sytila přirozený život. Život, který dává Kristus, je mimo dosah smrti.

Verše 51-55: Od tohoto bodu v řeči Pán přechází k tomu, aby mluvil o své smrti. A tak říká: „*Chléb, který já dám, tělo mé jest.*“ Pán nejenom mluví o jedení Jeho těla, ale také o pití Jeho krve. Musí zemřít, aby zabezpečil své símě.

Židé reptali mezi sebou už ohledně Jeho vtělení. Nyní rozumují, pokud jde o Jeho smrt. Každá nová pravda stále více ukazuje naprostou neschopnost přirozené mysli, aby chápala božské věci. Říkají: „*Kterak tento může nám dátí tělo jísti?*“ Zavrhuji Pánova slova, poněvadž se neobracejí na rozum člověka.

Božské pravdy mohou být přijímány jen skrze milost působící skrze víru. Pán proto nechává jejich „*Kterak?*“ bez odpovědi a vyhláší pravdu ještě silnějšími výrazy: „*Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí krve jeho, nemáte života v sobě.*“ Jak vtělení, tak i smrt Krista jsou představeny jako předměty a testy víry. Jak kdosi řekl: „*Ti, kteří přijímají vírou vtělení, se stejnou vírou přijímají Jeho smrt; a jen ti mají věčný život.*“ Lidé mohou lidským způsobem vyznávat, že obdivují a následují Jeho dokonalý život, ale takoví nevěří v Jeho vtělení – že sestoupil z nebe; a takoví rovněž zavrhuji Jeho smírčí smrt.

V padlém člověku není život směřující k Bohu. Žije v hříchu, ale je mrtvý Bohu. Jeho zlá přirozenost ho odděluje od Boha. Pro věřícího Kristova smrt končí vládu hříchu. Přivlastňuje si Kristovu smrt jako svou vlastní smrt, a tak je osvobozen od moci hříchu, aby žil Bohu.

Ve verších 53 a 54 jsou představeny dvě oddělené pravdy. Předně jedení pro přijetí života ve verši 53, kde lepší překlad je „*/ne/sníte*“, což přivozuje myšlenku na skončenou činnost. Za druhé jedení pro udržování života ve verši 54, kde je činnost jedení představena jako ustavičná.

Verše 56-58: Ve verších, které následují, Pán rozvíjí požehnání tohoto nového života. Předně to je život, ve kterém je věřící ztotožněn s Kristem. Pán může říci, že ten, kdo se sytí Jeho smrtí, „*ve mně přebývá a já v něm*“. Věřící je před Bohem ztotožněn s Kristem a život Krista je před lidmi představován ve věřícím.

Za druhé: předmětem tohoto života je Kristus. Pán může říci: „*Jako mne poslal ten živý Otec, a já živ jsem skrze Otce, tak kdo jí mne, i on živ bude skrze mne.*“ To nás nese za smrt a zahrnuje v sobě žijícího Krista ve vzkříšení, předmět života věřícího. Život Pána na zemi byl život, ve kterém nehledal svou vlastní vůli, ani svou vlastní slávu, ale vůli a slávu Toho, který Ho poslal. Byl to život, ve kterém činil vždy ty věci, které se líbily Otci (Jan 5,30; 7,18; 8,29). V každé chvíli tohoto dokonalého života žil zcela pro Otce. Tak křesťan, žijící v moci tohoto nového života, bude žít pro slávu a vůli a zalíbení Krista.

Za třetí to je život, na kterém neleží žádný stín smrti. Přirozený život, udržovaný přirozenou potravou, končí smrtí. Smrt nemůže ukončit život syčený Kristem a mající Krista za svůj předmět.

Verše 59-62: Řeč Pána zjevila nevěru lidí (verš 36), nevěru Židů (verše 41, 42 a 52) a posléze nevěru učedníků. Jestliže však shledávají tvrdým věřit ve vtělení a ve smrt Krista, čím více se budou urážet, jestliže Ten, kdo jde na smrt, vystoupí do slávy? Přirozený člověk, a ani tělo učedníků, se nemůže vznést nad zem a materiální požehnání. Krista, který přichází z nebe a stává se tělem, člověk nemůže přijmout; Kristus, který jde, aby zemřel, uráží jeho pýchu; a Kristus, který vystupuje do nebe, je naprosto mimo jeho chápání. Všechny tyto velké pravdy jsou spolu spojeny. Odmítni jednu, a všechny jsou ztraceny. Víra v jednu z těchto pravd připraví duši, aby věřila ve všechny.

Verš 63: Nevěra těla jen dokazuje, že ono nic neprospívá. Může být vysoce vzdělané jako v případě Nikodéma nebo Saula z Tarsu, ale i tak je naprosto neschopné přijímat Boží věci. Duch oživuje skrze Krista a Jeho slova, která mají charakter Ducha. Jsou duchovní, a kde působí Duch, jsou život.

Verše 64 a 65: Byli tam někteří, kdo vyznávali, že jsou Jeho učedníky, ale nevěřili. Skutečně za Ním mohli v zástupu jít lidé kvůli materiálním požehnáním, ale žádný člověk opravdu nepřišel ke Kristu, pokud mu to nebylo dáno od Otce. Otec přitahuje (verš 44), Syn mluví (verš 63) a Duch oživuje použitím Jeho slov v moci na duši.

Verše 66-71: Když bylo ukázáno tělo ve své nevěře, mnozí z Jeho učedníků odešli zpět a už s Ním nechodili. Lidé, Židé i učedníci, všichni zjevili pravdu slov Pána: „*Tělo nic neprospívá.*“ Zůstává jeden okruh – dvanácte; a Pán se ptá: „*I vy chcete odejít?*“

Petr velmi požehnaně odpovídá: „*Pane, ke komu půjdeme? Slova věčného života máš. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží.*“ Jestliže řeč Pána ukázala nevěru těla, také potvrdila víru pravých věřících. Jestliže takoví Jej opustí, stále by mohli najít náboženské vyznání, přítomné pohodlí a čest v tomto světě, ale provždy by opustili život – věčný život – a všechna nebeská a věčná požehnání, ke kterým věčný život musí vést.

A přece ani patřit ke dvanácti nebude jistým základem, na kterém je možné stavět, neboť v tomto okruhu – Pánu nejbližším, a proto nejvíce obdařeném výsadami – zlo vyvstane v celé své výši. Jeden z nich byl tak úplně pod mocí ďábla, že Pán o něm může říci, že „*je ďábel*“. Ve svůj čas bude jako takový zjeven, když zradí Pána.

9. Oslavení Krista a dání Ducha

Jan 7

Pátá kapitola představila Božího Syna dávajícího život, komu chce. Šestá kapitola představila Syna člověka, který sestoupil z nebe a dává svůj život za svět, aby ten, kdo věří, v Něm měl věčný život.

7. kapitola představuje Pána Ježíše jako zavrženého na zemi a hotového zaujmout své místo na výsosti, aby z tohoto místa ve slávě dal Ducha Svatého,

jenž bude Jeho svědectvím ve věřících na zemi až do dne Jeho zjevení. Takže zatím co pravdy šesté kapitoly jsou založeny na vtělení a smrti Krista, v této kapitole vyplývají z Jeho vystoupení do nebe. Nanebevstoupení nutně zahrnuje úplné rozejití se světem. Proto kapitola začíná tím, že Pán odmítá jakoukoli veřejnou účast na záležitostech světa.

Verše 1 a 2: Učení kapitoly je uvedeno konstatováním, že byl blízko židovský svátek stánků. V Izraeli byly tři velké svátky – Fáze, Letnice a svátek stánků. Fáze, předobraz kříže, je naplněn. Svátek Letnic, předobraz sestoupení Ducha Svatého, se také naplnil. Svátek stánků byl poslední svátek v židovském roce, kdy měly děti Izraele po sedm dní bydlet ve stanech na památku skutečnosti, že kdysi byly poutníky na poušti, ale také jako svědectví o skutečnosti, že se zaslíbení naplnila a že národ byl na místě a v bezpečí v zemi (3. M 23,33-42). Svátek byl slaven po sklizni a vinobraní, které obojí jsou v Písmu užity jako obrazy soudu (Zjevení 14,14-20). Takže pozemských požehnání, která svátek stánků představuje, bude dosaženo jen skrze soud nad Izraelem a národy. Potom je zřejmé, že předobrazný význam tohoto svátku ještě čeká na své naplnění.

Verše 3-5: Záležitost svátku stánků tvoří vhodný úvod k velkým pravdám kapitoly. Neboť zmínka o svátku vyvolává otázku: „Proč ještě tento svátek není naplněn?“ Odpověď je jasná. Ten, jenž jediný může přinést požehnání znázorněné svátkem, byl Izraelem a světem zavržen. V průběhu kapitoly se toto zavržení Krista každou třídou lidí stává stále více jasným a určitým. Jeho bratři v Něho nevěří (verš 5); lid Ho osočuje, že má ďábla (verš 20); Židé se Mu podivují a chtějí na Něho vložit ruce (verše 15, 25 a 30); a vůdcové lidu posílají úředníky, aby Ho zajali (verš 32). Už v 6. kapitole bylo vidět, že každé nové ukázání pravdy vedlo k dalšímu odpadnutí Jeho následovníků. Lidé Ho zavrhlí (Jan 6,36); potom je zavržen v menším okruhu Židů (Jan 6,41.42); v ještě menším kroužku učedníků jsou ti, kteří už s Ním více nechodí (Jan 6,61-66); a i mezi dvanácti je jeden ukázán jako ďábel (Jan 6,70.71). Jak jsme viděli, v této kapitole v Něho nevěří jeho bratři podle těla. Přirozeně bychom si mohli myslet, že to musela být velká výhoda, být ve spojení s Pánem pouty přirozenosti. Žel, tento oddíl nám ukazuje, že Jeho vlastní příbuzní byli stejně nevěřící jako ostatní. Jestliže byli nevěřící, tu víme, že to nebylo kvůli nějaké příčině v Něm. Byl to důkaz slov Pána samého: „*Duch oživuje, tělo nic neprospívá.*“

Takto čím vyšší je pravda, kterou Pán zjevuje, tím větší je Jeho zavržení od světa, tím je méně Jeho následovníků a tím osamělejší je Jeho cesta, až na-
konec čteme: „*I šel jeden každý do domu svého. Ježíš pak odešel na horu Olivetskou.*“ (verš 53)

Tak, jako tomu bylo tehdy, tak tomu bylo vždy: Čím hlubší je pravda, tím větší je potřeba duchovnosti k jejímu ocenění, tím méně bude těch, kteří budou chodit v jejím světle, a tím osamělejší se bude stávat stezka těch, kteří si té pravdy cení. Učení Ducha neponechává žádný prostor pro tělo. Kristova stezka je úzká.

Jeho bratři podle těla se domnívají, že byl-li člověk obdařen neobyčejnou mocí, je naprosto správné užít ji k získání místa ve světě pro svou vlastní výhodu a k užitku pro druhé. Za tímto přirozeným uvažováním byla nevěra srdce. Oni v Něho nevěřili.

Verše 6-9: Pánova odpověď ukazuje, že jestliže je zavržen, pak čas pro veřejné zjevení světu nebo veřejná účast na jeho záležitostech nepřišel. Když Pán veřejně zasáhne, bude to v soudu. Kdyby se v té chvíli v národě veřejně uplatnil, jak si to přáli Jeho bratři, znamenalo by to pro národ soud.

V době zavržení Krista musíme stále být na stráži, abychom neužívali svých přirozených schopností nebo duchovních darů k tomu, abychom se sami vyvyšovali před lidmi nebo v náboženském světě. Do této léčky upadli věřící v Korintu. Užívali své duchovní dary ke svému vyvýšení před světem. Pavel jim musí říci: „*Už jste nasyceni, už jste zbohatli... kralujete.*“ (1. Kor 4,8) A odsuzuje toto jejich jednání. Jestliže pro Krista nepřišel čas, aby se účastnil věcí tohoto světa, můžeme si být jisti, že ani pro Jeho učedníky to není doba, aby tak činili. Jestliže máme vědomí o souhlasu Pána, nebudeme hledat nebo si přát schválení světa náboženského, sociálního nebo politického.

Ale pro ty, kteří jsou ze světa, jejich čas „*vždycky jest hotov*“. Jestliže milujeme svět a věci světa, svět bude milovat nás. Když mluvíme, jako bychom byli ze světa a o světě, svět bude vždy ochoten nás slyšet. Svědectví o jeho špatnosti ze strany někoho, kdo zůstává v oddělení od světa, přivolá jeho nenávist. Tak tomu bylo nejjasnějším a absolutním způsobem v případě našeho Pána. Nadto to je Kristus, kterého svět nenávidí. Čím více věřící zjevuje Krista, tím více přivolává nenávist světa (Jan 15,18.19).

Verše 10-13: Když Pán vydal svědectví o svém skončení se světem, jde

nahoru ke svátku „*ne veřejně, ale jako tajně*“. Vystupuje do Jeruzaléma ne proto, aby zaujal veřejné místo ve světě, ale aby přitahoval jednotlivce ze světa. Tento postoj Pána, jako jsoucího ve světě, ale ne z něho, vzbuzuje „*mnoho řečí mezi lidem*“. Někteří uznávají alespoň, že je „*dobrý*“; jiní ho s opovržením považují za svůdce.

Verše 14-16: Ačkoli Pán odmítl užít svou velkou moc, aby získal souhlas světa, a odmítl zasáhnout do věcí světa, protože Jeho čas ještě nepřišel, přesto dále učil, jak čteme: „*Vstoupil Ježíš do chrámu a učil.*“ Ve verších, které následují, máme důležité naučení týkající se Jeho učení, a ve skutečnosti každého učení.

Pro Židy bylo udivující, že Ten, jenž nikdy nebyl vyučen v jejich školách, má takovou znalost písem. To Pána vede k tomu, aby dal test pro každé pravé učení. Jaký je jeho zdroj? Je lidský nebo božský? Pánovo učení přišlo od Otce, který Ho poslal. Nic nepohne Pána z postavení, které zaujal jako ten „*Poslaný*“. Jestliže jde nahoru ke svátku, není to proto, aby vyvolal údiv ukázáním své učenosti, ale aby svědčil o Tom, který Ho poslal.

Verše 17 a 18: Nadto pravé učení vystavuje posluchače zkoušce. Jestliže tedy učení Pána je posláno z nebe, bude pro své přijetí vyžadovat správný stav duše. Ochota vykonávat Otcovu vůli připravuje duši na to, aby poznala, co je od Boha. Jestliže chceme vědět, musíme být připraveni činit. Nic tak účinně nečiní slepým vůči pravdě, jako působení naší vlastní vůle. Jak prostá by pro nás byla pravda a jak světlá naše stezka, kdybychom neměli jinou touhu, než konat Jeho vůli.

Pravé učení dále podrobuje zkoušce mluvícího. Hledá oslavit sám sebe nebo toho, od něhož je poslán? V takovém, jenž hledá vlastní slávu, i když mluví pravdu, není pohnutka čistá. Ten, kdo ve svém učení hledá jen Boží slávu, ten „*pravdomluvný jest a nepravosti v něm není*“.

Takto máme test na učení (verš 16), na posluchače (verš 17) a na mluvícího (verš 18). V případě Pána bylo učení dokonalé, Učitel dokonalý, chyba byla u posluchačů.

Verše 19 a 20: Verše, které následují, ukazují hrozný stav národa, který ho ponechával v neschopnosti přijmout pravdu. Lidé se chlubil zákonem, který žádný z nich nezachovával. Nic neukázalo jejich jasné nedbání zákona tak jako skutečnost, že hledali zabít Toho, o kterém Mojžíš psal. Takto jsou

usvědčení, že nemají touhu konat Boží vůli, a odtud pramení neznalost učení Pána. Lidé, kteří přišli nahoru do Jeruzaléma k svátku, zřejmě nevěděli, že vůdcové hledají zabít Pána. Nicméně osočují Toho, jenž odmítl zaujmout jakékoli veřejné místo a hledal jen Boží slávu, že má ďábla.

Takový je svět. Odmítnout účastnit se jeho záležitostí, odmítnout hledat svou vlastní slávu, ale jen Boží slávu, je v očích světa nejen nepřirozené a nehumánní, ale také ďábelské.

Verše 21-24: Pán mlčí k takovému hrubému a zlému osočení. Nicméně je odsuzuje za jejich pošetilost a pokrytectví. Když Jeho odsoudili kvůli tomu, že vykonal dobrý skutek a celého člověka uzdravil v sobotní den, odsoudili sami sebe, poněvadž vykonávali skutek obřizky v sobotu. Potom Pán ukazuje, na čem jejich falešný soud spočívá. Soudili podle zdání a bez božského vedení. Ke spravedlivému soudu je možné přijít jen hledáním Boží vůle.

Verše 25-27: Jasná řeč Pána vyvolává překvapení lidí v Jeruzalémě, kteří věděli, že vůdcové Ho hledají zabít. Snad začali vládcové věřit, že On je skutečně Kristus? Ať už závěr vládnoucích je jakýkoli, Židé sami jasně říkají: „*Tohoto ale známe, odkud je.*“ Dívali se na Něho pouze jako na Galilejce z opovrhovaného Nazaréta, zatím co podle jejich tradičních myšlenek „*až přijde Kristus, nikdo nebude vědět, odkud je.*“

Verše 28 a 29: Pán se ve své odpovědi nezastavuje u toho, aby ukázal chybu jejich tradičních názorů, ani jim nepřipomíná, že On se narodil z panny v Betlémě podle Písma. Takové pravdy, jakkoli přesvědčivé, by nezměnily jejich vůli, ani by neodstranily jejich nevěru. Byla podána dostatečná znamení, aby dokázala, že On je božská Osoba a že je poslán Tím, kdo je pravdivý. Toho, jak Pán významně dodává, „*vy neznáte.*“ Zde bylo tajemství všeho jejich protivení se Kristu. Neznali Boha. Konání vlastní vůle a jejich vlastní slávy je ponořily do hluboké temnoty, která je nechala v nevědomosti o Bohu. Tak tomu bylo vždy od pádu do hříchu. I křesťan, který se snaží sám sebe vyvýšit a činit svou vůli, nutně mine Boží myšlenky. Pán, který nehledal svou vlastní slávu, ale jen slávu a vůli Toho, který Ho poslal, může zcela absolutním způsobem říci: „*Já ho znám, neboť jsem od něho a on mne poslal.*“

Verše 30 a 31: Pánova slova měla na Jeho posluchače dvojitý účinek. U některých vyvolala navenek nenávist jejich srdcí, takže „hledali ho zajmout“. U jiných vyvstala otázka: „*Když přijde Kristus, učiní více zázraků než tyto, které učinil tento člověk?*“

Verš 32: Když farizeové slyšeli, co lidé říkají ohledně Krista, jsou přesvědčeni, že je nezbytné podniknout nějakou veřejnou akci proti Kristu. Posílají proto úředníky (strážce), aby Ho zajali.

Verše 33 a 34: Jejich snaha zbavit se Krista byla nepotřebná, neboť Pán říká: „*Ještě maličký čas jsem s vámi, potom odejdu k tomu, který mne poslal.*“ Výsledek pro národ bude hrozný, neboť když mluví o svém novém místě u Otce, Pán říká: „*Kde jsem já, tam vy nemůžete přijít.*“ Ti, kteří nechtěli mít Krista, když přišel k nim na zem, nikdy nebudou s Kristem v Jeho novém místě u Otce v nebi.

Verše 35 a 36: Je přirozené, že když Židé zavrhlí Krista jako přišlého z nebe, nebudou věřit, že se vrátí zpět do nebe. Domnívají se proto, že musí jít k rozptýleným mezi pohany, aby učil pohany. To však je jejich myšlenkám tak cizí, že připouštějí, že nemohou rozumět Jeho slovům.

Verše 37-39: Pán se nepouští do dalšího hovoru s těmi, kteří Ho zavrhují a kteří tak jasně ukázali svou neznalost Boha. Nicméně se při jejich zavržení Jeho nároku chápe příležitosti, aby mluvil o novém charakteru požehnání, které má být uvedeno Jeho nanebevstoupením.

Poslední den svátku ukazuje na nové a nebeské věci. Jak z 3. Mojžíšovy knihy víme, byl to osmý den. Sedm dní svátku mluvilo v obraze o úplném pozemském požehnání pod vládou Krista. Osmý den se v předobraze zdá vztahovat k druhu požehnání, které leží mimo zem a mimo čas. Toto nové a nebeské požehnání bude Ježíšem uvedeno, když bude oslaven a na zemi bude přijat Duch Svatý. Toto nové požehnání nemůže být omezeno na Židy. Je otevřeno „každému“, kdo cítí potřebu přijít ke Kristu. Kdo takto přijde, nevejde bezprostředně do požehnání Milénia na zemi, ale bude veden do vyšších a nebeských požehnání skrze dar Ducha Svatého. Takový se dále stane zdrojem požehnání pro druhé, neboť Pán o věřícím říká, že nejen bude jeho osobní potřebě učiněno zadost, ale „*z břicha jeho potekou řeky živé vody*“, aby osvěžily druhé v tomto vyprahlém světě.

Toto je centrální učení kapitoly: oslavení Ježíše jako Člověka v nebi; a na zemi bude dán věřícím Duch Svatý. To znamená, že když Mesiáš byl zavržen, Jeho celosvětová vláda a naplnění pozemských zaslíbení jsou odloženy na ještě budoucí den. Mezi tím je uvedeno křesťanství.

Zde však je pohled obrácen k požehnání jednotlivého křesťana. Pánova slova podávají podivuhodnou ilustraci toho, co je věřícímu možné v síle Ducha. Naše poznání požehnání zkušeností musí velkou mírou záviset na našem poddání se Duchu. Pro toho, kdo je naplněn Duchem, je však možné, aby byl nádobou požehnání v nuzném světě, jako jsou požehnáním vody na vyprahlé zemi (Izaiáš 44,3).

Verše 40-44: Žel, tato obdivuhodná slova se zjevně nedotkla svědomí posluchačů, ačkoli učinila dojem, který vede ke spekulacím mezi lidmi. Mnozí řekli: „*To je skutečně ten Prorok.*“ Jiní říkali: „*To je Kristus.*“ Někteří řekli: „*Zdali z Galileje přijde Kristus?*“ Lidské spekulace v božských věcech jsou vždy chybné: tak se stalo, že lidé od sebe oddělili pravdy, které Bůh spojil, a představují si, že ten Prorok a Kristus jsou různé Osoby. Kromě toho jsou marné spekulace snadno oklamány zdáním: protože náš Pán přišel z Galileje, domnívají se, že není ze semene Davidova a nenarodil se v Betlémě.

Pocvičené svědomí by probudilo pocit potřeby a přivedlo by duši ke Kristu v odpověď na Jeho milostivé pozvání: „*Žízní-li kdo, pojď ke mně a napij se.*“ Spekulace o Kristu vedly v té době, jako tak často od toho dne, i mezi pravými věřícími k „*různici... pro něj*“.

Nadto nejenom povstaly spekulace, ale u některých bylo nepřátelství, když Ho chtěli zajmout. Jeho čas ještě nepřišel, a tak „*žádný nevztáhl ruky na něj*“. Na začátku kapitoly ještě nepřišel Jeho čas pro jakoukoli veřejnou účast ve světě; zde ještě nepřišel Jeho čas, aby byl vydán do rukou lidí a ukřižován.

Verše 45-53: V závěrečných verších se dovídáme, že jak u úředníků, tak u Nikodéma se ukazuje určité působení svědomí. U úředníků to možná nebylo více než přirozené svědomí, které cítí závažnost slov Pána, tak nepodobných slovům jejich učitelů. Jejich svědectví o moci Jeho slov se setkává s opovrhlivou a břitkou odpovědí. Nikodém, ačkoli v té chvíli nevyznává Krista, se odvažuje pozvednout hlas kvůli slušnosti a pořádku. Zákon zakazoval odsouzení člověka, dokud není vydáno svědectví ohledně toho, co řekl a co učinil. Nikodém se ihned vystavil opovrhlivému posměšku, že i on je jedním z Jeho

následovníků z Galileje. To v sobě zahrnuje, že tu není žádná potřeba slyšet Ho nebo ptát se, co udělal. Přišel z Galileje, a to je považováno za dostatečné pro rozptýlení všech nároků na to, že je prorok, neboť říkají: „*Prorok z Galileje nepovstal.*“ Slabé protesty lidí nemají žádný účinek proti stoupající záplavě nepřátelství, ačkoli dokud Jeho čas nepřijde, člověk nemůže udělat nic. A tak čteme: „*I šel jeden každý do domu svého,*“ zatím co Pán je ponechán, aby šel dále po své osamělé cestě: „*Ježíš pak odešel na horu Olivetskou.*“

10. Zavržení Kristových slov

Jan 8

Šestá a sedmá kapitola ukázaly velké pravdy o vtělení a smrti, nanebevstoupení a slávě Pána. Ve spojení s těmito pravdami se učíme, že doba pro Jeho veřejné zjevení jako Mesiáše ještě nepřišla. V mezidobí, zatím co Kristus je nepřítomen a je ve slávě, je dán Duch Svatý, aby přebýval ve věřících. Tito pak mohou být zdrojem požehnání ve vyprahlém světě, kde Kristus je nepřítomen.

V kapitolách, které následují, je Kristus představen jako světlo světa (Jan 8,12; Jan 9,5). Světlo bylo vyjádřeno v Jeho slovech a Jeho skutcích. Žel, světlo je odmítnuto, jelikož národ zcela zavrhuje jak Kristova slova, tak i Jeho skutky. V pozdějších naučeních v horní místnosti Pán jasně svým učedníkům říká, že to jsou dvě svědectví o slávě Jeho Osoby a že budou-li zavržena, ponechají svět bez omluvy. Říká: „*Kdybych byl nepřišel a nemluvil jim, hříchu by neměli.*“ A dodává: „*Bych byl skutků nečinil mezi nimi, jichž žádný jiný nečinil, hříchu by neměli.*“ (Jan 15,22.24) Zavrhnout Jeho slova a Jeho skutky znamená nejen zavrhnout pravdu, kterou učil, ale zavrhnout Jeho samého, neboť slova a skutky vyhlásují Jeho slávu jako božské Osoby a Jeho původ jako poslaného Otcem. V 8. kapitole jsou zavržena Jeho slova, v 9. kapitole jsou zavrženy Jeho skutky.

Velkým tématem 8. kapitoly je božský charakter Ježíše jako Světla světa, ukázaného Jeho slovy; a dábelický charakter Židů je zjeven způsobem, jakým se uhýbají světlu, zavrhují Jeho slova a berou kameny, aby Ho kamenovali.

Verše 1 a 2: Po obdivuhodném svědectví sedmé kapitoly šel každý člověk,

ať už jeho postoj ke Kristu byl jakýkoli, do svého domu. Ježíš, který zůstal sám, se uchyluje na Olivetskou horu. Odtud se časně ráno vrací do chrámu. Lid se shromažďuje kolem a On sedí uprostřed jako Učitel. Ještě nepřišla doba, aby Kristus seděl na svém trůnu jako Soudce.

Verše 3-6: Hned na to následuje příběh o ženě, která byla přistižena v cizoložství. V jednotlivých kapitolách Janova evangelia používá Duch Boží vždy nějakou událost, aby uvedl nějakou další pravdu. A tak v této osmé kapitole je velká pravda, že Kristus je Světlo světa, uvedena příběhem ženy a jejích žalobců a ilustruje účinek Světla na všechny lidi. Zákoníci a farizeové přivádějí ubohou hříšnou ženu k Pánu a staví ji „doprostřed“. Oznamují Pánu, co Mojžíš říká vzhledem k takové, ale ptají se: „Ty pak co pravíš?“ Pak nám je řečena pravá pohnutka jejich jednání a slov: „To řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati.“

Dělali, že jsou otřeseni takovým jasným hříchem, a byli velmi žádostivi dělat to, co je správné podle Mojžíše. Zároveň dělají, že kladou velkou váhu na Pánova slova, neboť se ptají: „Ty pak co pravíš?“

Ve skutečnosti nebyli vedeni nenávistí k hříchu ani láskou k hříšníkovi. Měli malou úctu k Mojžíšovi a ještě menší vážnost ke slovům Pána. Jejich skutečnou pohnutkou bylo hledání nějaké příčiny pro obžalobu Pána. Majíce tento zlý úmysl před očima, stavějí tuto provinilou ženu doprostřed, beze studu ji vystavují před „vším lidem“ (verš 3) a vyzývají Pána, aby nad ženou vyslovil soud.

Nic nemohlo předčít špatnost těchto lidí, kteří doufali, že zapletou Pána do rozporu, z něhož není úniku. Představovali si, že buď musí popřít autoritu zákona, který odsuzuje hříšníka, anebo zapřít sám sebe jako Spasitele, který přišel, aby hříšníku ukázal milost. Kdyby odmítl ženu odsoudit, nepopřel by autoritu Mojžíše a nepostavil by se proti zákonu? Kdyby ji odsoudil, nezapřel by svou milost jako Spasitele a nepostavil by zákon proti sobě? Doufali, že v každém případě najdou důvod pro odsouzení Pána.

Tito náboženští lidé stáli před Pánem jako nástroje Satanova nepřátelství proti Kristu. Bez ošklivosti k hříchu a bez lásky k Božímu svatému zákonu jsou naprosto odhodláni užít ženin hřích a Boží zákon, aby se pokusili odsoudit Krista.

Pán nedává přímou odpověď na otázku těchto zlých lidí. Sklání se a píše na zemi, jako kdyby na jejich otázku nedbal. Tak je jim dán čas, aby zvážili svou

otázku a své pohnutky. Nedbajíce na varující odklad (pokud toto byl význam Pánova jednání), se Ho ptají dále s tím výsledkem, že Pán, odmítaje být Soudcem, zachovává své místo Učitele (verš 2) a jedná jako Světlo světa, ve kterém je člověk ukázán a Bůh zjeven.

Verše 7-9: Pán předně potvrzuje autoritu zákona, na který se tito lidé odvolávali. Ať je vykonán. Pouze ať ti, kteří vykonávají zákon, dají pozor, aby sami nebyli zákonem odsouzeni. „*Kdo jest z vás bez hříchu, nejprv hod' na ni kamenem.*“ A Pán se opět sklání a píše na zem. Jeho jednání může ukazovat, že On zaznamená svá slova písemně, aby ti, kteří Ho slyší, měli svědectví psaných slov, stejně jako mluvených slov.

Za druhé vidíme účinek Božího slova na tyto protivící se Kristu. Jsou zcela odhaleni a odsouzeni jako hříšníci. Snad by skutečně vykonali zákon vzhledem ke zvláštnímu hříchu té ženy; ale v přítomnosti Krista – Světla – zjišťují, že zákon je meč, který seká ty, kdo ho užívají. Tentýž zákon, kterým se snažili odsoudit ženu, odsuzuje je samé. Dokazuje, že všichni jsou hříšníci, a tím jsou všechna ústa zacpána. Takto slova Pána zasahují každé svědomí, usvědčují každého, že je hříšník, a umlčují každá ústa.

Žel, že v tomto případě, ačkoli svědomí je zasaženo, vůle zůstává nezměněna. Výsledek je, že „*jeden po druhém odcházeli, počavše od starších až do posledních.*“ Ten s nejvíce hříchy na svém kontě odchází první, druzí následují. Nemohou snést světlo, které odhaluje jejich hřích. Nechtějí mít milost, která mohla vyjít vstříc jejich hříchu. Opouštějí světlo Jeho přítomnosti, aby chodili ve tmě světa.

Verše 10 a 11: Za třetí je žena ponechána sama, umlčený a usvědčený hříšník, v přítomnosti Spasitele, který odmítá odsoudit. Zda vírou získala užitek z milosti, která byla v Kristu, nám příběh neříká. Víme jen to, že je v přítomnosti Toho, jenž přišel, ne aby odsoudil svět, ale aby svět byl spasen skrze Něho.

Verš 12: Kristovi aktivní protivníci opustili chrám a Pán pokračuje ve svém učení lidu. Událost se ženou se stává příležitostí ke zjevení Pána jako Světla, které odhaluje každého, kdo přijde do Jeho přítomnosti. Nyní výslovně prohlašuje, že On je Světlo světa. Přítomnost Krista uprostřed tmy světa byla úplným odhalením člověka a plným zjevením Boha.

Zástup lidí, stejných jako ti, kteří právě opustili přítomnost Pána, shledává

světlo nesnesitelným a dává přednost tomu, aby se skryli pod příkrývkou tmy, protože jejich skutky jsou zlé. Nicméně Pán může říci: „*Kdo mne následuje, nebude chodit v temnostech, ale bude mít světlo života.*“ Dokonalý život Pána byl sám v sobě světlem, které ukazovalo Otce (Jan 1,14.18). Ale Pánova slova mají dále ukázat, že ten, kdo v praxi následoval Pána, bude v sobě samém mít život se světlem ve své duši, které je výsledkem života. Zavrhnout Krista znamená zůstat ve tmě. Následovat Krista znamená mít světlo života.

Verše 13 a 14: Pán předložil velké učení, které bylo ilustrováno případem té ženy. On, ve slávě své Osoby, je Světlo světa. Farizeové ihned napadají Jeho tvrzení. Jsou ve tmě, pokud jde o slávu Jeho Osoby Syna, a když na Něho hledí jen jako na člověka podle lidských měřítek, soudí, že Jeho svědectví není pravdivé, protože vydává svědectví sám o sobě. Jak kdosi řekl: „Stáli ve světle dne a žádali formální důkaz toho, že slunce vyšlo.“ Pán, mluvě z vědomí své vlastní slávy božské Osoby, odpovídá: „*Ačkoli já svědectví vydávám sám o sobě, mé svědectví je pravé, protože vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Vy nevíte, odkud přicházím ani kam jdu.*“ Mluví ze známosti slávy své Osoby; oni mluví ze své neznalosti Boha a Toho, kterého On poslal.

Verše 15 a 16: V neznalosti a sebedůvěře těla se odvažují soudit, stejně jako tomu bylo v případě té ženy. On, ve slávě své Osoby, zjevuje v milosti Otce a odmítá soudit. A přece byl skutečně oprávněný soudit, neboť nejednal sám, ale jako Ten, jenž vždy měl myšlenky Otce, jímž byl poslán.

Verše 17 a 18: Podle zákona by připustili, že svědectví dvou lidí je pravdivé. Jeho svědectví proto bylo platné, neboť bylo podporováno Otcem, který Ho poslal a který Mu vydával svědectví ve slovech a skutcích, jež Pán mluvil a činil.

Verše 19 a 20: Farizeové ukazují temnotu svých duší, když se ptají: „*Kde je tvůj otec?*“ Kdyby znali Pána, znali by Otce. Žel, oni neznali ani Syna ani Otce. Světlo zjevilo krajní temnotu člověka; a toto zjevení vyvolalo takové nepřátelství, že by na Něho chtěli vložit ruce. Ale Jeho hodina ještě nepřišla.

Verše 21 a 22: Následuje druhá řeč, ve které Pán vyslovuje osud svých protivníků. Odmítli světlo a zvolili tmu. Teď bude světlo vzato. Odchází pryč a oni budou ponecháni, aby zemřeli ve svých hříších, což jim znemožní přijít

tam, kam On jde. Židé, kteří nevěřili v Jeho vystoupení do nebe, mohou pouze soudit, že Pán se sám zabije, neboť zřejmě mají za to, že nikdo nemůže jasně omezit svůj život a říci že odchází, kromě toho, kdo má úmysl vzít si život.

Verše 23 a 24: Pán odpovídá tím, že vykresluje vážný protiklad mezi sebou – Světlem světa, a těmi, kteří světlo zamítli. Svým zavržením Krista se prokázali být mravně zdola, pod mocí Satana. Ježíš byl mravně z nebe. Oni byli ze světa, v jeho tmě a vzdálení od Boha. On v něm byl jako Světlo, ale mravně ne z něho. Být pod mocí Satana a být ze světa znamená žít v hříších. Odmítnout věřit v Krista, jako to činili oni, znamenalo zemřít ve svých hříších.

Verše 25 a 26: Pán tvrdil, že je Světlo světa, poslaný Otcem, Ten, jenž je shůry a ne ze světa. Kdo tedy je tato obdivuhodná Osoba? Ptají se: „*Kdo jsi ty?*“ Pán ve své odpovědi dává do popředí svá slova jako svědectví o sobě, neboť Jeho slova jsou dokonalým vyjádřením Jeho samého. Může říci: „*Naprosto to, co vám také říkám.*“ (přel.) Lidé často užívají slova, aby skryli pravdu ohledně sebe samých. Kdo jiný než jen Kristus mohl říci, že Jeho slova jsou naprosto vyjádřením Jeho samého? On nejen činí, co říká, ale **je** co říká.

Nadto Jeho slova nejen vyjadřují pravdu týkající se Jeho, ona také ukazují pravý charakter lidí. A tak Pán může dodat: „*Mnoho mám o vás mluvit a soudit.*“ Dále byla Jeho slova vyjádřením Otcových myšlenek, neboť On mluvil světu ty věci, které slyšel od Otce. Jeho slova vyjadřují Jeho, ukazují svět a zjevují Otce.

Verše 27-29: Zaslepeni temnotou svých myslí, tito lidé neporozuměli, že mluví o Otci. Později, až ukřižují Syna člověka, až se uskuteční všechny vážné následky jeho zavržení, předpověděné Pánovými slovy, „*poznají*“, že On je Syn, ačkoli v Něho odmítají věřit, a že mluvil jako vyučený od Otce a že Jeho skutky byly dokonale v souhlasu s Jeho slovy. On pronášel Otcova slova a vždy činil věci, které se Otci líbily.

Verše 30-32: Ačkoli převážná většina Židů naprosto zavrhovala světlo, byli tam někteří, jimž Pánova slova přinesla přesvědčení. Tak čteme: „*Ty věci*

když mluvil, mnozí uvěřili v něho.“ Pán ihned poučuje ty, kteří věří, že setrávání v Jeho slovech je test pravého učednictví. Jen zůstávání v poddanosti Jeho slova nás udrží ve skutečnosti našeho postavení jako učedníků. Naučíme se pravdě a pravda osvobozuje od otroctví hříchu.

Verš 33: Jestliže předchozí verše ukazují účinek slov Krista na ty, kteří věří, následující verše ukazují stav těch, u nichž Jeho slova nemají místo. Židé, kteří zavrhnou Jeho slova, neschvalují to, že jsou v otroctví. Nárokují si výsadní postavení Abrahamova semene a tvrdí, že nikdy nebyli ničím otroky, zapomínajíce, že právě v té chvíli jsou v poddanosti Římanům.

Verše 34-36: Pán ve své odpovědi pomíjí jejich historii ve spojení s člověkem a ukazuje jejich stav před Bohem. Svými hříchy se ukázali být otroky zlého principu hříchu. Poněvadž jsou otroky, nemohou mít stálé přebývání v Božím domě, který zde je obrazem výsadního místa, jež si právě nárokovali. Otrok může být odeslán pryč; Syn zůstává navěky. Syn, kterého zavrhovali, je skutečně mohl učinit svobodnými.

Verš 37: Navenek byli Abrahamovými dětmi. Ve skutečnosti měli smrtelnou nenávist vůči Synu, poněvadž Jeho slovo nemělo v jejich srdcích místo.

Verše 38-41: Pán jasně ukazuje protiklad mezi sebou a těmi, kteří zavrhnou Jeho slova. On byl Syn, zjevující Otce, když mluvil o tom, co viděl ve své věčné existenci u Otce. Přes své tvrzení, že nemají otce než Abrahama, oni, stejně jako ve skutečnosti všichni lidé, dokazují svůj pravý původ svými skutky. Na jedné straně hledali zabít Pána, na druhé se protiví pravdě. To jsou dvě velké charakteristiky Satana: vražda a absence pravdy – a dokazují, že ti Židé, zatím co podle těla jsou Abrahamovými dětmi, byli mravně dětmi ďábla.

Verš 41: Jejich jedinou odpovědí je, že si činí ještě vyšší nárok. Nejen jsou dětmi Abrahamovými, ale Jeden je jejich otec, totiž Bůh.

Verše 42-44: Pán na tento nárok odpovídá tím, že ukazuje, že nemají žádnou ze známek Božích dětí, ale zjevují dvě velké charakteristiky dětí ďábla. Kdyby byli Božími dětmi, vyznačovali by se láskou ke Kristu a přijetím pravdy, kterou On přišel oznámit. Myšlenky Pána jim byly naprosto cizí a

nemohli rozumět řeči, kterou byly ty myšlenky přednášeny. Nejenže byli nevědomí o myšlenkách Pána, ale ukazovali dvě význačné známky dětí ďábla – vraždu a lež.

Verše 45-47: Odmítají věřit Pánu, který jim řekl pravdu. Proč tedy, jestliže Ho nemohli usvědčit z hříchu, Mu nevěřili? Může tu být jen jedna odpověď: Ten, kdo nechce věřit v Ježíše, není z Boha, neboť ten, kdo je z Boha, slyší Jeho slova.

Verš 48: V odpověď na obvinění od Pána, že nejsou skutečnými dětmi Abrahama (verš 39), odsekávají, že Pán sám není pravý Žid, ale Samaritán. Na obvinění, že jsou dětmi ďábla (verš 44), říkají, že Pán sám má ďábla.

Verše 49 a 50: Pán popírá obvinění a varuje je, že zneuctují Toho, který hledá čest Otce a ne svou vlastní slávu. Nadto ať se mají na pozoru, neboť tu je Jeden – Otec – kdo bude obhajovat čest Syna a soudit všechny, kteří Ho zneuctují.

Verš 51: Potom, zjevně se obraceje k těm, kteří uvěřili, Pán takové povzbuzuje, když říká: *„Bude-li kdo zachovávat slovo mé, smrti neuzří na věky.“* Takový nejen bude osvobozen od otroctví hříchu, ale také od smrti, mzdy za hřích.

Verše 52 a 53: Nevěra Židů se okamžitě chápe Pánových slov jako pro ně nezvratného důkazu o tom, že má ďábla. Prou se, že jestliže člověk, který zachovává Kristova slova, nikdy neuzří smrti, jak to, že Abraham a proroci zemřeli? Tvrdí Pán, že je větší než Abraham? Kým se činí?

Verše 54-56: Pán odmítá jejich narážku, že hledá čest pro sebe. Je to Otec, kdo hledá čest Syna. Nárokují si, že jejich otcem je Bůh, ale své vyznání popírají, když odmítají slyšet a zachovávat *„jeho řeč“*.

Potom, donucen jejich nevěrou, Pán vyhlašuje svoji slávu. Prohlašuje, že skutečně je daleko větší než Abraham. Abraham se veselil, aby viděl Jeho den, a radoval se.

Verš 57: Židé s opovržením prohlašují, že Kristu ještě není padesát let, a přece tvrdí, že viděl Abrahama.

Verš 58: Pánova odpověď plně odhaluje Jeho slávu jako božské Osoby. On před Abrahamem vždycky existoval jako Bůh – ten JÁ JSEM.

Verš 59: Když plně a správně porozuměli slovům Pána, že jsou nárokem na božství, zavrhnou Jeho nárok a chápou se kamení, aby Ho kamenovali. V klidné důstojnosti své cesty „*prošel skrze ně, vyšel z chrámu, a tak odešel*“. Skutečný důkaz pravdy Jeho nároku, neboť kdo kromě božské Osoby by mohl takto jednat?

11. Zavržení Kristových skutků

Jan 9

Osmá kapitola představila svědectví Pánových slov. Mluvil světu ty věci, které slyšel od Otce (Jan 8,25-28). Devátá kapitola předkládá svědectví Jeho skutků. Tak jako předtím mluvil slova Otcova, tak nyní říká: „*Musím konat skutky toho, který mne poslal.*“ (verš 4) Pán nejenom přináší do světa světlo, když dává poznat Boží srdce, ale také v milosti pracuje, aby otevřel slepé oči, aby viděly pravdu. Takto ten slepý muž nejen dostává přirozený zrak, ale je mu dáno duchovní vidění, aby viděl slávu Syna jako poslaného Otcem.

Nadto kapitola ukazuje způsob, jaký Pán používal, aby vysvobodil své ovce z židovského ovčince a přivedl je do spasení a svobody křesťanství. Nakonec v této kapitole vidíme, že židovský systém je dán stranou, neboť upadl do duchovní slepoty.

Velkým tématem deváté kapitoly je tedy skutek Pána, když otevřel slepé oči, aby viděly slávu Jeho Osoby. Tak vede duše ven ze tmy židovství, aby je připravil pro křesťanské postavení, jak je to ukázáno v následující kapitole jedním Pastýřem a jedním stádem.

V předcházející kapitole náboženští Židé zcela zavrhlí Kristova slova. Obvinili Ho, že má ďábla, a sebrali kameny, aby je na Něho házeli. Výsledkem je, že On opouští jejich chrám, prochází jejich středem, „*a tak odešel*“. V této kapitole vidíme, že když odcházel od národa v soudu, volá své vlastní ovce v milosti.

Verš 1: Tak se stalo, že když Ježíš opouští národ, žehná ubohému muži a vede ho od slepoty k víře a od žebrání k velebení. Tak jako vždy v tomto

Evangelium, je zdůrazněna svrchovanost milosti. V Lukášově evangelium přichází ke Kristu žena v Šimonově domě; v tomto Evangelium se Pán blíží ženě u studny. V Lukášovi je ochrnutý muž přinesen ke Kristu; v Janovi Pán přichází k neschopnému muži u rybníka. Tam slepý muž v Lukášovi volá k Pánu; zde Pán přichází ke slepému muži. Z Lukášova evangelia se učíme, že každý potřebný hříšník je vítán, když přijde ke Kristu. V Janovi se učíme ještě větší pravdě, že Bůh se přiblížil k hříšníkům v Osobě svého Syna, aby nám pověděl, že nás miluje.

Verše 2 a 3: Učedníci ve svých židovských predsudcích mysleli, že ta slepota mohla být způsobena v předzvěděním nějakého hříchu, který Bůh viděl předem, nebo jako výsledek hříchu jeho rodičů. Pán ve své odpovědi ukazuje, že Bůh může užít neštěstí, aby zjevil Boží skutky. Celoživotní nemoc není nutně následek zvláštního hříchu, ale může být dovolena pro ukázání Boží milosti.

Verše 4 a 5: Jestliže stav člověka byl příležitostí pro zjevení Božích skutků, Pán zde byl, aby konal Boží skutky. Byl to den Jeho přítomnosti ve světě v aktivní milosti. Přicházela noc Jeho nepřítomnosti, kdy žádný člověk nebude moci pracovat. Dokud byl Kristus na světě, byl Světlo světa, a dokud zde byl, musel pracovat, neboť láska nemohla odpočívat tam, kde je trápení. Světlo nemohlo odpočinout v přítomnosti hříchu. Když Kristus odejde, pro svět vše skončí až do Jeho návratu. To nic nemění na skutečnosti, že v důsledku Jeho smrti a nanebevstoupení vychází svědectví ke světu a vyhláší Boží milost. Toto svědectví však vyvolává lidi ze světa pro nebeské pozhledání a nikterak neulehčuje světu od jeho trápení. To bude dílo tisíciletého království. „*Žádný nebude moci dělati*“ během noci Kristova zavržení.

Verše 6 a 7: Když osvětlil pravý charakter té chvíle a své postavení a dílo ve světě, Pán přichází k tomu, aby otevřel oči slepého muže. To vykonává způsobem, který ukazuje slávu Jeho Osoby. Slina mluví o účinnosti, která vychází z Něho; hlína obrazně ukazuje na lidství, které přijal. Pomazání mužových očí hlínou smíšenou se slinou by přirozeně zničilo vidění. Tak lidství Pána, které přijal, bylo padlým člověkem užito k popření Jeho božství jako Božího Syna. Klopýtli o pokornou milost Jeho lidství. Tato nesnáz byla překonána vírou, která rozeznává, že tento pokorný Člověk je ten Poslaný Otcem. Ve chvíli, kdy tato pravda je spojena s Jeho Osobou, je vše jasné. Z toho

důvodu je člověku řečeno: „*Jdi, umej se v rybníku Siloe, což se vykládá Poslaný*.“ Věřil slovům Pána, šel a umyl se a „*přišel, vida*“. Skutečně, ten člověk dostal svůj přirozený zrak, ale způsobem, který zjevuje dílo Pána jako Syna poslaného Otcem, aby dal duchovní zrak. Když my jako bídní hříšníci vidíme vírou, že tento požehnaný, pokorný Člověk je božská Osoba poslaná Otcem, aby zachránil a žehnal provinilému hříšníkovi, vše se stává jasným. Oči se otevrou a my vidíme milost, která k nám přišla, aby vyšla vstříc naší potřebě (Galatským 4,4).

Následující verše ukazují na jedné straně výsledek vyznání Krista jako toho Poslaného od Boha, a na druhé straně vážný výsledek zavržení Jeho skutků. Muž, jehož oči byly otevřeny, směle vyznává Krista s dvojnásobným výsledkem: čím více vyznává pravdu, kterou zná, tím více roste v známosti Krista; a čím více žije ve světle, které získává, tím méně je žádaný v náboženském světě. Zatím co muž stále více přichází do světla, ti, kteří zavrhuje Krista, klesají do hlubší temnoty.

Takový je konflikt mezi světlem a tmou. Čím jasnější je svědectví člověka o Kristu, tím větší odpor musí snášet od těch, pro které je světlo nesnesitelné. Jestliže muž, jemuž byly otevřeny oči, mluví o Tom, skrze kterého obdržel požehnání, shledává, že se proti němu staví svět ve všech formách – společenské, náboženské i domácí.

Verše 8-12: Nejprve se musí setkat se společenským okruhem – se sousedy. Ti vidí u tohoto muže změnu a ptají se, jak se to stalo. Jeho prostá a krásná odpověď je: „*Člověk, který se jmenuje Ježíš*“, otevřel jeho oči. Výsledek tohoto vyznání je, že už není žádaný ve společenském okruhu. Přivádějí ho k farizeům jako osobu, která je spíše vhodná pro náboženský okruh.

Verše 13-17: Náboženští farizeové, poněvadž nejsou schopni popřít skutečnost, že mužovy oči byly otevřeny Ježíšem, vznášejí námitky, protože záznak byl učiněn v sobotní den. To znamení bylo neomylným důkazem toho, že Ježíš je od Boha. Farizeové, kteří nemají žádný pocit své vlastní potřeby Krista a soudí o Něm na základě svých náboženských předpokladů, docházejí k závěru, že On nemůže být od Boha, protože „*nezachovává sobotu*“. Někteří se však odváží vznést mírný protest, neboť pravdivě říkají: „*Kterak může člověk hříšný činit takové divy?*“ Muž sám už vyznal, že Kristus je „*člověk, který se jmenuje Ježíš*“, a nyní s dalším světlem a větší smělostí prohlašuje, že On je prorok, ten, kdo přichází od Boha s Božími myšlenkami a Boží

mocí.

Verše 18-23: Židé, nepřesvědčeni a nevěřící, se nyní obracejí na rodiče a doufají, že se od nich dovědí něco, co jim pomůže vyhnout se pravdě. Všechny okruhy jsou rozhodnuty zavrhnout Krista, avšak žádný nemůže popřít skutečnost, že mužovy oči jsou otevřené. Každý okruh proto klade otázku, jak ten muž obdržel svůj zrak (verše 10, 15, 19, 26). Každý se snaží vysvětlit mužovo vidění působením něčeho jiného než skutkem Krista.

Rodiče vydávají svědectví o tom, že ten muž je jejich syn, který se narodil slepý, a nyní vidí. Odmítají se jakkoli vyjádřit ohledně prostředku, jakým jejich syn byl uzdraven. Svrhují všechnu odpovědnost na svého syna: je dospělý. Nehodlají ohrozit svou náboženskou pověst v synagoze tím, že budou ztotožňováni s člověkem, který vyznává Ježíše, i když ten člověk je jejich syn.

Verše 24-29: Když Židé nedostali žádnou pomoc od rodičů, přibližují se podruhé k tomu muži. Nemohou popřít zázrak; nechtějí uznat Ježíše. Proto se uchylují ke své náboženské autoritě a žádají, aby ten muž „vzdal chválu Bohu“ a zcela ignoroval Krista. Neboť se odvažují říci: „*My víme, že člověk ten hříšník jest.*“

Muž odmítá být zatahován do diskusí ohledně charakteru požehnaného Pána, ale znovu potvrzuje to, co ví a co oni nemohou popřít, totiž že byl slepý, a nyní vidí. Neschopni popřít to prosté mužovo vyhlášení skutečnosti, uchylují se k nadávkám. Nadávají muži, že je Kristovým učedníkem, a sami se vyhláší být Mojžíšovými učedníky. Ježíšem opovrhují jako někým, o kterém nic nevědí.

Verše 30-34: Muž – žebrák, jehož oči byly otevřeny, vidí dále do pravdy, týkající se Osoby Krista, než tito, kteří vyznávají, že jsou následovníky Mojžíše. Vyslovuje svůj údiv nad nevědomostí a hloupostí jejich nevěry. Nikdy předtím od začátku světa nebyl vykonán takový zázrak, a přece oni ujišťují, že Ten, který tento velký skutek vykonal, je hříšník. „*Bůh hříšníky neslyší... Kdyby tento nebyl od Boha, nemohl by nic učinit.*“ Tak je ten muž veden prostou vírou k vyznání, že Ježíš je „od Boha“.

S každým vyznáním se nenávisť oficiální náboženské třídy zvětšila. Teď konečně, když nejsou schopni čelit mužovu přímému vyznání skutečností, ho zahrnují nadávkami jako toho, který od narození nesl na své tváři známku hříchu, právě tu věc, kterou Pán zavrhl jako nepravdivou (verš 3).

Skutečnosti zázraku nemohou Židé popřít, ačkoliv jejich nenávisť ke Kristu je vede, aby vynaložili všechnu námahu k znevážení Jeho skutku. Na důvody, které muž uvádí, nemají odpověď, ale pro svou náboženskou pýchu odmítají být učení pravdě prostým a neučeným člověkem. Uchylují se k tupení a nakonec muže „vyhnali“.

Verše 35-38: Být vyhnán zkaženým náboženským židovstvím kvůli vyznání Krista znamenalo být vržen do společnosti Božího Syna. Pán ho našel v jeho slepotě, aby mu dal zrak. Nyní ho nachází v jeho osamění, aby mu dal slavnou společnost Božího Syna. Pán vzbuzuje mužovu důvěru, a potom se zjevuje nejen jako prorok, ale jako Boží Syn. Kdyby byl jen člověkem a prorokem, nebyl by předmětem klanění. Jako Boží Syn je božská Osoba, pravý předmět víry a velebení. A tak čteme, že muž, kterému byly otevřeny oči, „se mu klaněl“.

Jak požehnaně a jemně je muž veden do světla vyznáním Krista. Nejprve uznává, že Kristus je „muž jménem Ježíš“ (Jan 9,11); potom s přibývajícím světlem tvrdí, že je „prorok“ (Jan 9,17); později, když Židé Krista odsoudili, směle doznává, že Kristus je „od Boha“ (Jan 9,33); a nakonec v Ježíšově přítomnosti přichází plně do světla a vyznává Krista jako Pána a klaní se Mu jako Božímu Synu (Jan 9,35-38). Tak je ten muž veden ze slepoty a žebrání k víře a velebení. Přechází ze tmy zkaženého náboženství do světla a požehnaní společnosti Božího Syna. Ten muž je vysvobozen od falešných pastýřů Izraele a pravý Pastýř nalézá svou ovci.

Verše 39-41: V závěrečných verších je vážný stav těch, kdo zavrhnou světlo, postaven do protikladu k blaženosti člověka, do jehož temné duše zasvítilo světlo. Kvůli převrácenosti člověka je účinkem příchodu Krista na svět přivedení soudu na ty, kdo Ho zavrhnou. Nicméně přichází v milosti, aby ti, kteří nevidí – kteří si ale uvědomují svou slepotu – viděli. Ale pro ty, kteří vyznávají, že mají světlo, a přesto Ho zavrhnou, Jeho příchod znamená jejich zaslepení. Spokojeni se svým náboženstvím a bez pocitu své potřeby jako hříšníků klopýtli a padli přes pokornou milost Jeho lidství a nepoznali Jeho božství, že On je Boží Syn, poslaný Otcem.

Farizeové, zasaženi Pánovými slovy, se ptají: „Zdali i my slepí jsme?“ Pán je ve své odpovědi varuje, že vyznáním toho, že vidí, se odsuzují. Neboť když vyznávají, že vidí, s rozvahou zavrhnou toho Poslaného od Otce. Nechtějí ani slyšet Jeho slova, ani se učit skrze Jeho skutky. Vědomě zavrhnout Krista a

vyznávat, že vidí, je hřích, který na nich zůstává a který ponořil národ do tmy, z níž se nevynoří, dokud velkým soužením nebude ostatek přiveden do světla. I zkažené křesťanstvo přechází do tmy, neboť zatím co se chlubí světlem a bohatstvím, staví Krista ven před dveře.

12. Pastýř a ovce

Jan 10

Služba Pána uprostřed Izraele měla dvojí účinek. Předně zkusila národ a dokázala, že jeho mravní stav je stav nepřátelství vůči Bohu a stav duchovní slepoty. Za druhé Pánova služba vyvedla na světlo zbožný ostatek v národu – „*Jeho vlastní ovce*“ – které připoutal k sobě a veřejně je oddělil od proviniálního národa.

První účinek Pánovy služby je rozvinut v předcházejících kapitolách. V páté kapitole je před Židy vyhlášena sláva Jeho Osoby Syna. V šesté kapitole jsou Jeho vtělení a smrt představeny jako to, co jediné může vyjít vstříc potřebám světa. V sedmé kapitole služba ukazuje dopředu na nové postavení Pána jako Člověka ve slávě a na příchod Ducha, který bude následovat. V osmé a deváté kapitole se dovídáme, jak národ zpečetuje svůj osud naprostým zavržením těchto sdělení. Odmítají jak svědectví Jeho slov (Jan 8), tak i svědectví Jeho skutků (Jan 9). Když naprosto selhal v odpovědnosti, je národ ponechán ve své slepotě, aby šel vstříc soudu.

Selhání člověka v zodpovědnosti se stává pro Boha příležitostí, aby ukázal svoji svrchovanost, která přes všechny lidský hřích a selhání působí k požehnání člověka a k naplnění Jeho vlastních úmyslů lásky. Tak v této hluboce důležité desáté kapitole Evangelia je nám dovoleno vidět pravé postavení a dílo Pána v židovském národu vzhledem k novým požehnáním, která měl Bůh v úmyslu pro své ovce. Nebyl tam přítomen proto, aby zase obnovil království; čas pro tisícileté království ještě nenastal. Přišel, aby přitahoval své ovce k sobě a aby je vedl z židovského ovčince a přivedl je do nových požehnání křesťanského stáda.

Verš 1: V prvních pěti verších jsou jinotajnou formou představeny velké pravdy kapitoly, které vyjadřují historické změny, k nimž docházelo, a přitom jsou užity obrazy pastýře a jeho ovcí. Před příchodem Krista povstávali

lidé, kteří tvrdili, že vedou Boží lid, avšak jen aby vyvýšili sami sebe, jak byl Teudas, který se chlubil, že je někdo; nebo jako Juda z Galileje, který „*mnoho lidu po sobě obrátil*“ (Sk. 5,36.37). Takoví lidé nemají autoritu od Boha a nevěšli Bohem stanovenými dveřmi. Jako zloději vešli potají a jako lupiči obořovali sebe na úkor stáda.

Verš 2: V protikladu k tomu Kristus, „*Pastýř ovcí*“, přišel doprostřed Izraele způsobem, který vyznačil Bůh. Zaslíbení a proroctví předpověděla, že Kristus bude semenem ženy, synem panny, že vyjde z Betléma a že bude Ten, „*Jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných*“, mocný Bůh. Tato a mnoho jiných proroctví, vztahujících se k Jeho prvnímu příchodu, došla v Kristu svého plného naplnění a dokazovala, že On je ten Bohem ustanovený Pastýř Izraele, jenž vešel Bohem stanovenými dveřmi.

Verš 3: „*Tomu vrátný otvírá.*“ Boží prozřetelnost přemohla všechny okolnosti a Duch působil v srdcích, takže přes protivení se a předsudky měl Pastýř přístup k ovcím.

Pak se dovídáme o čtvrtém díle Pastýře uprostřed Izraele: Předně vydával svědectví, které mělo dosáhnout sluchu a dotknout se srdcí Jeho ovcí. Za druhé připoutával ovce k sobě, když je volal jménem. Za třetí je vyváděl z židovského ovčince. A nakonec, když vypustil „*své vlastní ovce*“, jde před nimi jako Pastýř následovaný svým stádem.

Jak pozhledně vidíme Pána naplňovat toto poslání, když sledujeme jeho stopy v tomto Evangelii. V jednom výjevu za druhým – v Betabaře, v Galileji, Samaří, Judeji, u studny v Sichar a u rybníka Bethesdy – slyšíme Pána, jak vydává svědectví, které dosahuje sluchu ovcí. Stále znovu slyšíme, jak jeden po druhém je volán jménem: Ondřej a Šimon, Filip, Natanael a Nikodém procházejí před našimi zraky. Prostí rybáři, učení farizeové, zkažené ženy, knížata a žebráci jsou přitahováni k Pastýři, aby jejich potřeby byly utištěny a aby byli vedeni mimo zkažený židovský systém.

Verše 4 a 5: Když vypustil své vlastní ovce, „*před nimi jde, a ovce jdou za ním*“, aby od nynějška našly vše v Pastýři. V ovčinci jsou ovce drženy pohromadě je obklopujícími zdmi. Ve stádu jsou drženy pohromadě péčí Pastýře. Požehnání, vedení a ochrana stáda zcela závisejí na Pastýři. Potřebují potravu? Pastýř je tu, aby je vedl na zelené pastvy. Nepřítel se staví proti? Pas-

týř je na čele stáda, aby je chránil. Musejí někdy procházet drsnou a nebezpečnou cestou? Pastýř jde před nimi, aby je po cestě vedl.

Kromě toho ovce ve stádu následují Pastýře, protože znají Jeho hlas. Kdyby se někdo cizí snažil odvést ovce od Pastýře, uniknou ne tak, že budou zápasit s cizincem, ale že od něho utečou. Utečou od cizího ne proto, že znají jeho hlas, ale proto, že **neznají** hlas cizích.

Jak dokonale tento jinotaj (podobenství) ukazuje pravé křesťanské postavení podle Božích myšlenek. Přivádí před nás společnost věřících – vlastních ovcí Krista – které náležejí zcela Jemu. A On, Pastýř, výhradně zaměstnán svými ovce, je vede mimo světský náboženský systém. Na tomto místě vně je na ně pohlíženo jako na jsoucí zcela pod Jeho dohledem, aby je vedl pouští světa, aby se staral o všechny jejich potřeby a chránil je od každého zla. Ovce ze své strany znají hlas Krista a uskutečňují svou závislost na NĚm. Vědomé si své slabosti, utíkají od cizího: jim stačí, že **neznají** hlas cizího.

Žel, kde v křesťanstvu můžeme vidět pravou odpověď na ten dokonalý obraz? Být zcela závislý na neviditelném Vůdci vyžaduje ustavičnou činnost víry a důvěru lásky. Jak potom může velký zástup pouhých vyznavačů, kteří tvoří hlavní objem křesťanstva a kteří postrádají víru a lásku, přijmout vně místo pohanění ve společnosti se zavrženým a neviditelným Kristem? Protože neznají hlas Pastýře, stali se snadnou kořistí hlasů cizích. Tak se stalo, že křesťanstvo opět zbudovalo množství různých ovčinců podle židovského vzoru, ve kterých jsou lidé drženi pospolu vyznáními víry a lidmi ustanovenými vůdci, kteří různou mírou dávají stranou Krista, toho jediného Pastýře ovcí. Nicméně obraz tu zůstává ve vší své kráse a drží před námi Boží standard pro Jeho lid. Přes zkaženost křesťanstva je stále výsadou věřícího, aby v lásce ke Kristu a v poslušnosti Slova vyšel k Němu ven z tábora, nesa Jeho pohanění (Židům 13,13).

Verš 6: Ti, jimž byl tento jinotaj adresován, nerozuměli žádné z těchto věcí. A tak jako tomu bylo se zástupem ve zkaženém židovství, tak tomu stále ještě je s velkým množstvím ve zkaženém křesťanstvu. Následovat Krista na místo pohanění vně je pro přirozeného člověka nepochopitelné a nemožné a je to příliš velká cena i pro mnoho pravých křesťanů.

Verš 7: Lidé snad nerozumějí Jeho slovům. Nicméně jsou bez omluvy, neboť Pán pokračuje ve svém jinotaji a rozšiřuje myšlenky o požehnáních těch, kdo Ho následují. Kristus sám se nyní stává dveřmi ovcí. Židovský ovčinec, i

když byl lidmi pokažen, byl ustanoven a schválen Bohem. Jaké právo potom měly ovce opustit národ, jehož osudem je soud, pokud Bůh sám neotevřel dveře úniku? Kristus byl Božími dveřmi, a když ovce následovaly Pastýře, mohly bez strachu zaujmout místo vně národa. Tak také v těchto našich dnech mohou věřící bezpečně následovat Pastýře ven z každého napodobení židovského tábora, vymyšleného lidmi.

Verš 8: Jiní se představovali jako vůdcové a lékaři Izraele, stejně jako se dnes zjevuje mnoho podvodníků a falešných proroků a říkají, že provádějí Boží lid zmateností křesťanstva. Takoví nemají žádnou autoritu od Boha a jen slouží svým vlastním zájmům na úkor těch, které podvádějí. Pouzí vyznavači a bezstarostní věřící mohou být takovými chyceni, ale ti, kteří naslouchají hlasu Pastýře, nebudou dbát hlasu těchto oklamavatelů.

Verše 9 a 10: Dále je Kristus nejenom dveřmi úniku z toho, co je zkažené, On je také dveřmi do požehnání, která Bůh připravil pro ovce. Zde Pán jde přes učení svého jinotaje, aby šířeji mluvil o požehnáních, do kterých vede své ovce. Tato požehnání nemohou být omezena na jeho vlastní ovce ze židovského ovčince. Proto čteme, že „*kdo(koli)*“ („*všel-li by kdo*“) je vítán.

První velké požehnání, které Kristus zabezpečuje pro své ovce, je spasení. Protože je otevřeno „*komu(koli)*“, znamená to, že je to předně spasení duše a spasení od hříchů a soudu, které každý hříšník potřebuje. A přece bude v širším významu stádo pod vedením Krista zachráněno od každé protivící se moci na cestě pouští.

Druhým požehnáním je to, že ovce pod vedením Pastýře jsou vedeny do svobody a „*vejdou i vyjdou*“. Židovský ovčinec vylučoval ovce z přímého přístupu k Bohu a zakazoval jim vycházet k pohanům. Křesťanské stádo pod vedením Krista má svobodu a výsadu přístupu k Bohu ve velebení a může vycházet ke světu s dobrou zvěstí o Boží milosti.

Třetím požehnáním spojeným se stádem pod vedením Krista je pastva. Židovský ovčinec byl při nejlepším jen něco víc než místo ochrany před nebezpečími. Křesťanské stádo je skutečně chráněno před protivníky a nebezpečím, ale více než to, je to místo duchovní potavy.

A nakonec vedou všechna tato požehnání ovce do požitku života, toho života obecenství s božskými Osobami, které vede k plnosti radosti (1. Jana 1,4). To je skutečně hojný život v protikladu s přirozeným životem, který je

při nejlepším život trpící nedostatkem, život, ve kterém se nedostává radosti (Jan 2,3).

Všechna tato požehnání jsou zajištěna Pastýřem, který přišel ne jako zloděj, aby kořistil na ovcích, ale aby jim udělil požehnání. Z požehnání, která Pastýř dává, se však ovce mohou správným způsobem těšit, jen když se poddávají Jeho péči a následují Ho. Každé požehnání, které Kristus dává, je živě vyjádřeno v Něm, a těšit se z něho můžeme jen s Ním.

V průběhu Evangelia vidíme, jak Pastýř přináší ovčím spasení (Jan 3,17 a Jan 4,42), vede je do svobody (Jan 8,33-36) a opatřuje jim bohatou duchovní potravu (Jan 13 – 17). Později, v Janově epištole, máme bohatě ukázán život v hojnosti.

Takto nám první část kapitoly jasně ukazuje Pastýře ovčí, jak vede své ovce do úplného oddělení od světského náboženského systému, aby přišly výlučně pod péči a vedení Pastýře, a tak byly vedeny do všech požehnání, která zajišťuje pro své ovce.

Verše 11-13: Ve verších, které následují, se učíme, že Kristus je nejen „Pastýř“, ale že On je také „dobrý Pastýř“, který vyjadřuje tak dokonalou lásku a oddanost, že dává svůj život za ovce. Námezdník může do jisté míry sloužit ovčím, ale i tak je to za mzdu, a proto konečnou pohnutkou je on sám a ne ovce. Z toho plyne, že když se objeví vlk, námezdník místo aby dal svůj život pro záchranu ovčí, myslí jen na svou vlastní bezpečnost a utíká, zanechává ovce, aby byly rozptýleny. Námezdník „nemá péči o ovce“. Žel, křesťanstvo ve velké míře opustilo dobrého Pastýře a ustanovilo si vůdce podle vzoru námezdníků, kteří obchodují se službou Bohu. Není divu, že vlk způsobil takový zmatek a rozptýlil ovce.

Je dobré všimnout si tří obrazů, užitych Pánem, aby ukázal tři různé charaktery zla, které se bude stavět proti stádu: zloděj, námezdník a vlk.

Zloděj představuje kohokoli z falešného systému, který okrádá stádo o pravdu tím, že zavádí to, co je osudné pro křesťanství, a tak škodlivé pro duši. Unitářství, křesťanská věda, spiritualismus, Russelismus a příbuzná hnutí mají takový charakter zloděje.

Nájemník nepředstavuje nezbytně to, co kazí křesťanství, ale spíše chybnou zásadu služby za mzdu a získávání peněz od ovčí. Tak jsou dveře otevřené velké třídě takových, jejichž pohnutkou je vlastní „já“ a ne ovce. Když potom vzniknou těžkosti, myslí jen na svou vlastní bezpečnost a pohodlí a utíkají,

zanechávající ovce právě ve chvíli, kdy ovce potřebují péči nejvíce. Mějme se na pozoru, abychom, když mezi Božím lidem vzniknou těžkosti, nejednali podle zásady námezdníka. To znamená, abychom nemysleli jen na svou vlastní bezpečnost a pohodlí na své cestě, a tak opouštěli ovce v době nebezpečí a úzkosti. Vlk je obrazem těch, kteří pod falešnými záminkami vcházejí do stáda a rozptylují ovce.

Verše 14 a 15: Dobrý Pastýř se v protikladu k námezdníkovi stará o své ovce. Zná své ovce dokonale. Jejich slabost, jejich nevědomost, jejich sklon k bloudění a jejich mnohé potřeby jsou Mu všechny dobře známé. A když je zná, miluje je láskou, která Ho vedla, aby položil svůj život za ovce. Ovce svou mírou znají Pastýře – Jeho dokonalost, Jeho moudrost, Jeho moc a Jeho lásku.

Kdosi řekl: „Ježíš byl předmětem srdce svého Otce; stejným způsobem byly Jeho ovce předmětem Jeho srdce. Vyučeny od Boha, Jeho ovce Ho znaly a důvěřovaly Mu a důvěřovaly Otcí.“

Verš 16: Pastýř ovcí vedl své ovce ven z židovského ovčince a otevřel dveře pro „*kohokoli*“, aby vešel do nových požehnání stáda. Je tedy zjevné, že stádo nemůže být omezeno jen na ovce ze Židů. Jsou jiné ovce, které Pastýř musí přivést z prostřed pohanů. I ty také budou slyšet Jeho hlas (srv. s Janem 17,20; Sk. 13,46-48; Sk. 15,7). Jeho takto oddělené ovce z židovského ovčince a z pohanských národů vytvoří jedno stádo pod jedním Pastýřem.

Verše 17 a 18: Takový je úmysl Otcova srdce. Aby vykonal tento úmysl a shromáždil v jedno Boží děti, které byly rozptýlené mezi lidmi, ten jeden Pastýř musí zemřít. Tento velký čin sebeobětování, který dobrovolně učiní, když položí svůj život, nejen zajistí požehnání Jeho ovcí, ale dá Otcí novou pohnutku pro lásku, kterou miloval svého jednorozenného Syna. Jen božská Osoba mohla dát Otcí pohnutku pro lásku. Pro všechny ostatní je pramenem lásky Otcovo srdce.

Když zemřel, zajistil požehnání pro ovce a vykonal Otcovu vůli. Nadto to byl Jeho dobrovolný čin oddanosti. Zde konečně byl Jeden, jenž přišel do okruhu smrti s mocí položit svůj život a opět jej vzít. A On v oddanosti vykonává tuto moc ve své službě pro Boha a pro člověka. Jestliže pokládá svůj život, je to proto, aby jej opět vzal ve změněném postavení, aby stále sloužil

svým ovčím. Kdosi jiný řekl: „Jeho smrt není ani vyčerpáním Jeho lásky, ani omezením Jeho díla pro lidi. On sloužil v nejnižší hloubce utrpení na zemi; On nyní stále slouží na trůnu slávy.“ (F. W. Grant)

V této části kapitoly jsme viděli „*Pastýře ovčí*“, oddělujícího své ovce od zemského náboženského systému (Jan 10,1-10), „*dobrého Pastýře*“ v Jeho oddané lásce, jak dává svůj život za ovce, aby je zachoval od nepřítele (Jan 10,11-15), a nakonec „*jednoho Pastýře*“, pokládajícího svůj život, aby sjednotil ovce do jednoho stáda (Jan 10,16-18).

Verše 19-21: Tyto verše popisují účinek Pánovy řeči na ty, kteří, poněvadž nebyli Jeho ovce, „*nevěděli, co by to bylo, co jim mluvil*“ (verš 6). Na jedné straně vyvolávala Jeho slova prudkou nenávist, která v tom, co řekl, viděla jen zuřivost posedlého démonem. Na druhé straně byli někteří zmateni, poněvadž zdravý rozum věděl, že ani Jeho slova, ani Jeho skutky nemohou být démonského původu. Pozdější Písma nás upozorní, že když budeme poslouchat Pánovo učení a vyjdeme k Němu ven z tábora, budeme muset nést Jeho pohanění. Dát se takovou cestou bude náboženským světem považováno za poštilost nebo něco horšího.

Verše 22-24: Druhý rozhovor, pravděpodobně o dva měsíce později, je zahájen Židy, kteří obklopovali Pána, když chodil v kryté síni chrámu. Obviňují Pána, že je drží v nejistotě ohledně toho, zda On je Kristus.

Verše 25 a 26: Pánova odpověď ukazuje, že kořenem jejich zmatení je jejich nevěra, která odmítla svědectví Jeho slov a Jeho skutků. Nadto jejich nevěra prokázala, že nejsou z Jeho ovčí.

Verš 27: To vede Pána k tomu, aby udal znaky svých ovčí. Prvním velkým znakem je, že ovce slyší Pastýřův hlas (srv. s verši 3, 4, 5, 16). Všichni slyšeli slova, která říkal, ale slyšení Jeho hlasu znamená, že ovce vírou přijaly poselství, které ta slova obsahují, poselství, které ovčím ukázalo jejich hříšnost a potřebu, ale zjevilo lásku a milost, které potřebě vycházejí vstříc. Žena u studny je pozoruhodným příkladem člověka, který slyšel Pastýřův hlas. (Srovnej se Skutky 13,27 ohledně rozlišení mezi slovy Písma a hlasy proroků.)

Druhým znakem je, že ovce jsou Pánu známé. Jak jsme viděli, Pán je jednotlivě volá jménem, což zahrnuje dokonalou znalost ovčí a to, že Pastýř s nimi

jednotlivě jedná (srv. s verši 3 a 14).

Třetím znakem je, že ovce následují Pastýře. Nejen jsou Jím volány jednotlivě, ale výsledkem je, že Ho následují. Někdy to může být váhavé a s mnohým klopýtáním, ale přece Ho následují.

Verše 28-30: Pán nejenom udává znaky svých ovcí, ale také vyhlašuje svou milující péči o své ovce. Dává jim věčný život, věčné bezpečí a ujišťuje je o božské péči. Pán už řekl, že přišel, aby ovcím dal život, a to v hojnosti; nyní se učíme, že život, který dává, je „*věčný život*“, život, který byl s Otcem a byl zjeven v Osobě Syna na zemi; život, který ovce vlastní v Kristu, aby v ovcích byl zjeven a prožíván nyní, i když ve své plnosti bude prožíván, teprve když budou s Kristem ve věčném domově života (srv. s 1. Jana 1,1.2; 1. Jana 5,11. 12; Gal. 2,20; 2. Kor. 4,10-18; Řím. 6,22).

Věčný život kromě toho zahrnuje věčné bezpečí. Proto Pán pro potěchu svých ovcí dodává: „*Nezahynou na věky.*“

Nakonec se učíme, že ovce jsou předmětem společné péče Otce a Syna. Jsou drženy Synem, z jehož ruky je nikdo nemůže uchvátit; jsou rovněž drženy Otcem, jenž dal ovce Kristu a zjevně je větší než všichni ostatní. Jestliže Otec a Syn jsou jedno ve své lásce k ovcím, tak také jsou jedno ve své božské přirozenosti a podstatě. Takto Pán může říci: „*Já a Otec jedno jsme.*“ Zde opět září sláva Jeho Osoby a my se učíme, že ten pokorný Pastýř ovcí, jenž přišel, aby sloužil ovcím a vykonal vůli Otce, není nikdo jiný, než věčný Syn, božská Osoba, která je jedno s Otcem.

Verš 31: Židé si správně vykládají Pánova slova jako vyhlášení Jeho božství. Ale rozzuření tím, že někdo, kdo je skutečně a zjevně člověk, si činí nárok na to, že je Bůh, „*chopili se opět kamení, aby jej kamenovali*“.

Verš 32: Pán se v naprostém klidu odvolává na mnohé dobré skutky, které jim ukázal od Otce. Tak spojuje své skutky s Otcem jako důkaz toho, že přišel od Otce. Měli snad nějakou stížnost na ty skutky, které zjevují dobrotivost Otce a slávu Krista jako Syna?

Verš 33: Židé ve své odpovědi ukazují, že až dosud správně vykládali Pánova slova, která vyjadřují Pánův nárok na to, že je Bůh. Nicméně v tom, co řekli, zaostávají za přesnou pravdou, neboť řekli: „*Ty, člověk jsa, děláš se Bohem.*“ Pravda byla, že On, jsa Bůh, stal se člověkem.

Verše 34-36: Kdyby jejich výklad byl chybný, Pán by jistě ihned opravil takový hrozný omyl a nehlásil by se k nároku na božství. Nečiní ani jedno. Pán naopak potvrzuje své tvrzení připomenutím jejich vlastních Písem, a tak je odsuzuje z jejich vlastních úst pro odmítnutí Jeho nároku na to, že je Bůh. Když cituje ze Žalmu 82,6, ptá se: „*Což není ve vašem zákoně napsáno: Já jsem řekl: Bohové jste?*“ Jestliže tedy lidé, kteří byli dáni stranou, aby byli soudci v Izraeli jako Boží představitelé a ke kterým se stalo Boží slovo, jsou nazváni bohy, může být rouháním pro Syna, jehož Otec postavil stranou a poslal do světa, když tvrdí, že je božská Osoba?

Verše 37 a 38: V jedné z dřívějších kapitol Pán prohlásil, že svědectvím o tom, že jsou Abrahamovými dětmi, by bylo konání Abrahamových skutků (Jan 8,39). Pán nyní používá tento přesvědčivý důkaz na sebe. Kdyby On nečinil skutky svého Otce, měli by pravdu, když nechtěli věřit, že On je Syn. Jestliže činí Otcovy skutky, mohou si být jisti, že nejenom je Syn, ale že Otec je v Něm a On v Otcí. Skutky, které činil, byly neklamným důkazem toho, že zde je přítomna božská Osoba, jedající v moci a lásce. Otec byl zjeven, že je v Něm, a On byl zjeven, že je jedno v Otcově přirozenosti a v tajemství Otcových myšlenek a rad lásky.

Verše 39-42: Závěrečné verše shrnují výsledek této druhé rozmluvy. Nevěřící Židé, zavrhuje Pánova slova i skutky, se Ho snažili zajmout. Jejich nevěra byla úplná, ale Jeho čas ještě nepřišel. Tak odešel za Jordán. Už vyvrhli muže, který vyznal Krista; nyní Pastýř, naprosto národem zavržený, zaujímá venku místo pohanění. Na toto místo venku „*přišli k němu mnozí*“ a „*mnozí tam uvěřili v něho*“. Pastýř se tak stává Vůdcem svého stáda vně židovského ovčince.

13. Svědectví Božímu Synu

Jan 11

Tři předcházející kapitoly zaznamenávají úplné zavržení Krista židovským národem. Toto zavržení se stává příležitostí, aby bylo zjeveno, že bezprostředním dílem Krista uprostřed Izraele je naplnit Otcovu radu vyvoláním svých ovcí z židovské ohrady, aby je vedl do nové, křesťanské společnosti, která měla být na zemi vytvořena.

V 11. a 12. kapitole vidíme milostivý způsob, jakým ti, kdo tvoří tu novou společnost, jsou užiti, aby ukázali slávy Krista jako Božího Syna, jako Davida Syna a jako Syna člověka. Toto závěrečné trojnásobné svědectví o slávách Krista ponechává svět, který Krista zavrhuje, bez omluvy.

V 11. kapitole Duch Boží zaznamenal dojemný příběh Lazara a dvou sester, aby vydal svědectví o Ježíšově slávě jako Božího Syna. V Božích dokonalých cestách vytváří zármutek Jeho lidu příležitost, aby přidal jasu Osobě Syna a lidu přinesl požehnání.

Verše 1-5: Příběh se začíná v domě v Betany, kde je nemocen jistý člověk jménem Lazar. O městě se mluví jako o „*městečku Marie a Marty, sestry její*“. V Božích očích se město vyznačuje svatými, kteří tam bydlí. Potom jsme ujišťováni o lásce a duchovním porozumění Marie, neboť je nám připomenuto, že ona je ta Marie „*kteřá Pána pomazala vonným olejem a jeho nohy vytřela svými vlasy*“. Do tohoto domu, kde si cenili Krista, přišla nemoc. Byl jí zachvácen Lazar, bratr Marie. Rodina v Betany tak poznala Ježíšovu lásku, že s důvěrou, kterou vzbuzuje láska, ve dni zkoušky spoléhají na Jeho lásku. Poselství, které posílají, je velmi krásné: „*Pane, aj, ten, kterého miluješ, nemocen jest.*“ Sestry nežádají Pána, aby přišel, ani nenavrhují, aby uzdravil jejich bratra. S prostou důvěrou v lásku Pána před Ním rozprostírají své trápení. Nepřipomínají ani svou lásku, ani Lazarovu lásku k Pánu, ale dovolávají se lásky Pána k Lazarovi. Jejich důvěra v Pána a Jeho lásku je taková, že si jsou vědomé, že když svou zkoušku oznámily a odvolaly se na Jeho lásku, mohou se bezpečně předat Jeho rukám.

Takovou důvěru Pán rád přijímá. Hned Mu dává příčinu, aby řekl, že tato nemoc je pro Boží slávu, a že skrze ni má být oslaven Boží Syn. Ďábel chce užít naše těžkosti, aby vzbudil reptání a zneuctění Božích myšlenek. Pán je chce užít, aby vzbudil naši důvěru v Sebe a jako příležitost ke zjevení své lásky tak jemnou formou, že On je oslaven a nám se dostává požehnání.

Důvěra sester se upírá ke správnému místu, neboť ihned čteme: „*Miloval pak Ježíš Martu i sestru její i Lazara.*“ Kromě toho v tomto prohlášení je pro naše srdce bohatá útěcha. Byla doba, kdy Pán schválil Mariinu volbu a opravil Martinu péči. A opět v tomto výjevu je to Marie a její sebeobětující láska, ke které Duch zvlášť vede pozornost. Máme tedy soudit, že Pán miloval Marii více než Martu? Ta myšlenka je pokárána tímto výrokem, který ve spojení s láskou Pána dává místo nejdříve Martě a zvlášť se zmiňuje o jejím jménu.

Tak je nám dovoleno vidět, že je-li rozdíl v tom, co Pán **schvaluje**, není rozdílu v Jeho **lásce** k těm dvěma sestrám. Jeho souhlas vyplývá z našich cest; Jeho láska vyplývá z Něho samého. Dobře víme, že není lhostejný k naší lásce; ale žádný nedostatek v naší lásce nebo našich cestách neoslabí Jeho lásku.

V následujících verších 6 až 16 vidíme **dokonalý způsob božské lásky**.

Verše 6 a 7: Láska je ráda, když se na ni obrací, a nechce zklamat důvěru víry. Současně božská láska jedná podle božské moudrosti. Někdy jedná způsobem, který se zdá být tak zvláštní a jiný než způsob lidské lásky a prozíravosti. Tak čteme: „*A jak uslyšel, že by nemocen byl, tedy pozůstal za dva dni na tom místě, kde byl.*“ Lidská láska by šla ihned. Lidská prozíravost by vůbec nešla. Ať ve svém prodlévání nebo ve svém jítí Ježíš nejedná podle myšlenek přirozenosti, ale v závislosti a podle vůle Otce. Jeho něžné srdce nemůže být lhostejné k trápení Jeho lidu; ale když žehná svému lidu a odpovídá na jeho prosby, vždy pamatuje na slávu Otce a chodí ve světle Jeho vůle. Takto vidíme Pána jednat v dokonalé moudrosti, která žehná Jeho lidu, a přece zachovává slávu Otce.

Ani dnes tomu není jinak. Neboť jestliže Pán oslavil Otce na své cestě a na kříži, pak nyní, z místa svého oslavení, stále oslavuje Otce v odpověď na svou vlastní modlitbu: „*Oslav Syna svého, aby i Syn tvůj oslavil tebe.*“ Stále žehná svému lidu. Stále odpovídá na to, když ten se obrací k Jeho lásce. Ale činí to takovým způsobem, aby když nám dává požehnání, Otec byl oslaven. V tom bude nalezeno řešení mnoha zvláštních oddílů v našem životě. My se snad, poněvadž myslíme jen na své současné pohodlí, divíme některým zvláštním kombinacím okolností, nebo se tážeme, proč nás přepadla nějaká nemoc, anebo proč je dovoleno, aby zkouška pokračovala. Kdybychom před sebou měli jasněji slávu Otce, mohli bychom lépe rozumět těmto zdánlivě zvláštním událostem.

Verše 8-11: Poněvadž učedníci nedovedou chápat pohnutky, které ovládaly Pána, díví se ne tolik Jeho prodlévání, jako spíše Jeho rozhodnutí vrátit se do země, kde se Ho docela nedávno Židé snažili kamenovat. Hleděli na okolnosti a mluvili podle světla přirozené rozumnosti. Pán chodil ve světle Otcovy vůle, a proto na Jeho stezce nebylo žádné klopýtnutí. My, když hledíme jen na okolnosti, někdy klopýtáme a bloudíme; naše cesta je nejistá a tmavá. Jen když rozprostřeme všechny své těžkosti před Pánem, hledíme

jen k Němu a snažíme se jít podle Jeho vůle, budeme chodit ve světle.

Verše 11-15: Když chodil ve světle Otcovy vůle, Pán neměl strach ze Židů a ze zlých věcí, které by snad mohli udělat. Nemyslel na sebe, ale jen na to, aby podle vůle Otce sloužil v lásce druhým. Tak může říci učedníkům: „*Jdu, abych jej ze sna probudil.*“

Pán na zmatek v myšlení učedníků odpovídá jasným prohlášením: „*Lazar umřel.*“ Potom se dovídáme, že dvoudenní prodlení bylo pro požehnání Jeho učedníků, neboť Pán říká: „*Raduji se pro vás, že jsem tam nebyl, abyste věřili.*“ Toto zdrcující trápení, které přišlo na ty dvě sestry, se nejenom stane příležitostí k oslavení Otce a k požehnání dvou sester, jimž byl vzat bratr, ale povede k požehnání pro druhé.

Verš 16: Tomáš, tak jako často i my, se nedokáže povznést nad okolnosti. Říká: „*Pojďme i my, abychom zemřeli s ním.*“ Pán má před sebou život. Tomáš dokáže vidět jen smrt. Pán, chodící ve světle Otce, vidí život za smrtí. Tomáš, chodící pod mocí okolností, může vidět jen smrt jako konec života. Nicméně jeho slova ukazují, že i ve tmě jeho cesty jeho láska Ine ke Kristu, neboť říká: „*Pojďme i my, abychom zemřeli s ním.*“ Tomášova láska chtěla raději zemřít s Ním, než žít bez Něho. Je možné více rozumět než Tomáš, ale s menší láskou.

Když jsme viděli Boží lásku, máme nyní ve verších 17 až 37 poznávat **dokonalý způsob Božího soucitu.**

Verše 17-20: Když Ježíš konečně přišel do Betany, shledal, že smrt už vykonala své dílo: Lazar už byl čtyři dny v hrobě. Zármutek naplnil dům Marty a Marie a mnoho Židů přišlo, aby potěšovali sestry v jejich ztrátě. Marta, která byla příliš aktivní a znepokojená při příležitosti Pánovy dřívější návštěvy, je těkavá a neklidná v tomto velkém zármutku. Marie, která předtím seděla u nohou Pána a poslouchala Jeho slova, může nyní tiše sedět doma a čekat na Jeho příchod.

Verše 21 a 22: Marta vyšla naproti Pánu a uznává, že kdyby On byl přítomen, její bratr by neumřel. Její víra věděla, že On mohl vrátit Lazarovi zdraví, ale sotva by se odvážíla věřit, že Pán může jejímu bratrovi vrátit život. A přece uznává, že Pán je v takové přízni u Boha, že může říci: „*Ale i nyní vím, že cožkoli požádal bys od Boha, dá tobě Bůh.*“

Verše 23 a 24: Pán jí říká jasná slova, aby povzbudil její víru a aby ji vedl ke zdrojům pomoci v Sobě samém. Říká: „*Vstane bratr tvůj.*“ Martina víra uznává, že bude konečné vzkříšení a že v ten den její bratr opět vstane. Podobně jako my, i ona shledává snadnějším věřit tomu, co Bůh udělá v nějaké vzdálené budoucnosti, než věřit tomu, co Bůh může udělat v přítomné chvíli.

Verše 25-27: Pán k ní milostivě mluví další slova, aby její víru obrátil k Sobě jako k přítomnému zdroji pomoci. Říká: „*Já jsem vzkříšení i život.*“ Ten, jenž má moc vzkříšení a jenž je „život“, stojí před ní. On nejen vzkřísí mrtvého, ale dává život věřícímu – věčný život. Všichni budou vzkříšeni, ale jen věřící bude vzkříšen při vzkříšení života. Nevěřící vyjde z hrobu při vzkříšení soudu (Jan 5,29). Život vzkříšení je život mimo moc smrti, hříchu a soudu. Zde Pán mluví jen o věřících. Moc vzkříšení byla přítomná v Osobě Syna. Když On použije tuto moc, věřící v Ježíše, ačkoli zemřel, bude žít. A věřící, který bude v té době živý, neumře. Pán měl nyní podat přítomný důkaz této moci vzkříšením Lazara ze smrti. Pán vyzývá Martu svou otázkou: „*Věříš-li tomu?*“

Marta v odpověď podává obecné vyznání víry, které bylo správné a zdůvodněné Písmem (2. Žalm). Nesahalo ale zdaleka k nynějšímu zjevení Pána, který zjevil, že v Jeho Osobě Syna tu je vzkříšení a život.

Verš 28: V tomto bodě si Marta asi uvědomila, že Pán mluví o věcech přesahujících její duchovní známost – o věcech, které byly vhodnější pro Marii, jež už seděla u Jeho nohou a slyšela Jeho slova. Proto šla svou cestou a tajně řekla Marii, že Mistr přišel a že ji volá.

Verše 29-32: Když Marie slyší, že ji Pán volá, spěchá, aby se s Ním setkala. Uměla jak tiše sedět a čekat na Pána, tak i jednat k Jeho slovu. Židé si mylně vykládají její konání a říkají: „*Jde k hrobu, aby tam plakala.*“ Ona dělala to, co bylo mnohem lepší, co může dělat jen víra. Šla, aby plakala u Ježíšových nohou. Plakat u hrobu milovaných umí i svět, ale nepřináší to útěchu. Slzy nepřivedou zpět našeho mrtvého. Plakat u nohou Ježíšových znamená nalézt útěchu Jeho lásky, neboť pláče u nohou Toho, jenž ve svůj čas může vzkřísit našeho mrtvého a do té doby může těšit naše srdce. Tak se stalo, že „*Marie, když tam přišla, kde byl Ježíš, uzřevši jej, padla k nohám jeho*“. V jiný den seděla u Jeho nohou jako učící se, a tak v den svého zármutku je

schopna být u Jeho nohou jako zarmoucená. Výsledkem bude, že jen za malý čas bude nalezena u Jeho nohou jako velebitelka (Jan 12,3). Jako naslouchající Jeho slovům u Jeho nohou se naučila znát Jeho lásku a milost, a nyní, jako zarmoucená čerpá z té lásky a milosti. Povzbuzena tím, co o Něm poznala, rozprostírá u Jeho nohou svůj zármutek.

Stejně jako Marta, věděla i Marie málo o moci života vzkříšení, ale zná Ježíšovo srdce. Zná trápení svého vlastního srdce a rozprostírá to trápení před Pána. Marta může s Pánem mluvit; ale Marie s Pánem pláče.

Verše 33-35: Martina rozmluva s Pánem se stává příležitostí pro zjevení myšlenek Pána ohledně Jeho lidu, ať spícího nebo žijícího. Mariiny slzy se stávají příležitostí ke zjevení srdce Pána, neboť čteme: *„Ježíš pak jak uzřel, že pláče, i Židy, kteří byli s ní přišli, že pláčí, zastonal duchem a zkormoutil se.“* Ba ještě více, On smísl své slzy s jejich, neboť čteme: *„I zaplakal Ježíš.“* Plakal kvůli Lazarovi? Jistě ne. Cožpak neměl vzkřísit Lazara z mrtvých? Jeho slzy nebyly způsobeny ztrátou mrtvého, ale zármutkem živých.

Stvořitel stojí uprostřed svých ubohých stvoření, která se zničila hříchem: a smrt – mzda hříchu – vnikla do domu, roztrhla nejdražší pouta a zlomila jejich srdce. Tíha smrti těžce leží na jejich duchu a Stvořitel se k nim blíží v lásce a dokonalém soucitu, aby s nimi plakal.

Verše 36 a 37: Jak málo rozuměli tito zarmoucení lidé příčině Jeho slz. Židé říkají: *„Aj, kterak ho miloval!“* Pán skutečně miloval Lazara. Avšak Jeho slzy nevyvolala láska k mrtvému, ale spíše láska k živým. Jestliže byl Jeho duch hluboce pohnut, jestliže tekly Jeho slzy, byl to výraz Jeho zármutku nad lidským rodem, zdrceným pod tíží smrti, nemajícím sílu oddechnout si od zármutku, a bez víry užít moc, která byla přítomná v Osobě Božího Syna. Všichni byli pod tíží smrti: Lazar byl v hrobě, smrt už konala své zákaznosné dílo. Obě, Marta i Marie říkají: *„Kdybys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel.“* A Židé říkají: *„Nemohl-li tento... učiniti, aby tento neumřel?“* Žádný si neuvědomoval, že v jejich středu je Ten, jenž je vzkříšení a život.

Když Pán vyjádřil způsob božského soucitu, jedná nyní podle **způsobu božské moci** (verše 38-44).

Verše 38-40: Příkaz Pána, aby odejmuli kámen od hrobu, se jen stává další příležitostí ke zjevení nevěry Marty. Uvědomuje si, že tělo už prošlo porušením, a tak posiluje beznaděj případu v očích přirozenosti a rozumu.

Ale všechna váha smrti na člověku a přirozená nevěra jeho srdce jen přispívají k ukázání Boží slávy. Když na straně člověka je všechno krajně beznadějně, Bůh jedná pro svou vlastní slávu.

Verše 41 a 42: Než Pán vzkřísí Lazara, veřejně s děkováním uznává Otce. Nechce vykonat tuto velkou moc vzkříšení, aby oslavil sebe. Dává pozor, aby světu oznámil, že všechno, co dělá, je v poddanosti a v závislosti na Otci, jako poslaný od Otce a pro slávu Otce.

Verše 43 a 44: Pak silným hlasem přikazuje Lazarovi, aby vyšel. A mrtvý vychází, máje svázané ruce i nohy. „*Ježíš jim řekl: Rozvažte ho a nechte ho odejít.*“ Jen Pán mohl vzkřísit člověka z mrtvých, ačkoli druzí mohou být užití, aby uvolnili pouta, kterými židovství omotalo lidi.

Ze zármutku, který přišel na dům v Betany, můžeme pro své povzbuzení rozeznat tři hlavní pravdy. První, že zkoušky, které se zmocňují Božího lidu, se stávají příležitostí pro ukázání Boží slávy. Lazarova smrt se ve zvláštním smyslu stala příležitostí pro ukázání záře Boží slávy v moci života vzkříšení. V průběhu staletí se lidská moc často ukázala ve vynalézání obdivuhodných nástrojů k usmrcení lidí; nikdy nebyl člověk přiveden zpět ze smrti. Pán už vzkřísil Jairovu dceru, a to hned po její smrti. Opět ukázal význačnější moc ve vzkříšení syna vdovy v Naim, který už byl na márách a měl být pohřben. Ale nejvyšší ukázání božské moci je vidět ve vzkříšení Lazara z hrobu, kde tělo už podléhalo porušení.

Za druhé je zármutek nejen příležitostí pro přinesení slávy Bohu, ale také pro přinesení požehnání svatým. Ty dvě sestry získávají hlubší známost Pána. Jistě mohly říci: „Věděly jsme, že Pán nás miluje, ale až do tohoto trápení, které přišlo, jsme nikdy nevěděly, že nás miluje tak hlubokou osobní láskou, která ho přivedla k nám, aby s námi mluvil, šel s námi a plakal s námi v den našeho velkého zármutku.“

Za třetí: Když byla ukázána Boží sláva a bylo zajištěno požehnání svatých, vidíme moc a milosrdenství, které přichází uspokojit potřebu a odstranit zármutek. A i když v našich dnech zvláštní zármutek ztráty není odstraňován vzkříšením našeho mrtvého, přece je dána milost, aby podpírala opuštěného až do dne slávy.

Závěrečné verše kapitoly, 45 až 57, zjevují účinek tohoto zázračného ukázání slávy Božího Syna na svět.

Verš 45: Předně: „*Mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co učinil Ježíš, v něho uvěřili.*“ Není bez významu, že jen Mariino jméno je zmíněno ve spojení se Židy, kteří uvěřili, zatím co ve spojení se Židy, kteří přišli utěšovat sestry, čteme, že „*přišli k Martě a Marii*“ (verš 19). Nabízí se myšlenka, že to bylo svědectví Mariina života a jednání, které zapůsobilo na ty Židy a vedlo je k tomu, aby hleděli na to, „*co učinil Ježíš*“, a tak v Něho uvěřili.

Verš 46: Ačkoli mnozí uvěřili, nenávist druhých se zvýšila tak, že „*pověděli, co učinil Ježíš*“ těm, kteří Ho chtěli zabít.

Verše 47 a 48: Tato zpráva svádí dohromady přední kněze a farizeje do rady, aby hledali, co by mohli učinit ke zrušení svědectví tohoto nezpochybnitelného zázraku. Se svědomím, kterého se nedotýkaly jejich hříchy, a se srdcem, nedotčeným Kristovou láskou, se hrozí účinku těchto velkých znamení na ostatní lidi. Nechtě vydávají svědectví Ježíšově moci, když říkají: „*Necháme-li ho tak, všichni uvěří v něho.*“ Poněvadž mysleli jen na své vlastní postavení a na národní důležitost, lekají se, aby to nevyvolalo nepřátelství Římanů, když budou duše přitahovány k následování Krista.

Verše 49-52: V tom, co následuje, je nám dovoleno vidět, že nad úvahami zlých lidí Bůh vykonává své rady. A aby uskutečnil tyto rady, Ježíš měl umřít. Bůh používá tohoto zlého nejvyššího kněze, aby prorocky oznámil smrt Krista. Kaifáš odhazuje všechny nároky na spravedlnost a jedná jen podle příhodné účelnosti. Přimlouvá se, že je lépe, aby Ježíš přes všechno, co snad udělal nebo co si lidé o Něm myslí, zemřel, než aby celý národ zahynul. Kaifášovi, jako až příliš často politikům tohoto světa, vůbec nejde o to, co je správné, ale o to, co je účelné (nebo: „prospěšné, výnosné“). Tak jsou lidé odhodláni ukřižovat spravedlivého Člověka, aby zachovali, pokud to bude možné, postavení provinilého národa.

Taková je rada zlého člověka: Ježíš musí zemřít za národ. Ale bylo to také podle stanovené rady a předzvědění Božího, že Ježíš má zemřít, ačkoli z naprosto jiných důvodů, než byly ty, které předkládalo sobectví člověka. Jestliže Ježíš musí zemřít, není to proto, aby ochránil zlý národ od rozptýlení, ale aby „*děti Boží rozptýlené shromáždil v jedno*“.

Bylo pravda, že Ježíš měl zemřít. Ale nejen za „*tento národ*“, nýbrž za každé dítě Boží rodiny. Kristovy ovce nejsou omezeny na ovce vyvedené z židovského ovčince, a tak Boží děti nejsou jen v rodině Izraele. Kristovou smrtí tu

vznikne velká společnost hříšníků ze Židů i z pohanů, obrácených a učiněných dětmi Božími vírou v Krista Ježíše; a nejsou ponechány jako izolované jednotky, ale jsou shromážděny, aby tvořily Boží rodinu. Jan jako vždy hledí na křesťany jako na stádo, závisející na Pastýři, a jako na rodinu pod Otcem. Pavel hledí na křesťany jako na tvořící jedno tělo, jehož Hlavou je Kristus, a jako na jedno společenství, jehož jednotícím svazkem je Pán.

Verš 53: Kaifášův zlý plán je schválen vůdci lidu, kteří „od toho dne“ drží radu, aby Ježíše zabili. Stávají se zlými nástroji k provedení Boží rady.

Verše 54-57: Až do chvíle, kdy přišla Jeho hodina, Ježíš odešel do krajiny blízko pouště, a tam byl se svými učedníky. V tomto Evangelii znovu a znovu vidíme, jak Pán zaujímá místo vně. Jistě, vystupuje, aby vydával svědectví, ale vždy jako oddělený Člověk, který stojí mimo zkaženost židovství. (Viz Jan 1,28; 6,15; 7,1; 10,39-42; 11,54.) Ačkoli Kristus je mimo, svět samolibě pokračuje se svými náboženskými svátky, spekuluje ohledně Ježíše, zatím co jeho vůdcové ve svém nepřátelství vydávají své nicotné příkazy, týkající se Ježíše. Dnešní svět se nezměnil. Kristus je stále venku na místě pohanění. Zkažené křesťanstvo stále více zavírá své dveře před Kristem, zatím co lpí na svých náboženských svátcích a ceremoniích a spekuluje o Osobě Krista. Mezitím je politický svět ke Kristu buď naprosto lhostejný, nebo otevřeně nepřátelský a pokoušející se marnými příkazy všemi silami vyhladit Ježíšovo jméno.

14. Svědectví Synu Davidovu a Synu člověka

Jan 12

Vzkříšení Lazara bylo svědectvím o Ježíšově slávě jako Božího Syna. Nyní máme výsadu slyšet další svědectví o Jeho slávě jako Davidova Syna (Jan 12,12-19) a jako Syna člověka (Jan 12,20-36). Výsledek tohoto trojnásobného svědectví o slávě Krista, pokud se týká národa, je představen v závěrečné části kapitoly (Jan 12,37-50).

Je zřejmé, že svědectví o Kristově slávě jako Božího Syna je národem zavrženo. Ale dříve, než nám Duch Boží ukáže další svědectví o Jeho slávě, uvádí tento dojemný výjev v Betany, abychom viděli, že tu byli ti – Jeho vlastní ovce – kteří Ho milovali a vážili si Ho.

Verše 1-3: Šest dní před velikonoce mi přišel Ježíš do Betany. Snad můžeme říci, že to bylo místo na zemi, které bylo zvláště drahé srdci Krista. Bylo to „*městečko Marie*“, věřící velmi Kristem osvědčené. Bylo to místo ukázání Jeho slávy ve vzkříšení Lazara. Tam „*připravili Jemu večeři*“ a, jak se dozvídáme z Lukáše, tam při svém nanebevstoupení „*pozdvihl rukou svých a dal jim požehnání*“ (Lukáš 24,50).

Nestávalo se často, že někdo v tomto světě učinil hostinu pro Krista. Lidé byli při různých příležitostech rádi, že od Něho obdrželi požehnání; ale zřídka kdy myslí na to, aby Žehnajícimu něco poskytli. V dřívějších dnech Jeho služby „*učinil Jemu hody veliké Lévi v domě svém*“ a pozval „*zástup veliký*“ hříšníků, aby s Ním stolovali (Lukáš 5,29). Nyní konečně, v závěrečných dnech Jeho cesty na zemi, je pro Něho prostřena hostina, při které je u stolu uprostřed svých svatých.

Jak velká byla hostina, kterou Kristus přišel prostřít v tomto nuzném světě! Přišel, aby oznámil Otce (Jan 1,18); aby přinesl radost (Jan 2,10.11); aby nám pověděl o nebeských věcech (Jan 3,12); aby vedl naše srdce do míst věčného uspokojení (Jan 4,14); aby nás vedl ze smrti do života (Jan 5,21.24); aby nás vysvobodil z nedostatku (Jan 6,35); aby nám dal Ducha Svatého (Jan 7,39) a aby nás vedl do požehnání křesťanství (Jan 10). Na všech těchto požehnaných cestách byl On Dárcem. Ale nyní nakonec, v domě v Betany, je Příjemce. Konečně přišla chvíle, kdy několik oddaných srdcí připravuje hostinu pro Toho, jenž připravil hostinu pro celý svět: „*I připravili Jemu tu večeři.*“

Uprostřed stoupající vlny nenávisti světa vůči Kristu tu je malá společnost těch, kteří se shromažďují, aby připravili „*Jemu večeři*“. Vůdcové tohoto světa mohou držet svou radu, aby Krista přivedli na smrt, a vydávat své příkazy, aby Kristus byl vydán do jejich rukou; ale tato malá společnost, nepohnuta jejich zlými plány, jejich nicotnými příkazy a tváří v tvář všemu tomuto protivenství, připravuje „*Jemu večeři*“. Jistě Mu byla ta večeře velmi příjemná a láska, která ji připravila, velmi drahá v Jeho očích.

Jako v závěrečných dnech zkaženého židovství bylo stále ještě možné pro těch několik málo, kteří slyšeli Jeho hlas a byli pohnuti Jeho láskou, aby pro Něho připravili večeři, tak nyní, v závěrečných dnech zkaženého křesťanstva, uprostřed vzrůstající vlny odpadnutí, kde Jeho jméno je zapíráno a Jeho dílem je opovrhováno, je stále ještě možné pro jednotlivce, aby pro Něho připravili hostinu. Neboť může říci: „*Jestliže by kdo uslyšel hlas můj, a otevřel dveře, vejdu k němu a budu s ním večeřeti, a on se mnou.*“ (Zjevení

3,20)

V této šťastné společnosti v Betany nám je dovoleno vidět, že tam má své představitele služba, obecenství a velebení, ale vše je spojeno, aby „*Jemu připravili večeři*“. Marta stále ještě slouží, ale už není přetížena svou službou. Jindy měla její služba v jejích myšlenkách větší místo než Kristus. Nyní má Kristus větší místo než její služba. Slouží, aby připravila „*Jemu večeři*“.

O Lazarovi, jenž prošel nemocí a smrtí a byl zázračně vzkříšen z mrtvých, čteme, že „*byl jeden ze stolících s Ním*“. Odpočívá, když prožívá obecenství s Kristem.

Marie, která předtím seděla u Jeho nohou jako učící se (Lukáš 10,39), a teprve nedávno plakala u Jeho nohou jako zarmoucená (Jan 11,32), je nyní u Jeho nohou jako velebitel. Pomazává Jeho nohy velmi drahým olejem a vytírá Jeho nohy svými vlasy. Její čin vyhlašuje, že v jejím ocenění nic, co má, není dost dobré pro Krista. Vynakládá na Něho drahou mast a dává k dispozici to, co je slávou ženy – své vlasy. Nemyslela v té chvíli na chudé nebo na požehnání druhých. Byla cele upoutaná Kristem. Toto je opravdové velebení. Ale i tak ten, kdo je plně zaměstnán Kristem, přináší požehnání druhým; a tak čteme: „*I naplněn jest dům vůní té masti*.“

Verše 4-6: Žel, uprostřed vzácné vůně lásky číhá zlé jednání zrádce. Ježíš je Světlo a v Jeho přítomnosti jsou všichni zjeveni ve své pravé barvě. To, co bylo vyjádřením lásky oddaného svatého, se stává příležitostí k ukázání chtivosti bezcitného hříšníka. Zatím co Marie se zalíbením vynakládá to, co je „*velmi vzácné*“ na Toho, jenž má nekonečnou cenu, Jidáš chladně vypočítává cenu masti – třista denárů byl roční výdělek pracujícího člověka, suma, která stačí na potřeby domácnosti chudého člověka na rok – a jen lituje pod zástěrkou dávání chudým, že nemůže přidat tuto sumu ke svým nepravým ziskům. Tento muž, který se nestará ani o Ježíše, ani o chudé, je ovládán láskou k penězům, které je možné získat, a je hotov krást z váčku a zradit Krista.

Verše 7 a 8: Pán chrání svou ovečku před zlodějem, který přichází, aby kradl a zabíjel a ničil. Jestliže Pastyř z lásky pokládá svůj život za ovce, nechce dovolit, aby se Jeho ovci někdo dotýkal. Pánovo slovo je: „*Nech ji*.“ Marie asi měla málo jasno ohledně porozumění smrti a vzkříšení Krista, ale její duchovní instinkt puzený láskou ji vedl, aby správnou věc udělala ve správnou chvíli. A Pán, jak někdo řekl, „dává význam jejímu skutku“.

Asi skutečně měla mnohou příležitost prodat mast na podporu chudých, dříve než ji vylila na Krista. Ale Pán říká: „*Zachovala to*“ pro tuto svrchovanou chvíli. Pán každému oznamuje, že toto pomazání bylo zachováno pro den Jeho připravení k pohřbu. Bylo to vyjádření lásky ke Kristu, které se stává svědectvím skutečnosti, že Ten, jenž právě vzkřísil člověka z mrtvých, sám jde na smrt. Pán ve skutečnosti nezapomíná na chudé, neboť říká, že chudé máme vždy u sebe. Ale s dojemnou jemností dodává: „*Mne ne vždycky mítí budete.*“ Je si vědom svého blížícího se odchodu a duchovní instinkt Marie jí říká, že stín smrti se blíží k jejímu Pánu. Lazar byl svědectvím o Kristově moci vzkříšení, ale Mariin skutek svědčil o tom, že Ten, jenž má moc života vzkříšení, jde na smrt. Jako tak často, oddaná láska dává božskou známost. Tak se zdá, že ona byla ten jediný, kdo poznal myšlenky Pána a uvědomoval si smrt, která byla před Ním.

Verš 9: Jidáš se vyznačoval duchem lži, zrady a pokrytectví. Byli tu však přítomni jiní – mnoho lidí ze Židů – kteří nebyli vedeni takovými ubohými pohnutkami, a přece nepřišli s vírou v Krista, nýbrž byli přitahováni zvědavostí, aby viděli člověka, jenž byl vzkříšen z mrtvých.

Verše 10 a 11: Jestliže v Betany byl dům naplněný jemnou vůní lásky, která připravila večeři pro Pána, venku byli ti, kteří, vedeni nenávistí a špatností, se radili, aby zabili Lazara i Toho, jenž jej vzkřísil z mrtvých. Rádi by se zbavili nejen Ježíše, ale i každého, kdo byl živým svědectvím o Ježíšově milosti a moci. V jádře je svět stále stejný. Nechce ani Krista, ani ty, kteří jsou Kristu věrnými svědky. Ti, kteří žijí zbožně, budou trpět pronásledování. A za nepřátelstvím náboženských vůdců je vždy závist, která nemůže snést, aby je jejich učedníci opouštěli a následovali Ježíše.

Verše 12-19: Bůh však určuje, že tu bude odpovídající svědectví o slávě Toho, koho člověk zavrhl. Už bylo přineseno svědectví o Jeho slávě jako Božího Syna. Nyní je vzbuzeno další svědectví o Jeho slávě jako Davidova Syna. Mnozí lidé, když slyší, že Ten, jenž vzkřísil Lazara z mrtvých, přichází do Jeruzaléma, vycházejí s palmovými ratolestmi, aby Ho pozdravili jako Davidova Syna, zaslíbeného Krále Izraele, který přichází ve jménu Páně podle jejich vlastního Žalmu (Žalm 118,26) a jede na oslátku, jak je psáno v proročích (Zachariáš 9,9).

Učedníci byli pomalí k tomu, aby si uvědomili hluboký význam těchto věcí,

dokud Ježíš nebyl oslaven. Nicméně zástup pod dojmem vzkříšení Lazara správně soudí, že tato slavná Osoba je dlouho zaslíbený Davidův Syn. Když jsou svědky takového svědectví o slávě Krista, farizeové musejí „*mezi sebou*“ připustit, že jejich odpor nemá úspěch. Také pro věřícího je dobré, aby si vždy uvědomoval, že – přes všechno zdání o opaku – žádný odpor proti Kristu nebo pravdě nemůže nikdy nakonec zvítězit.

Verše 20-23: Příchod Řeků (nebyli to Helenisté, to jest řečtí Židé, nýbrž Hellenes, to jest pohané) – skutečných pohanů – s jejich přáním vidět Ježíše, se stává příležitostí k uvedení třetího velkého svědectví o slávě Krista jako Syna člověka. Pohané nemají žádný nárok na Krista jako Mesiáše, takže se tito Řekové správně blíží k Pánu skrze židovské učedníky, jako předtím pohanský setník poslal k Pánu skrze židovské starší. Pán okamžitě o sobě mluví jako o Synu člověka, což je titul, pod kterým se On stává cestou požehnání pro „*všechny (lidi)*“ (verš 32). Takto touha pohanů vidět Ježíše vede Pána, aby před svými učedníky otevřel vidění zcela nového řádu požehnání, který jde daleko za hranice Izraele. Může říci: „*Přišla hodina, aby oslaven byl Syn člověka.*“

Víme, že když Kristus byl zavržen jako Boží Syn a Král Izraele podle 2. Žalmu, bude mít panování nad celou zemí jako Syn člověka podle 8. Žalmu. Opět se učíme z proroka Daniele, že jako Synu člověka „*dáno jest jemu panství a sláva i království, aby všichni lidé, národové a jazykové sloužili jemu*“ (Daniel 7,13.14). Takto Starý zákon hojně ukazuje všeobecné panování, jímž bude Kristus oslaven. Doba pro tuto slávu ještě nepřišla. Když proto Pán říká: „*Přišla hodina, aby oslaven byl Syn člověka,*“ pak jistě nemá na mysli království, ale kříž, kde má být Syn člověka oslaven, když oslaví Otce, v souhlasu se svými dalšími naučeními v horní síni (Jan 13,31).

Verš 24: Pán proto ihned mluví o své smrti, která otevírá cestu požehnání pro „*všechny (lidi)*“. Kristus musí zemřít, což je pravda tak nesmírné důležitosti, že Pán ji uvádí slovy „*Amen, amen*“. Jestliže Kristus, to drahé pšeničné zrna, nepadne do země a nezemře, musí provždy zůstat sám. Pšeničné zrna, pokud není zaseto, zůstane jen osamoceným zrnem. Je-li zaseto, nejen přinese mnohé ovoce, ale také ovoce téhož druhu. Tak Pán vchází do smrti, aby zajistil semena podle svého vlastního druhu. O staletí předtím, když Izaiáš hleděl ke kříži, mohl říci: „*Aby položel duši svou v oběť za hřích, viděl símě své.*“ (Izaiáš 53,10)

Verš 25: Takto cesta požehnání pro člověka prochází smrtí. Ale požehnání, do kterého Kristova smrt přivádí věřícího, je zcela nového řádu, mimo moc smrti. A nyní Pán staví proti sobě dvě sféry života: „*život v tomto světě*“ a život radosti a požehnání, o kterém se mluví jako o „*věčném životě*“. Život v tomto světě je přinejlepším pomíjivý život. Život, který Pán dává, je „*věčný*“. Milovat život zde znamená lpět na životě, který musíme ztratit, a to i v jeho pokračování. Nenávidět život v tomto světě při pohledu na věčný život znamená vcházet do požitku věčného života už nyní. Je dobré, když zvážíme hluboký význam slov Pána. Obrátit se ke světu a snažit se najít svou radost ve všem tom, v čem svět nalézá svůj život, se ukáže být jen hořkostí a trápením pro věřícího, když zjistí, že sleduje to, co nejen nedokáže dát trvalé uspokojení, ale co i ve svém nejlepším jen stále více uniká jeho uchopení, neboť to je život, který končí ve smrti.

Verš 26: Nadto tu je nejen nový život se svou trvalou radostí, na rozdíl od starého života, který pomíjí, ale je tu výsada žít život **služby** Pánu. Abychom šli touto cestou služby, musíme **následovat** Pána. Tak o něco později je Pánova výzva k Petrovi, aby pásł Jeho ovce, následována napomenutím: „*Pojď za mnou.*“ (Jan 21,17.19) To nám dává další pohnutku pro to, abychom přijali smrt pro přítomný život; neboť „*následování*“ Krista je v zásadě skrze smrt hříchu a světu. Taková stezka bude mít svou světlou odměnu. Následování Krista povede tam, kam šel Kristus, abychom byli s Kristem v domově věčného života. Může se to setkat s odporem a pronásledováním od člověka; jistě se to setká s poctou od Otce.

Verše 27 a 28: Pán nás vyzval, abychom se dali cestou smrti tomuto světu, vedoucí k životu a cti. Ale dříve, než může věřící vstoupit na tuto cestu, musel se Kristus setkat se smrtí jako Božím soudem nad hříchem. Když si uvědomoval vážnost opuštěnosti Bohem na kříži, Pán musí říci: „*Nyní duše má zkormoucena jest.*“ Je-li tomu tak, má také říci: „*Otče, zachraň mne z této hodiny?*“ – Cožpak právě kvůli této věci – být opuštěn, aby Jeho lid nikdy nebyl opuštěn – nepřišel k této hodině? Proto ať Ho to stojí cokoli, řekne: „*Otče, oslav své jméno!*“

A ihned přichází Otcova odpověď z nebe slovy: „*I oslavil jsem, i ještě oslavím.*“ Otec už oslavil své jméno ve vzkříšení Lazara. Nyní je chce oslavit ve vzkříšení Krista k lepšímu vzkříšení mimo moci smrti. Odpovědí na zkormoucení duše Pána vzhledem ke smrti pod soudem je život ve vší jeho plnosti

mimo dosah smrti pro Něho a pro Jeho lid.

Verše 29 a 30: Otec vydal veřejné svědectví o tom, že Syn je Ten, skrze něhož On oslavuje své jméno. Lidé, nezvyklí na hlasy z nebe, přemýšleli o tomto veřejném svědectví. Někteří řekli, že to bylo zahřmění, jiní, že to byl hlas anděla. Pán jim jasně říká, že to bylo kvůli nim. On sám, poněvadž stále chodil v obecenství s Otcem, nepotřeboval žádné takové veřejné svědectví.

Verše 31-33: Ten hlas byl kromě toho varováním, že smrt a vzkříšení Krista, které přinese slávu Otci, přinese světu jako takovému soud. Jestliže přišla hodina k oslavení Syna a k oslavení jména Otce, pak také přišla hodina soudu tohoto světa a vyvržení jeho knížete. Svět, který zavrhl Krista, je křížem odsouzen, když moc jeho knížete je zlomena. Na druhé straně je kříž zjevením Spasitele, jenž se stane středem přitažlivosti pro „všechny (lidi)“. Na zemi byl ve spojení s Izraelem jako jeho Mesiáš, jak řekl: „*Nejsem poslán než k ovcem zahynulým z domu izraelského.*“ (Mat. 15,24) Ale když bude „*povýšen od země*“, tu působení Jeho Osoby a díla bude otevřeno jak Židu, tak i pohanu. On „*dal sebe samého mzdu na vykoupení za všechny*“. Není nám ani ponecháno, abychom sami činili závěr, že před námi stojí kříž, neboť je nám jasně řečeno, že „*to pak pověděl, znamená, kterou by smrtí měl umřít*“. Tak byl kříž utrpením pro Pána (Jan 12,27), slávou pro Otce (Jan 12,28), soudem pro svět (Jan 12,31), zničením ďáblovy moci (Jan 12,31) a spasením pro všechny (Jan 12,32).

Verš 34: Ve verších, které následují, vidíme temnotu lidu v protikladu ke světlu v Osobě Krista, a je tak ukázán střet mezi nevěrou a pravdou. Lidé správně vykládají povýšení, že se vztahuje na kříž, ale ve své nevěře užívají Písma, která mluví o Kristově věčném království, aby je stavěli proti slovům Pána. Přehlížejí jiná Písma, která mluví o Kristových utrpeních, jež vedou ke slávě, a ptají se: „*Kterak ty pravíš, že musí být povýšen Syn člověka? Kdo jest to Syn člověka?*“

Verše 35 a 36: Jejich otázky prozrazují temnotu jejich duší. Pán, aniž by dával formální odpověď na jejich otázky, odpovídá na stav duše, který k nim vedl. On byl světlo světa. Ještě malý čas, a světlo bude vzato. Jejich moudrostí bude užít světlo ve svůj prospěch, aby je, až bude příliš pozdě, nezačhvátla tma. Světlo tu bylo v Osobě Krista, ale jen ti, kteří věřili ve světlo,

budou mít porozumění, jež dává světlo, a tak budou charakterizováni světlem jako děti světla. Ten, kdo zavrhl světlo, upadne do tmy svých vlastních myšlenek a ztratí cestu, nevěda, kam jde. Tak tomu bylo s židovským národem, který zavrhl Krista; a tak to bude s odpadlým křesťanstvem, které opět zavrhuje světlo a ztrácí svoji cestu ve tmě modernismu a nevěry. V našich dnech Pán opět z místa vně volá na duchovně slepého v křesťanském vyznání, když říká: „*Očí svých pomaz mastí na oči, abys viděl.*“ (Zj. 3,18)

Když pronesl tato vážná varování, Pán odešel a skryl se před těmi, kdo zavrhl každé svědectví o Jeho Osobě a opovrhovali Jeho varováními.

Verše 37 a 38: Závěrečné verše kapitoly představují vážné postavení národa, který odmítá věřit v Krista přes mnohá znamení, která byla před ním činěna.

Předně podle Izaiášova proroctví zavrhl jak „*kázání*“ o Pánu, tak i „*rámě Páně*“. V obdivuhodných slovech Pána slyšeli kázání; v mnoha znameních viděli rámě Pána. Naprosto zavrhl kázání jako přicházející od Boha, když přičetli Pánova slova ďáblu (Jan 8,48.52). Zavrhl rámě Pána, když přičetli Jeho skutky moci ďábla (Jan 10,20).

Verše 39-41: Za druhé: Vzhledem k tomu, že nechtěli věřit, přišel čas, kdy „*nemohli věřit*“. Stali se soudcovsky zatvrzení. Izaiáš, který prorokoval o jejich rozmyslném zavržení, také předpovídá soudní odsouzení, které je výsledkem zavržení Krista. Utvrdili svá srdce proti Jeho slovům a zavřeli své oči před Jeho skutky moci. Jako výsledek je Bůh oddal slepotě a zatvrzení, které si sami zvolili.

Tyto věci Izaiáš pronesl, když viděl slávu Pána. Když se na ně díval mimo onu slávu, snad měl o lidu nějakou naději. V přítomnosti slávy viděl jejich vážný a beznadějný stav.

Verše 42 a 43: Ve skutečnosti tam byli takoví, kteří byli usvědčeni ohromujícím svědectvím skutků Pána, že On je skutečně Kristus. Zjevně byl přesvědčen jen jejich rozum. Jejich srdce zůstalo nedotčeno a nezměněno. Protože měli před sebou lidi a ne Boha a přáli být si zadobře s náboženským světem, nebyli připraveni snášet Kristovo pohanění, a tak Ho nevyznali, aby nebyli lidmi vyvrženi.

Verše 44-50: Verše, které následují, podávají konečné veřejné svědectví

Pána. Předně je nám mluveno o pozitivním požehnání víry v Něho. Víra v Něho přináší věřícímu plné zjevení Božího srdce. Vidět Syna znamená vidět Otce zjeveného v Synu. Otec a Syn jsou jedno.

Za druhé je nám řečeno, že toto „světlo“ – pravda o Bohu – je pro všechny. On přišel jako světlo do světa, aby žádný, Žid nebo pohan, kdo v Něho věří, nezůstal ve tmě neznámosti o Bohu.

Za třetí jsme varování před soudem, který musí zachvátit toho, kdo slyší a nevěří. Je pravda, že Pán nepřišel, aby soudil svět, ale aby ho spasil. Nicméně Jeho slova, jsou-li zavržena, budou v poslední den svědectvím proti tomu, kdo Krista zavrhl. A to tím více, že to byla slova, jež Mu dal Otec, aby je mluvil – slova, která skutečně byla dána pro život a požehnání, ale jestliže jsou zavržena, stanou se slovy odsouzení.

15. Jan 18

V líčení závěrečných událostí Kristova života, jak je podáno v Evangelii Jana, je přednostně představena sláva Krista jako božské Osoby – velký cíl Evangelia. Znovu a znovu tu máme podrobnosti, v nichž je vydáváno přímé svědectví Jeho božství, a přitom je vždy představena Jeho dokonalá poslušnost jako Toho, jenž se stal tělem. Takto je naší výsadou, aby naše srdce byla přitahována ve velebení k Němu jako k jednorozenému Synu Otcovu a jako k Tomu, jenž se stal tělem, plný milosti a pravdy.

Verš 1: Jak požehnaně jsou tyto pravdy vyjádřeny ve vážném výjevu zrady, popsaném v prvních jedenácti verších. V úvodním verši čteme: „*Ježíš vyšel s učedníky svými.*“ Tak vidíme dobrého Pastýře, jak jde první, a za Ním následují ovce.

Verše 2-9: V následujících verších vidíme přicházet vlka. Ale jestliže Jidáš „*znal to místo*“, kam se Ježíš častěji uchýloval se svými učedníky, tu nikdy neznal Ježíše. Nevěděl nic o slávě Jeho Osoby, neznal Jeho velikou moc nad všemi Jeho nepřáteli, Jeho nekonečnou lásku k Jeho ubohým ovčím; ani Jeho dokonalou poslušnost vůči Otcovi. Jidášova špatnost se na jedné straně stává příležitostí k ukázkám Ježíšovy dokonalosti, a na druhé straně ke zjevení slabosti a špatnosti těla i v oddaném učedníkovi. Žel, že i u nás až příliš často protivenství, urážka a zrada vyvolávají nějaký smutný projev těla. Je pro nás

dobré, když, jak nás Petr po letech sám může napomínat, dobře hledíme na tento výjev a bereme si Krista za svůj příklad, abychom Ho následovali v jeho šlépějích (1. Petra 2,21-23).

Předně tedy vidíme záři slávy Jeho božství a dokonalost Jeho lidství, neboť čteme: „*Ježíš pak **věda všechno**, což přijít mělo na něj, **vyšel**.*“ Pouhý člověk, jenž by měl i nepatrnou znalost toho, co přichází, by se jistě obrátil zpět. Jen o božské Osobě mohlo být řečeno v absolutním smyslu, že znal všechno; a jen o dokonalém Člověku, jenž znal všechno, mohlo být řečeno, že „vyšel“. Poddává se člověku, ale v poslušnosti vůči Otci. „*Nepostavoval se vzpurně, ani se neodvracel zpět.*“ (Iz. 50,5)

Za druhé vidíme Jeho **velkou moc** božské Osoby, neboť když řekl: „*JÁ JSEM*“, Jeho nepřátelé „*postoupili nazpět a padli na zem*“. Byli v přítomnosti velkého JÁ JSEM, Toho, jenž má všechnu moc a proti kterému svět nemůže udělat nic přes své spojené síly s jejich lucernami a pochodněmi a zbraněmi. Když Pán slávy „vyšel“, Jeho nepřátelé „*postoupili nazpět*“. Tak když žalmista mluví prorocky o Kristu, může říci: „*Zpět obrácení a v potupu dáni budete, kteří mi přejí zlé.*“ (Žalm 60,14; 70,2.3)

Za třetí vidíme **nekonečnou lásku** dobrého Pastýře k ovcím. Když přichází vlk, místo aby opustil ovce a uprchl, jak by to udělal pouhý námezdník, On „*dává svůj život za ovce*“ (Jan 10,11.12). Ale jestliže vydává sebe, nechce dovolit, aby se někdo dotkl ovcí. Tak může říci: „*Poněvadž tedy mne hledáte, **nechte těchto, ať odejdou.***“ Jeho vlastní slova se takto naplnila: „*Z těch, které jsi mi dal, neztratil jsem žádného.*“ Jeho ubohé ovce mohou chybovat, jako Ho Petr zapřel a všichni Ho opustili. Ale na straně Pána je všechno dokonalost, a proto ani jeden z těch Jeho nebude ztracen. Je to požehnaná pravda, že ať je naše selhání jakékoli, a ačkoli mezi lid Pána vešli draví vlci, kteří nešetří stádo (Sk 20,29), tu přece nakonec budou všechny Jeho ovce přivedeny domů, ani jedna nebude ztracena a ani jedna nebude chybět v ten velký den.

Verše 10 a 11: Za čtvrté vidíme Kristovu dokonalou poslušnost Otcovy vůli v protikladu ke slabosti těla v jednom z nejoddanějších učedníků Pána. Když Pán bděl v zahradě, Petr spal. Když se Pán poddává svým nepřátelům v poddanosti vůli Otce, Petr odporuje v tělesné horlivosti. Petr to myslel vážně, ale i sama upřímnost věřícího jen přidává ke škodě, kterou působí, jedná-li v těle. Jak někdo řekl. „I Jeho nejvíce poctění služebníci chybují a jsou nakloněni velmi zklamat, když jednají v přirozené horlivosti a své vlastní

moudrosti; když si příliš důvěřují, než aby hleděli na Jeho cesty a dbali na Jeho slovo, a tak se od Něho učili.“ (W. K.) Jakkoli málo na to Petr myslel, jeho čin, když mečem udeřil služebníka nejvyššího kněze, byl v přímém odporu k Otcově vůli. Pán může říci, když Petra kárá: „*Což nemám pít kalicha, který mi dal Otec?*“ Přátelská a horlivá povaha by bývala vzala tento kalich od Jeho rtů a nevědomky by zmařila naplnění všech hlubokých věčných rad Otcova srdce pro slávu Krista a požehnání člověka.

Verše 12-14: Kdyby Otcova vůle pro Pána byla, aby se osvobodil od svých nepřátel, nebylo by nijak potřebné užívat meče. Mohl klidně odejít, když Jeho nepřátelé padli k zemi, tak jako na počátku své služby, když Ho zlí lidé chtěli svrhnout z vrchu hory, klidně prošel jejich středem a šel svou cestou. Ale nyní dosáhl konce své cesty a přišla hodina pro velké dílo kříže. Tak v poddanosti vůli Otce dovoluje, aby byl svázán a odveden těmi, kteří, ač jsou nástroji Satana, jsou užiti, aby vykonali určenou radu a předzvědění Boží. Tak také Kaifáš, zlý člověk, je Duchem Božím užit k tomu, aby předem pověděl velkou pravdu, že je „*užitečné, aby člověk jeden umřel za lid*“.

Verše 15-18: Viděli jsme Petrovu tělesnou energii. Nyní máme vidět slabost těla. Petr skutečně následoval Ježíše, ale činí to v sebedůvěře jen proto, aby poznal svou slabost. Jiný učedník vstupuje do paláce ne jako Ježíšův učedník, ale jako známý nejvyššího kněze, a stává se prostředkem k uvedení Petra do chybného postavení. Výsledkem je, že Petr se hrouť po prostém dotazu od služebné. Petr cítí, že by bylo nebezpečné vyznat, že je učedníkem Toho, o němž nejvyšší kněz předem řekl, že má zemřít, a tak s rozmyslem říká lež. Takto přirozeně smělý a statečný člověk padá, když je v chybném postavení. K následování Pána budeme pro svoji podporu potřebovat sílu, která je mimo přirozenost. Pán se právě modlil k Otci, aby chránil Jeho učedníky od zlého. Tak jako často i my, Petr si myslí, že se může ochránit sám, a Pán dovoluje, aby padl a poznal tak svoji slabost. Takto popírá, že je učedník, a když tak učinil, může se připojit k nepřátelům Pána a ohřívát se u ohně světa.

Verše 19-24: Výjev nyní přechází od selhání učedníka, který byl ve spojení se světem, k dokonalosti Ježíše, když se Mu svět protiví. Nejvyšší kněz se Ho ptá na Jeho učedníky a na Jeho učení. Taková otázka zahrnovala osočení, že Pán byl tajný intrikář proti autoritám. Velebený Pán odmítá nařčení tím, že

nejvyššímu knězi připomíná, že mluvil světu otevřeně a učil otevřeně na místech s veřejným přístupem. Potají neříkal nic. Nejvyšší kněz se má jen zeptat těch, kteří Ho slyšeli, a ti vydají svědectví o Jeho učení. Na Pánovu odpověď nelze nic odvětit. Ale když tu není odpověď na důkaz, protivníci se často uchylují k urážce nebo nadávkám. Tak strážci, jejichž úkolem bylo udržovat pořádek, Pána udeří. Tyto urážky Pán snáší se spravedlivou důstojností bez bázně.

Verše 25-27: Výjev se opět mění. V ostrém protikladu k Mistrovi vidíme, jak se daří ubohému služebníku, když je postaven do zkoušky. Pán je svázán a stojí před svými nepřáteli. Petr je svobodný, stojí mezi nepřáteli Pána a ohřívá se. Opět mu je položena otázka: „*Nejsi-li i ty z učedníků jeho?*“ A Petr, boje se lidí, opět zapírá své učednictví. Do třetice se jeden, jenž může svědčit, že Petra viděl v zahradě s Kristem, ptá na jeho spojení s Pánem, ale jen aby vyvolal třetí zapření. Podobně jako Petr máme i my v sobě tělo a ďábla proti sobě a musíme se učit, že žádná láska k Pánu, jakkoli je skutečná, žádná známost Písma, jakkoli je velká, žádné dobré úmysly, jakkoli jsou čestné, žádná zkušenost, jakkoli je hluboká, žádný dar jakkoli velký, ani život z Boha, který vlastníme, nás neuchrání od zapření Pána pod tlakem strachu, ani od povolení i nejhrubším žádostem, když jsme pokoušeni, či projevení hněvu a snahy o pomstu, jsme-li uráženi, pokud se nezdržujeme blízko Pána a nejsme silní v milosti, která je v Kristu Ježíši. Petr se musel naučit, tak jako my se musíme naučit, a může to být hořká zkušenost, pravdě slov Pána: „*Beze mne nic nemůžete učiniti.*“ (Jan 15,5)

Verš 28: Když náboženští vůdcové židovského národa zavrhli Krista, jsou nyní postaveni na zkoušku politických vůdců pohanů. Velebený Pán je veden před Piláta s tím výsledkem, že to, co bylo pohanům dáno k chvále dobře činícím a k vykonání soudu nad zle činícími (Řím. 13,3.4), je užito k odsouzení Toho, na němž, jak je to vyznáno, nemůže být nalezena žádná vina.

Verše 29 a 30: Pilát asi byl světský člověk s tvrdým srdcem, ale aspoň ukazuje nějaké zdání spravedlnosti, když se ptá, jaká žaloba je vznesena proti Kristu. Židé ve své odpovědi dělají, že jsou tak poctiví a bezúhonní lidé, a že to je urážka myslet si, že by mohli Pána přivést před soudce, kdyby nebyl zločinec.

Verše 31 a 32: Pilát se snaží vložit odpovědnost za odsouzení Pána na

Židy. Oni v odpověď prozrazují svůj pevný úmysl, že nezávisle na Pilátově verdiktu už usoudili, že Pán musí zemřít. Ale protože Římané odejmuli Židům moc vykonávat rozsudek smrti, musejí věc ponechat v Pilátových rukách. Takto se Židé i pohané stávají nástroji k naplnění slov Pána samého, pokud jde o smrt, kterou má umřít (Sk. 4,27.28).

Verše 33-37: Když se Pilát poradil se Židy, opět vstupuje do soudní síně a ptá se Pána na dvě věci: „*Ty-li jsi král Židů?*“ a: „*Co jsi učinil?*“ Pán odpovídá: „*Sám-li od sebe to pravíš, čili jiní tobě pověděli o mne?*“ Tak Pán dává Pilátovi na vědomí, že proti vši spravedlnosti byl u soudce pomluven. Kdyby se sám činil králem ve vzpouře proti císaři, Jeho služebníci by bojovali. Nicméně má království a je Král, ale Jeho království není z tohoto světa. Jeho království je od Boha a z nebe, a když přijde jako Král králů, budou Ho následovat armády nebe a z Jeho úst bude vycházet ostrý meč, aby jím bil národy. On se skutečně narodil jako Král, ale přišel, aby vydal svědectví pravdě. Zde vidíme slávu Jeho Osoby jako jednorozeného Syna, jenž se stal tělem a přebýval mezi námi, plný milosti a pravdy. Pán mluví k Pilátovu svědomí. Byl on tím, jenž přišel pod usvědčující moc pravdy? Všichni takoví slyší hlas Pána. Žel, Pilát ukazuje, že Ježíšův hlas nikdy nedosáhl jeho svědomí a nedotkl se jeho srdce, neboť se okamžitě ptá: „*Co je pravda?*“ Kdyby ho pravda usvědčila z jeho hříchu, zjevila by mu také Boží milost a on by řekl s ženou z Jana 4: „*Pověděl mi všechno, což jsem koli činila. Není-li on ale Kristus?*“

Verše 38-40: Jestliže však Pilátovo svědomí není zasaženo, jeho přirozená inteligence mu říká, že u Ježíše není žádná vina a že to byla jen špatnost, která přiměla Židy, aby přivedli Ježíše před soudnou stolicí. Proto se snaží uniknout tomu, aby odsoudil nevinného člověka k smrti, a obrací se k židovskému zvyku; avšak jen proto, aby se ukázala intenzita nenávisti lidského srdce k Ježíšovi, které dává přednost lotrovi a vrahovi, neboť Židé říkají: „*Ne toho, ale Barabáše.*“

16. Jan 19

V těchto slavnostně vážných závěrečných výjevech vidíme na jedné straně, jak Ježíšova přítomnost zjevuje zlo těla, a na druhé straně, jak špatnost člověka dává vystoupit dokonalosti Jeho srdce. Před vražednou nenávisť Židů,

zatvzrelou nespravedlností pohanského soudce a urážkami vojáků nalézáme na Kristově straně dokonalou poddanost, nekonečnou trpělivost a klidnou důstojnost. Nevyslovuje ani jedno slovo odporu a neuchyluje se ke své všemohoucnosti, aby rozdrtil své nepřátele. Přišla hodina, aby oslavil Boha dílem na kříži, a je poslušný až k smrti.

Přesto víme, že Bůh není lhostejný k urážkám vršeným na Jeho Syna. Přejde den, kdy Ten, jehož lidé korunovali korunou z trní a jemuž se posmívali jako Králi Židů, přijde a ponese mnoho korun jako Král králů. Ten, jehož lidé oblékli do purpurového šatu, přijde na zem v „*rouchu krví zbroceném*“, a Ten, jehož lidé bili svými zlými rukama, bude bít národy železným prutem.

Žalmy i proroci předpovídají jak trpělivé utrpení v přítomnosti Jeho nepřátel, tak i Jeho budoucí slávy, když Jeho nepřátelé budou učiněni podnoží Jeho nohou. Tak ve 109. Žalmu vidíme Krista v Jeho ponížení, když zlí lidé mluvili proti Němu lživými jazyky, bojovali proti Němu bez příčiny, odpláceli se Mu zlým za dobré, nenávisť za Jeho lásku, a pronásledovali Ho, aby „*protivenství činili... sevřenému bolestí srdce, aby jej zamordovali*“. Před jejich špatností Pán může říci: „*Já se oddávám modlitbě.*“ (4. verš – přel.) 110. Žalm dává odpověď na Jeho modlitbu. Ten, jehož lidé zavrhlí, je vyvýšen na Boží pravici, aby očekával dobu, kdy Jeho nepřátelé budou učiněni podnoží Jeho nohou a On bude vládnout ze Siona – města, kde byl ukřižován – k soudu nad národy a k požehnání svého ochotného lidu.

Viděli jsme Piláta, jak činí svůj první pokus, aby nemusel mít nic společného s Kristem, když nabídl Židům, aby ho soudili podle svého vlastního zákona (Jan 18,31). To však selhává a Pilát je nucen se případem zabývat. Výsledek je, že musí připustit, že na Pánu nenalézá žádnou vinu. Jeho povinnost je tedy jasná. Spravedlnost vyžaduje, aby nevinný člověk byl propuštěn. Ale osobní zájem nutil Piláta udržovat s Židy dobré vztahy. Proto činí druhý pokus, aby se vyhnul odsouzení nevinného člověka, a zároveň aby uchvátil Židy tím, že využívá zvyku, podle kterého byl na velikonoce propuštěn nějaký vězeň. Ale zvyk nezvyk, Pilátovou jasnou povinností jako soudce je propustit Toho, na kterém nenajde žádnou vinu. Tento kompromis však nejenže nevyjde, ale stává se příležitostí k ukázání hloubky zla, do kterého židovský národ klesl. Aby byl zvyk dodržen, dávají přednost tomu, aby byl propuštěn Barabáš, člověk, jenž byl uvězněn pro vraždu a loupež. Zlo našich srdcí je takové, že ačkoli nemáme rádi vrahy a zloděje, pak – vznikne-li otázka, zda Kristus nebo vrah – tu, nebude-li působit Boží milost, zvolíme

vraha; toho, jenž bere život, a ne Toho, jenž dává život.

Verše 1-5: Pilát by zřejmě nikdy nenapadlo, že Židé zvolí Barabáše. Ale tímto kompromisem, o který se pokusil, upadá do rukou lidu a klesá stále hlouběji do špatnosti jako nespravedlivý soudce. Tak činí třetí pokus, aby uchlácholil Židy a unikl krajnímu rozsudku nad Ježíšem. Dává Ježíše bičovat a dovoluje vojákům, aby se Mu posmívali a dali Mu korunu z trní, purpurový šat a aby Ho políčkovali. Potom vyvádí Pána s korunou z trní a purpurovým šatem jako svědectví o tom, že se snaží vyjít lidu vstříc, když pohrdá Tím, jehož oni nenávidí. Navrhuje, že je zbytečné podnikat nějakou další akci, poněvadž on na Něm nenalézá žádnou vinu. Běda! Pilát tak málo znal hloubku nepřátelství srdce Židů, jako málo znal krajní zkaženost svého vlastního srdce a srdce pohanů.

Verš 6: Špatnost Židů se nespokojí s bičováním a urážkami, jimž byl Pán podroben. V jejich srdci je vražda, a tak ihned volají: „*Ukřižuj, ukřižuj ho.*“ Trvají nejenom na Jeho smrti, ale na té nejpotupnější smrti – smrti zločince na kříži. Pilát se nejprve zdráhá jít až tak daleko a počtvrté se snaží uniknout z této špatnosti, když říká: „*Vezměte vy jej a ukřižujte, neboť já na něm viny nenalézám.*“ Po třetí užívá tato slova. Tak vydává trojnásobné svědectví o Ježíšově dokonalosti a o zhroucení vlády v rukách pohanů.

Verš 7: Když obvinění, že Pán jedná proti římské moci, staví-li se na místo Krále Židů, nemělo na Piláta vůbec žádný účinek, Židé se uchylují k vážnějšímu obvinění. Říkají: „*Synem Božím se činil.*“ Pravda je, že On je Boží Syn, ale **byl učiněn tělem**, jak čteme: „*Poslal Bůh Syna svého, učiněného z ženy.*“ (Galatským 4,4)

Verše 8 a 9: Toto další obvinění působí Pilátovi větší obavy, neboť bezpochyby viděl na Pánovi majestát a důstojnost, které se Pilátovi jevily být daleko nad majestátem a důstojností obyčejného člověka a které by se blížily božským. Takto se strachem v srdci Pilát vstupuje do soudné síně a ptá se Pána: „*Odkud jsi ty?*“ Otázka je vzbuzena strachem, ale tento strach nebyl ani víra, ani projev pocitu potřeby. A tak Pán nedává Pilátovi odpověď.

Verše 10 a 11: Pokořen mlčením Pána, se Pilát chlubí svou mocí nechat podle vlastní vůle Pána ukřižovat nebo Ho propustit, ale jen proto, aby se od Pána dověděl, že nemá vůči Němu vůbec žádnou moc, jedině když by mu

byla dána shůry. Pán měl nyní vykonat to velké dílo, při kterém Bůh bude oslaven a hříšníků, kteří uvěří, bude požehnáno. A tak je člověku dovoleno užít své moci k vykonání uložené rady a předzvěštění Božího. Nicméně Bůh bude spravedlivý, když bude jednat s hříchem člověka v ukřižování Pána slávy. Židé a pohané se provinili tímto největším zločinem, který byl kdy spáchán, ale Židé, kteří vydali svého Mesiáše římské moci, mají větší hřích.

Verš 12: Pilát, místo aby byl rozzuřen touto odpovědí, jak by jistě byl, kdyby taková slova přišla ze rtů obyčejného člověka, ukazuje, že na něho zapůsobila, a je zmaten. Proto činí poslední pokus k propuštění Pána. Výsledkem je jen ukázání toho většího hříchu Židů, kteří se znovu stavějí na odpor a dotýkají se Pilátových světských zájmů. Volají, že chce-li zůstat přítelem císařovým, nemůže „*propustit Tohoto*“.

Verše 13-16: Protože Pilát miloval tento svět a neměl žádný pocit nějaké své potřeby jako hříšníka, ani ocenění Kristovy milosti, je zvklán argumentem Židů, týkajícím se jeho osobních zájmů a světských výhod. Zaujímá své místo na soudné stoličce a když učiní ještě jeden slabý pokus, aby unikl odsouzení Toho, o němž třikrát vysvědčil, že na Něm nenalézá žádnou vinu, ustupuje jejich křiku, když volali: „*Pryč, pryč s ním, ukřižuj Ho.*“ Židé na Něm nevidí žádnou krásu, aby po něm toužili; a Pilát, ačkoli je přesvědčen o Jeho nevině a dotčen Jeho majestátem a důstojností, dává přednost přátelství se světem před Božím Synem. Tak se Židé a pohané spojují při ukřižování Pána slávy. Jak bylo řečeno: „Pilát a Židé byli zcela proti sobě ve svých myšlenkách a přáních; ale Bůh nebyl v myšlenkách tohoto o nic více, než v myšlenkách těch druhých.“ Takto máme v těchto dvou verších shrnutí špatnosti Žida a pohana. Židé pečeti svůj osud úplným zavržením svého Mesiáše, neboť říkají: „*Nemáme krále, než císaře.*“ To je veřejné odpadnutí Židů. Pohan naprosto selhává ve vládě, když vydává k ukřižování Toho, jenž nemá žádnou vinu, jak to bylo třikrát vyznáno.

Tak končí soudní jednání před Pilátem, které je v tomto Evangelii podáno s většími podrobnostmi než v ostatních. Vše, co se děje, stále více ukazuje slávu Kristovy Osoby k stále většímu odsouzení Žida i pohana. Nejprve je vydáno svědectví skutečnosti, že Kristus je Král Židů (Jan 18,33); potom že Jeho království není z tohoto světa (Jan 18,36); pak že přišel na tento svět, aby vydal svědectví pravdě (Jan 18,37); že je Boží Syn (Jan 19,7); a nakonec že jako Boží Syn je Ten, nad kterým Pilát nemá žádnou moc, jedině když mu

je dána shůry (Jan 19,11).

Verše 17 a 18: Velebený Pán se poddává soudu člověka, a nesa kříž, na kterém má snášet opuštění od Boha, vychází na „*místo zvané místo lebky*“. Je poslušný až k smrti, smrti kříže, a to v nejnižší společnosti – dvou lotrů.

Verše 19-22: Nicméně, Bůh udržuje svědectví o Ježíšovi, které se také stává svědectvím o špatnosti Židů, neboť Pilát dává nad kříž napsat: „*Ježíš Nazaretský, král Židů*“. Kromě toho toto svědectví vychází k celému světu, neboť je napsáno hebrejsky, řecky a v latině. Židé si náhle uvědomují, že tento nápis vrhá na ně hroznou pohanu, že dovolili ukřižovat svého Krále. Chtěli by, aby nápis byl změněn. Ale Pilát, rozladěn sám sebou i lidem, je tvrdý. Krátce říká Židům: „*Co jsem psal, psal jsem*.“

Verše 23 a 24: Dále se vojáci, když mezi sebou dělí Jeho šaty, stávají nevědomými svědky slávy Jeho Osoby. Neboť On je Ten, o kterém tisíc let předtím bylo předpověděno: „*Dělí mezi sebou roucha má, a o můj oděv metají los*.“ (Žalm 22,19) „*Tedy žoldnéři tak učinili*“, a naplnili Boží slovo.

Verše 25-27: Uprostřed trápení kříže září lidská něžnost Pána. Skutečnost, že na počátku své cesty nedovolil zásah své matky do svého nebeského poslání (Jan 2,3.4), nebrání Pánu, aby se staral o její zemské potřeby. A tak ji nyní svěruje péči toho, jenž více než ostatní důvěřoval lásce Ježíše – učedníku, jenž mohl spočinout na Ježíšově hrudi a jenž sám sebe pětkrát nazývá učedníkem, kterého Ježíš miloval. Od té hodiny ji Jan přijal do svého domu.

Verše 28-30: Bylo poznamenáno, že v Evangelii Jana není zaznamenáno utrpení v zahradě Getsemane, ani utrpení na kříži. V souladu s úmyslem Evangelia je vše představeno z Boží strany. S božskou známostí Ježíš věda, že všechny věci jsou nyní vykonány, naplnil Písmo a řekl: „*Žízním*.“ Pak může s božskou jistotou říci: „*Dokonáno jest*.“ Potom čteme: „*Naklonil hlavu a odevzdal ducha*.“ V Evangelii Marka a Lukáše máme stejný výrok, ale je nám řečeno jiné slovo, které znamená „zemřel“ (Marek 15,37; Lukáš 23,46). To mohlo být řečeno o komkoli, ale zde je to Jeho božské konání. Je to On sám, kdo „*odevzdal svého ducha*“. Člověk si může vzít život, ale pouhý člověk nemůže skutkem své vůle oddělit svého ducha od svého těla. Toto Pán činí jako Syn, jak to už v tomto Evangelii řekl: „*Proto mne Otec miluje, že já*

pokládám život svůj, abych ho zase vzal. Žádný ho nebere ode mne, ale já pokládám jej sám od sebe. Mám moc položit jej, a mám moc zase vzít jej.“
(Jan 10,17.18)

Verše 31-37: Skrupule Židů a brutalita vojáků vedly ke zlámání nohou dvou lotrů a k probodení boku Spasitele. Jak málo si uvědomovali, že posílají věřícího do ráje a že vydávají svědectví o očistné a zachraňující milosti Kristova díla, zatím co naplnili Písma, která říkají, že Jeho kost nebude zlámána a: „*Uvidí, koho probodli.*“ (2. M. 12,46; 4. M. 9,12; Žalm 34,21; 22,18; Zach. 12,10)

Verše 38-42: Kromě toho se naplnilo Izaiášovo proroctví. Ten řekl: „*Určili mu hrob mezi bezbožnými, ale byl s bohatým ve své smrti, protože se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti.*“ (Izaiáš 53,9 – přel.) Tak, když všichni ostatní uprchli, vystupují bohatí lidé se společenským postavením a dostávají Spasitelovo tělo, aby je umístili s aromatickým kořením do nového hrobu. Pravdivě bylo poznamenáno: „Nepravost, vykonaná až ke své plné výši, vede slabé, aby se ukázali být věrnými.“ Jak často se to potvrdilo v historii Božího lidu. Tito dva věřící, kteří až do té doby měli zábrany kvůli bohatství a společenskému postavení, aby se ztotožnili s Kristem na Jeho ponížené stezce, se nyní směle staví na Jeho stranu.

17. Jan 20

V každém Evangelii je vzkříšení, tak jako vše ostatní, představeno v souhlasu se zvláštním předmětem toho Evangelia. Takto v Evangelii Lukáše, které představuje Pána Ježíše v Jeho dokonalosti jako Syna člověka, jsou podány podrobnosti o jedení ryby a plástu medu jako svědectví o tom, že ve vzkříšení je stále skutečný člověk. Jan, v souladu s úmyslem svého Evangelia, aby představilo „Jednorozeného Syna“, jako jediný zaznamenává slova Pána ve vzkříšení, že vystupuje k Otcí.

V průběhu kapitoly budeme před sebou mít tři výjevy. Předně máme ve verších 1 až 18 události, které se dějí časně ráno v den vzkříšení, v nichž má výsadní místo Marie Magdaléna jako ukazující stav učedníků v té chvíli a jako ta, již Pán užil, aby vedl ty své na novou, křesťanskou půdu. Za druhé máme ve verších 19 až 23 zaznamenáno Pánovo zjevení Jeho učedníkům týž

den večer, když jim dal předem okusit svou přítomnost a správu uprostřed shromáždění. Za třetí máme ve verších 24 až 31 zprávu o Pánově zjevení Jeho učedníkům o týden později, což, jak se zdá, ukazuje obrazně dopředu na zbožný zbytek Židů, který bude uveden do požehnání budoucího dne a bude tvořit začátek obnovení Izraele.

Verše 1 a 2: Jestliže ostatní ženy byly s Marií Magdalénou, jak to naznačují synoptická Evangelia, tu jen ona sama je vyzvednuta ve zprávě podané Janem. V minulosti byla Marie pod mocí démonů, ale Pán ji vysvobodil z tohoto hrozného stavu. Její srdce bylo připoutáno k Tomu, jenž ji osvobodil, a ona s dalšími ženami doprovázela Pána a starala se o Něho v oddané službě (Lukáš 8,2.3; 23,55; 24,10). Zdá se však, jako by její láska převyšovala lásku ostatních a přiváděla ji do význačného postavení v tomto krásném výjevu. Můžeme se takto učit, že co si Kristus cení nade všechno ostatní, je láska k Němu. V Jeho ocenění přichází láska před službou. Shromáždění v Efezu bylo vynikající v práci a námaze ve službě, ale Pán musí říci: „*Opustil jsi tu svou první lásku.*“ Může tu být mnoho služby, a přitom nedostatek lásky. Ale těžko tu může být oddaná láska k Pánu, aniž by byla užita v Jeho službě. A tak uvidíme, že Pán užívá tuto oddanou ženu jako pojítko mezi sebou a svými učedníky.

Aniž by jakkoli myslela na vzkříšení Pána, neboť zjevně ani jeden z učedníků neočekával, že by opět vstal, Marie je láskou neodolatelně přitahována k místu, kde viděla pokládat tělo Pána do hrobu. Neměla odpočinutí ve světě, kde Kristus byl nepřítomen. Přišla „*časně ráno, ještě za tmy, ke hrobu*“, ale viděla jen odvalený kámen a prázdný hrob. Ve své úzkosti spěchá ke dvěma vůdčím apoštolům, aby jim o tom pověděla. „*Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kde jej položili.*“ Je zřejmé, že ten prázdný hrob nebyl pro Marii svědectvím o tom, že Pán byl vzkříšen. Vše, co si dovede představit, je myšlenka, že lidem světa snad bylo dovoleno odnést pryč tělo Pána.

Verše 3 a 4: Ti dva učedníci okamžitě běží k hrobu, ale Duch Boží zvláště zaznamenal, že ačkoli se zdá, že Petr se ujal vedení, tu přece učedník, jenž se při pěti příležitostech označuje za učedníka, kterého Ježíš miloval, předbíhá učedníka, jenž se předtím chlubil svou láskou k Ježíšovi. Tato zdánlivě malá příhoda je jistě napsaná pro naše naučení. Nemá nám snad připomenout, že ten, kdo spočívá v Kristově lásce, předhoní v křesťanském pokroku

ty, kdo mnoho mluví o své lásce ke Kristu? Toto také nabývá tím větší význam v oddílu, který dává do popředí oddanou lásku Marie ke Kristu. My jistě můžeme toužit, abychom měli Mariinu lásku ke Kristu, ale chtějme vždy spočívat v Kristově lásce k nám.

Verše 5-10: U hrobu si tito učedníci všimnou Iněných pláten a šátku, který „*byl svinut zvlášť na jednom místě*“ – podrobností, o kterých je podána zpráva jen v Janově evangeliu. Je zřejmé, že tělo nebylo vzato z hrobu, neboť proč by tam v tom případě byl ponecháván pohřební oděv? Je to ještě silnější svědectví o mocné síle slavné Osoby Toho, který když povstal ze spánku smrti, může klidně a spořádaně položit stranou oděv. Lazar vyšel z hrobu a pohřební oděv byl uvázan na něm, zatím co Pán ho zanechal v hrobě. S takovým svědectvím před očima jsou ti dva učedníci přesvědčeni, že Pán už není v hrobě. To je však víra založená na vidění, jak čteme o Janovi, že „*užřel a uvěřil*“. Viděli, že Pán je pryč, ale „*ještě neznali písma, že musí vstát z mrtvých*“. A tak se ti dva učedníci vracejí domů.

Verše 11-16: Těmto učedníkům chybělo nejen božské porozumění, které dává Slovo, ale i oddaná láska ke Kristu, která Jej činí nadřazeným předmětem pro duši. U Marie to je zcela jiné. Té také chybí porozumění, ale její láska ke Kristu je stravující láska, která myslí jen na Krista. Nemůže najít ani odpočinek, ani domov ve světě, v němž není Kristus. Tak čteme: „*Marie stála u hrobu vně, plačíc*.“ Láska z ní činí osamělou ženu se zlomeným srdcem. Jestliže Kristus je pryč, je pro Marii pryč vše. Ale všimněme si, že na tomto místě vně nalézá Krista a je Kristem vedena do nových a nebeských vztahů. Její láska ke Kristu ji odděluje od tohoto světa a Jeho společnost ji vede do jiného světa.

Ve svém osamění nahlíží do hrobu a vidí tam dva anděly, kteří jí říkají: „*Ženo, proč pláčeš?*“ Ponořena do svých myšlenek na Krista nevyjadřuje překvapení, když vidí andělské bytosti, ale prohlašuje ne tak, jak to řekla učedníkům: „*Vzali Pána,*“ ale: „*Vzali Pána mého.*“ Ať už si druzí myslí o Ježíšovi cokoli, Marie může se vší důvěrou lásky říci: „*On je můj.*“

Takové se Pán s radostí sám zjeví. Když se pak Marie obrátí, vidí Toho, o němž si myslí, že to je zahradník. Ten se jí ptá: „*Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?*“ Aniž by vyslovila jméno Toho, kterého hledá, odpovídá: „*Pane, vzal-lis ty jej, pověz mi, kdes ho položil, ať já jej vezmu.*“ Má srdce plné Krista

a soudí, že všichni budou vědět, o kom mluví. Pán se náhle sám zjevuje jedním slovem – „Marie“. Jako tak často v tomto Evangeliu, Pastýř volá svou ovci jménem, a ovce slyší Jeho hlas a s velkou radostí Ho uznává za svého Mistra.

Verše 17 a 18: Pán nejen s radostí zjevuje sebe duši, která je k Němu připoutána, ale také ji uvádí do tajemství svého srdce a dále ji může užít ve své službě, když jí dává tu vysokou poctu, aby byla poslem těchto božských tajemství učedníkům. Marie asi byla nevědomá, jako v té chvíli byli všichni ostatní učedníci, ale její láska je skutečná a do pravdy vcházíme láskou. Takto po letech se apoštol může modlit, abychom „byli zakořeněni a založeni v lásce“, abychom „byli schopni pochopit“ (Efezským 3,17.18). A tak se zdá, že Marie první pochopila výsledky vzkříšení. Představovala city zbožného židovského ostatku a Inula ke svému vzkříšenému Pánu s myšlenkou, že nyní, když se vrátil, ne už v ponížení, ale ve slávě vzkříšení, zaujme své místo na zemi jako pravý Dědic všech věcí. Ale Marie a ostatek se musejí naučit, že před slávami království má Bůh pro Krista ještě větší slávy a pro svůj lid mnohem hlubší požehnání. Tak Pán může říci: „*Nedotýkej se mne; neboť jsem ještě nevstoupil k Otci svému. Ale jdi k bratřím mým, a pověz jim: Vstupuji k Otci svému a k Otci vašemu, k Bohu svému a Bohu vašemu.*“

Takto Pán naznačuje předně, že už nemá být déle „dotýkán“, nebo znám podle těla ve spojení se zemí a s pozemským královstvím, ale v nových a nebeských vztazích.

Pán za druhé může mluvit o svých učednících jako o „mých bratřích“. Nikdy předtím nemluvil o svých učednících jako o svých bratřích, ale když je posvětil svou smrtí, nestydí se nazývat je bratřími (Židům 2,11). Tak jako nevěsta v Písni písní může říci: „*Já jsem milého svého a milý můj je můj*“, tak Marie v lásce svého srdce mluví o „*mém Pánu*“, a Ježíš ve velikosti své lásky může odpovědět a nazývat ty své „*moji bratři*“.

Za třetí se učíme, že ti Jeho jsou přivedeni do nových a nebeských vztahů, neboť Pán mluví nejen o vystoupení, a tedy o opuštění země odchodem do nebe, ale o jítí zpět k Osobě – k Otci, s nímž nás svým dílem uvádí do vztahu, totiž do svého vlastního vztahu, a může říci: „*Můj Otec a váš Otec*“, „*Můj Bůh a váš Bůh*“. Jde nahoru, aby nás představoval před Otcem, a my jsme zanecháni zde, abychom představovali Jeho před světem.

Marie má vysokou výsadu, že je užita, aby sdělila tato nová a nebeská požehnání učedníkům. Ještě jednou je nám tak představena pravda, a my jsme často pomalí k tomu, abychom se jí naučili, totiž že Pán rád používá slabé a ponížené, aby skrze ně vykonal tu nejvyšší službu. Jak často také velké Boží dílo začalo něčím, co je malé a slabé v očích člověka. Křesťanství bylo uvedeno Dítětem v jeslích; království začíná hořčičným semenem a nyní jsou nebeské vztahy oznámeny plačící ženou.

V Marii vidíme to, co je Kristu vzácné: srdce zcela naplněné láskou k Němu. Takovému se může zjevit, vést do poznání božských věcí a užít ho ve své službě. Zkáza církve v odpovědnosti, jak je ukázaná v sedmi dopisech ve Zjevení, začala v Efezu službou bez čisté lásky a končí v Laodicii poznáním bez srdce. Pouhé poznání nikdy nedá srdce; ačkoli srdce jistě získá poznání, neboť Pán rád komunikuje s tím, kdo je k Němu přitahován v lásce. Můžeme získat velké poznání v božských věcech, ale jestliže to nepřitahuje naše srdce ke Kristu a neutváří to Krista v nás, bude to jen napomáhat marnosti těla. *„Známost nadýmá, ale láska vzdělává.“* (1. Korintským 8,1) Jestliže to, co mělo schválení Pána nade vše ostatní na začátku období Církve, byla láska k Němu, tu na konci, když vše je v našich rukách zkaženo ztrátou první lásky, to, co Pán hledá, je individuální láska k Němu. Jeho poslední výzva k Jeho lidu uprostřed zkázy je připomenout nám svoji lásku a hledat odpověď naší lásky. A tak Ho slyšíme říkat: *„Já kteréžkoli miluji, kárám a tresci; rozhorli se tedy a čiň pokání. Aj, stojím u dveří a tluku. Jestliže by kdo uslyšel hlas můj a otevřel dveře, vejdu k němu a budu s ním večeřeti a on se mnou.“* (Zjevení 3,19.20) Nežádá nějakou velkou oběť nebo službu, které by se ukazovaly před světem nebo by nás vyvyšovaly v očích lidí, ale hledá srdce, které odpoví na Jeho lásku, a tak bude vedeno do obecenství s Ním. Takovému jistě otevře dveře služby, ale bude to služba plynoucí z lásky.

Verše 19-23: Když přecházíme ke druhé části kapitoly, máme zde záznam událostí, které se staly téhož dne večer, kdy Pán přichází doprostřed těch svých. V očekávání nového pořádku požehnání tu máme obraz shromáždění a jeho výsad. Učedníci se shromáždili *„prvního dne týdne“*, dne, o kterém se později mluví jako o *„dni Páně“* (Zjevení 1,10) a v protikladu k židovské sobotě. Byl to den, kdy se učedníci prvotní církve scházeli *„k lámání chleba“* (Skutky 20,7).

Dále vidíme, že když se tito učedníci sešli, dveře byly zavřeny pro strach ze Židů. Je zřejmé, že tito učedníci byli zcela mimo náboženskou zkaženost

oněch dnů. Byli oddělenou společností.

K těmto shromážděným učedníkům Ježíš přišel a stál uprostřed. Stal se jejich středem shromažďování. Ačkoli se od svého vystoupení na nebe už nejevuje zraku uprostřed svého lidu, přece jsou Jeho slova stále pravdivá: „*Kde dva nebo tři jsou shromážděni k mému jménu, tu jsem já uprostřed nich.*“ (Matouš 18,20) Tato malá společnost chudých lidí, pravděpodobně neznámých světu kolem, nebo když známých, pak opovrhovaných a nemajících cenu, byla jistě nejvznešenější společností v Jeruzalémě toho dne, **protože Pán byl v jejich středu**. Všimněme si, že Pán přichází do jejich středu ve svém vzkříšeném těle, „*a dveře byly zavřeny*“, a opět čteme, že o týden později „*přišel Ježíš a dveře byly zavřeny*“. Bylo poukázáno na to, že nikde není ani slovo o tom, že se dveře otevřely, aby vpustily Pána, jako se otevřely, aby pustily Petra z vězení (Skutky 12,10; Skutky 5,19). Ani se na to nemáme dívat jako na něco zázračného, jak by tomu bylo s naším současným tělem. Pro vzkříšené tělo to byl normální akt, i když my tomu málo rozumíme.

Když Pán přišel doprostřed těch svých, vyhlašuje svým učedníkům pokoj, a pak jim ukazuje své ruce a svůj bok, a těmito známkami ran jim připomíná to velké dílo, jímž byl pokoj způsoben. Pokoj není možné obdržet slzami nebo vzdechy anebo modlitbou, sebeodsuzováním nebo zapíráním sebe, vyznáním nebo náhradou, nýbrž jedinečně skrze krev vylitou na kříži, a dostaneme ho vírou v Jeho slovo.

Když se sám zjevil a vyhlásil pokoj, plní jejich srdce radostí. „*I zradovali se učedníci, vidouce Pána.*“ A také dnes, jen máme-li své oči odvrácené od sebe a od druhých a hledíme na Pána v Jeho kráse, jsou naše srdce učiněna radostnými.

Tak jsou učedníci uzpůsobeni, aby mohli vyjít ve službě Pánu, neboť On může říci: „*Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás.*“ Mají jít, aby vyhlašovali Boží milost hříšníkům, ale jsou posláni ze shromáždění svatých, kde Pán je uprostřed. Aby mohli vykonat své poslání, Pán v ně vdechl a „*řekl jim: Přijměte Ducha svatého*“. Víme, že Duch Svatý ve skutečnosti přišel až o Letnicích. Nebyl to spíše ten nový život vzkříšení, prožívaný v moci Ducha Svatého? Zdá se to být v protikladu k pořádku v prvním stvoření, kdy Bůh vdechl do chřípí Adama dech života a člověk se stal duší živou (1. M. 2,7). Nyní ve vzkříšení, vzhledem k pořádku nového stvoření, Pán vdechuje do učedníků nový život, který má být prožívaný v moci Ducha – život, o kterém

čteme v Římanům 8,2: „*Duch života v Kristu Ježíši.*“

Dále, ve spojení s tímto novým posláním, Pán dává svým učedníkům správní moc, aby ve vládě odpouštěli hříchy. Tak později nalézáme, že duše činící pokání byly pokřtěny na odpuštění hříchů (Sk. 22,16), zatím co takoví, jako Šimon kouzelník a Elymas měli hříchy připoutány k sobě (Sk. 8,20; 13,11). Nemá to žádný vztah k věčnému odpuštění, které člověk nemůže dát, ani křest zajistit. Jen Bůh může na základě drahé krve darovat věčné odpuštění hříchů. Zde to je ve spojení s Božími cestami vlády na zemi. Když se Pavel podrobil křtu, byl zcela oddělen od svého dřívějšího života s jeho hříchy, a tak byl přijat mezi Božím lidem jako ten, komu bylo odpuštěno.

Tak zde máme v obraze shromáždění, složené ze společnosti věřících připojených ke Kristu v lásce, uznávaných za Boží děti, představovaných před Bohem nahoru vystoupivším Kristem, oddělených od náboženské zkaženosti kolem sebe a Kristus je uprostřed jako střed shromažďování. Prožívají pokoj, který On učinil, a jsou vysláni v Jeho službě.

Verše 24-29: V posledním výjevu, ke kterému došlo o týden později, má význačné místo Tomáš. Nebyl přítomen, „*když byl přišel Ježíš.*“. Co dalo takovou cenu a vzácnost tomu prvnímu shromáždění, byla skutečnost, že „*přišel Ježíš.*“. A Tomáš to promeškal – chyběl při prvním shromáždění kolem Ježíšovy Osoby. Při tomto druhém zjevení Pána uprostřed Jeho učedníků jsme jistě v obraze nesení za období církve do posledních dnů, kdy mezi Židy opět bude zbožný ostatek, jak je představován Tomášem. Tak jako Židé, i Tomášovi je zatěžko věřit něčemu, co nevidí a čeho se nedotkl. O Židech v pozdější době čteme, že když na ně bude vylit duch milosti, „*budou hledět na toho, kterého probodli*“ (Zachariáš 12,10), a řeknou: „*Požehnaný, jenž se béře ve jménu Hospodínovu... Hospodin je Bůh... Ty jsi můj Bůh.*“ (Žalm 118,26-28; Matouš 23,39). Tak také když Tomáš hledí na Pána, může říci: „*Pán můj a Bůh můj.*“

Pán skutečně uznává Tomášovu víru. Ale dodává: „*Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.*“ To je požehnaný podíl těch, kteří tvoří Kristovo shromáždění v době Jeho nepřítomnosti, jak říká apoštol Petr: „*Kterého neviděvše, milujete; kterého nyní nevidouce, avšak v něho věříce, veselíte se radostí nevýmluvnou a oslavenou.*“ (1. Petra 1,8)

Verše 30 a 31: Dva závěrečné verše kapitoly nám říkají, že skutečně byla jiná znamení, která Ježíš činil. Ale bylo jich zaznamenáno dost, aby to splnilo

velký úmysl tohoto Evangelia v představení Ježíše, Syna Božího, abychom, když věříme, měli život v Jeho jménu.

18. Jan 21

Ze 14. verše této kapitoly se dovídáme, že úvodní výjev nám podává zprávu o třetím zjevení Pána Jeho učedníkům poté, co byl vzkříšen z mrtvých.

Evangelium začíná ukázáním tří výjevů, které se staly ve třech po sobě jdoucích dnech ve spojení se zjevením Pána Jeho učedníkům (Jan 1,35.43; 2,1). Na závěr, ve vzkříšení, Duch opět zdůrazňuje tři zjevení. Jak na začátku, tak i na konci Evangelia se zdá, že tato tři zjevení zobrazují Boží shromáždění v přítomné době, uznání zbožného ostatku ze Židů v budoucím dni a budoucí požehnání Izraele v Miléniu. Je tu však tento rozdíl: Na začátku Evangelia jsou tyto tři obrazy předloženy zvláště proto, aby zjevily slávy Krista. Jsou uvedeny Kristem a tím, co říká a dělá. Tak v prvním výjevu čteme: „*I obrátiv se Ježíš, uzřel je, že jdou za ním.*“ (Jan 1,38) Druhý den je započat výrokem: „*Na druhý den chtěl Ježíš vyjít,*“ (Jan 1,44), zatím co třetí den, znamenávající svatbu v Káni, začíná sdělením, že tam „*byl pozván také Ježíš*“ (Jan 2,2). Když přijdeme na konec Evangelia, shledáváme, že první výjev je uveden učedníky, kteří se shromáždí (Jan 20,19), ke druhému dojde, když „*učedníci jeho byli uvnitř*“ (Jan 20,26), a v posledním výjevu jdou učedníci lovit ryby. Takto můžeme říci, že první tři výjevy uvádějí do popředí Krista a Jeho slávu ve spojení s učedníky, zatím co poslední tři před nás přivádějí spíše učedníky a jejich požehnání ve spojení s Kristem.

Už jsme viděli, že první příležitost, kdy se Pán zjevuje, nám podává obraz požehnání, jimž se těší shromáždění s Pánem uprostřed (Jan 20,19-25). Druhé zjevení o týden později obrazně představuje zbožný židovský ostatek, jenž v posledních dnech bude vyznávat Krista jako svého Pána a Boha. Třetí zjevení nám v této kapitole podává obraz požehnání Izraele v tisíciletém království, když se Kristus vrátí. Začíná nočním výjevem a marnou snahou člověka. Sedm mužů pohromadě – těch znamenitých země – ale jejich snahy jsou všechny nadarmo. Po celou noc se namáhají s lovem ryb, ale nic neuloví. Obraz nám jistě říká, že během dlouhé noci Kristovy nepřítomnosti všechny snahy člověka, aby naložil patřičně se zlem na světě a uvedl požehnání pro Izrael a národy, budou nadarmo. Nezáleží na tom, jak výteční snad jsou ti, kteří se v takovém díle účastní, anebo jak jsou čisté jejich pohnutky.

Jejich snahy jsou předurčeny k selhání. Mohou vstoupit na loď své vlastní konstrukce – lidský nástroj, jak udržet lidi na vodě v těžkém prostředí – mohou se namáhat po dlouhou a temnou noc, aby zachránili tento svět od jeho trápení, ale pro tento svět není vysvobození, dokud nepřijde Ježíš.

Nakonec se však rozední, nastane jitro a Ježíš přijde – Slunce spravedlnosti vzejde s uzdravením ve svých křídlech. Dávno předtím králové a proroci předpovídali, že s příchodem Krista, aby vládl, bude ukončena dlouhá noc trápení tohoto světa a Kristus bude jako jitřní světlo, když slunce vychází, ráno bez oblaků (2. Samuelova 23,4).

Pod vedením Pána učedníci vrhají do moře síť a uloví takové množství ryb, že nejsou schopni vytáhnout síť do lodi. Tak tomu bude, až Pán přijde. Užije zbožný ostatek Židů, aby shromáždil Izrael z moře národů, přivede je zpět do jejich země a bude se starat o každou jejich potřebu.

Verše 1 a 2: V tomto krásném výjevu je jistě ukázané učení ohledně způsobu Božího jednání s lidmi. Ale celá událost a Pánovo jednání s Petrem jsou bohaté na mravní i duchovní naučení pro věřícího. Když se na tento oddíl díváme v tomto světle, všimneme si, že příběh začíná sedmi učedníky u Tiberiadského moře. Víme, že na tomto místě byli učedníci povoláni od svého zaměstnání rybářů, aby následovali Pána a stali se rybáři lidí. Po tři a půl roku byli společně s Pánem na jeho stezce ponížení, kdy kázal radostnou zvěst, uzdravoval nemocné a vyháněl demony. Po všechny tyto roky jejich potřeby byly uspokojovány. V ničem neměli nedostatek. Potom přišel pro Pána čas, aby se navrátil k Otci, a oni zjevně mysleli, že Jeho přímá péče Jeho odchodem skončila a že přišel čas, kdy se znovu musejí chopit svého pozemského povolání na starém místě, aby uspokojili své denní potřeby.

Verš 3: Petr se svým aktivním myšlením chápe vedení: „*Jdu lovit ryby.*“ Druzí, zřejmě bezmyšlenkovitě, říkají: „*Půjďme i my s tebou.*“ A tak vyšli, „*a té noci nic nechytili.*“ Proč tento neúspěch? Nebylo to proto, že vyšli z vlastního popudu? Není to také důvod, proč my často vyvineme mnoho úsilí s malým výsledkem? Celou noc se namáháme a neulovíme nic. Jednáme snad upřímně, ale podle své vlastní vůle, a ne pod vedením Pána.

Verše 4 a 5: Ráno se všechno mění. Když se rozední, je vidět Ježíš, jak stojí na břehu. Učedníci se vrátili ke starému způsobu života, ale Pán, dalek toho, aby je káral, se k nim obrací výrazy milé něžnosti. Nazývá je „dětmi“.

Nicméně ukazuje zbytečnost námahy bez Jeho vedení, když se ptá: „*Máte něco k jídlu?*“ Získali něco svou prací ve tmě? Jsou nuceni přiznat, že nemají nic.

Verš 6: Nyní jim dává příkazy. Ve skutečnosti dělají to, co dělali celou noc. Ale tentokrát vrhají síť na Jeho příkaz. Jaký je to rozdíl! Nyní nacházejí takové množství ryb, že nemohou táhnout síť. Kdosi řekl: „Nikdy nezapomínejme, že úspěch závisí zcela na tom, abychom byli v proudu Božího působení. Jen tou mírou, jak sami chodíme s Bohem, zcela závisíme na Kristu a jsme Jím vedeni, bude požehnání doprovázet naši práci. Úspěch nezávisí na množství práce, ale na tom, jak jsme blízko Krista, abychom měli Jeho příkaz k uvržení sítě na správnou stranu lodi.“

Verše 7 a 8: Pak vidíme charakteristický rozdíl mezi apoštoly Janem a Petrem. Jan se svým hlubším poznáním Ježíšova srdce – muž, který sám sebe popisuje jako „*učedníka, kterého Ježíš miloval*“ – poznává, že to je Pán. Petr se svou charakteristickou energií se sám vrhá do moře, aby dosáhl Pána. Duchovní rozeznání vyznačuje jednoho učedníka, okamžitost jednání druhého. Obojí je správné a obojí je potřebné ve svůj náležitý čas.

Verše 9-14: Dojemný výjev, který následuje, je stejně tak krásný jako poučný. Učedníci už zjistili, že jejich vlastní snaha opatřit si své potřeby nepřináší ovoce. Nyní, když přijeli k zemi, shledávají, že je zbytečná. Neboť hle, je tu už zanícený oheň, aby se ohřáli, a ryba a chléb, aby se nasýtili. Nadto tu je nejen potrava, ale i pozvání, aby se účastnili jídla. Nesetkávají se s nějakým slovem výtky proto, že se obrátili zpět, ale se slovem lásky, které říká: „*Pojďte, posnídejte.*“

A ještě více: vzkříšený Pán slávy čeká na své unavené, skleslé učedníky. A tak jako ve dnech svého těla byl mezi nimi jako Ten, jenž slouží, tak ve dnech své slávy vzkříšení stále slouží svým ubohým, klesajícím učedníkům. Tak čteme: „*I přišel Ježíš a vzal ten chléb a dával jim, i rybu též.*“ Nic, co se týká zájmů Jeho lidu, není pod úroveň jeho zřetele a něžné péče.

Obdivuhodný Spasitel! Umýval naše nohy ve dnech svého těla. Smyl naše hříchy svou drahou krví v ten den dnů na kříži. Stará se o naše potřeby v tento den své nepřítomnosti. A když se rozbřeske den slávy, posadí nás a přijde a bude sloužit (Lukáš 12,37).

Verše 15-22: Jestliže tedy v tomto krásném výjevu není ani slovo výtky, máme soudit, že Pán je lhostejný k našim poblouděním? Oheň z uhlí, ryby a chléb jsou velmi dojemným svědectvím, že není lhostejný ani k našim nejmenším potřebám. Výjev, který následuje, provždy chce ukázat, že On není lhostejný k našim selháním a sejítím z cesty.

Tím, že se postaral o oheň a ryby, vidíme, že Pán má něžnou péči o naše těla. Z Jeho jednání s Jeho milovaným služebníkem Petrem se dovídáme o Jeho ještě hlubší lásce ohledně našich duší. Jsou tu před námi zvláště tři věci: předně zkoumá naše srdce, aby nám odkryl kořen našeho sejítí z cesty; za druhé tu je dojemný způsob, který užívá, aby obnovil naše srdce pro obecnství se sebou; a za třetí, když nás obnovil, tu je udivující milost, která nás může opět užít v Jeho pozeňnané službě přes všechny naše minulé pády a pochybení.

Dále vidíme milost a dokonalost Pána ve chvíli, kterou volí pro své obnovující dílo. Bylo to „*když posnídali*“. Když se Pán postaral o jejich potřeby, když je pozval, aby pojedli, a čekal na ně ve své sklánějící se milosti, uvedl je v odpočinek ve své přítomnosti, získal důvěru jejich srdce a jasně ukázal, že v Jeho srdci není žádná hořkost. Tehdy, a teprve tehdy započal zkoušku Petrova srdce, aby mu ukázal, a nám všem, skrytý kořen všech našich selhání.

V událostech kolem kříže všichni učedníci Pána opustili a uprchli. V tomto výjevu po vzkříšení se mnozí obrátili zpět ke svému starému životu. Ale při každé příležitosti šel Petr dále než ostatní. V době před křížem třikrát Pána zapřel. V tomto dni po vzkříšení měl vůdčí místo při obrácení se zpět k jejich lodím a sítím. Proto se Pán zvláštním způsobem obrací na Petra. Ale jestliže na Petra, pak proto, abychom z toho měli užitek my všichni. Neboť na tomto místě budiž poznamenáno, že Pán nejedná se zvláštním hříchem zapření, ale s neodsouzeným zlem těla, které nás všechny vystavuje podobným nebo ještě vážnějším pádům.

Také si připomeňme, že není nutné padnout veřejně, abychom byli ti, kteří sešli z cesty. Můžeme jimi být bez toho, že bychom zapřeli Pána s proklínáním a přísahou, neboť Písmo mluví o odpadlících v srdci (Příslaví 14,14).

Nicméně, pro naše povzbuzení pamatujme, že ať jsme odstoupili veřejně nebo v srdci, každý zbloudilý může být napraven, i kdyby to mělo být až na smrtelné posteli. Potom opět každé napravení začíná u Pána. Bloudící ovce by se nikdy nevrátila, kdyby Pán ve své milosti nešel za svou ovci. David říká: „*Obnovuje mou duši.*“ Noémi říká: „*Ted' pak ... mne zase Hospodin přivedl.*“

Bud' velebeno Jeho jméno, On nás všechny nakonec přivede domů.

Zde vidíme poslední krok v obnovení tohoto oddaného služebníka. Je však hluboce poučné sledovat všechny kroky, které vedly k Jeho konečnému obnovení.

Prvním krokem byla **Pánova modlitba za Petra**. Dříve než Petr padl, Pán vzhledem k jeho zapření řekl: „*Šimone, Šimone, aj, satan vyprosil, aby vás tříbil jako pšenici. Ale já jsem prosil za tebe.*“ (Lukáš 22,31.32) Dobře uděláme, když si všimneme, za co Pán prosil. Neprosil, aby Petr nevešel do pokušení, aby ho Satan neprosíval, ani aby nepadl. Prosívání, pokušení, pád, to vše bylo nezbytné, aby přivedlo světlo na Petrovu přirozenou sebedůvěru. Ale Pán prosí, aby když Petr padne, nezhylnula jeho víra. Účinek hříchu je zničení důvěry v Boha. Ale jestliže zmizí důvěra v Boží milost, jak může být kdy duše opět přivedena zpět k Pánu? Ďábel by nás rád nalákal do hříchu v naději, že zničí naši víru a dožene nás k zoufalství. To Pán nechce dovolit. Ďáblovo prosívání bylo za Petrovým pádem; ale modlitba Pána byla za Petrovou vírou. Ďábel žene Jidáše, aby zradil Pána, ale protože Jidáš nemá víru, je hnán k zoufalství a ke zkáze. Petr zapře Pána, ale jeho víra zůstává a on je tažen k pokání a napravení.

Druhým krokem k Petrovu obnovení bylo **varování od Pána** (Lukáš 22,34). Neshledáváme, že žádný věřící nikdy nepadl, aniž by prvně byl varován? Když jsme naplněni sebedůvěrou, věnujeme varování malou nebo snad žádnou pozornost. Ale tím či oním způsobem tu bude varování. Jak přímé bylo v Petrově případě! Neboť Pán řekl: „**Pravím tobě... třikrát zapřeš, že neznáš mne.**“

Třetím krokem byl **pohled Pána** (Lukáš 22,61). Když Petr zapřel Pána potřetí, čteme: „*I obrátiv se Pán, pohleděl na Petra.*“ Můžeme si být jisti, že to byl pohled plný lásky. Petr se právě odvrátil od Pána, když řekl: „*Neznám toho člověka.*“ (Matouš 26,74) Pán se okamžitě obrátil k Petrovi a vyslal k němu pohled, který jistě řekl jeho srdci: „Ty vyznáváš, že Mne neznáš, ale já tebe znám a miluji tě.“ „*Milovav své, kteří byli na světě, až do konce je miloval.*“ Jaká je to nádherná láska, která nás nechce nechat, abychom šli! Všimněme si znovu, že bezcitné Petrovo zapření nevyvolalo žádný odpor nebo hněv v srdci Pána. Žel, že jen velmi malý výraz nevděčnosti nebo odklonu či zlé vůle u našich bratří může dát vzniknout hořkým myšlenkám v našich srdcích a vyvolat ostrá slova. U našeho Pána tomu tak nebylo.

Čtvrtým krokem v jeho obnovení bylo **slovo Pána** (Lukáš 22,61). Pohled

Pána připomněl slovo Pána, neboť čteme: „*I rozpomenul se Petr na slovo Páně.*“ Pohled Pána zlomil jeho srdce; slovo Pána dosáhlo jeho svědomí s tím výsledkem, že „*vyšel ven,... plakal hořce*“. Jidáš „*vyšel*“ do noci – do věčné noci naprostého zoufalství. Petr „*vyšel*“ v hluboké lítosti na cestu obnovení. „*Vyšel ven*“, protože jeho probuzené svědomí mu už nedovolovalo pokračovat ve špatných spojeních. Plakal hořce, protože neměnicí se láska Pána dosáhla jeho srdce.

Pátým krokem bylo **Pánovo poselství** (Marek 16,7). Jakou jemnou péči vynakládá Pán na jednu bloudící ovci. Pohled Pána zlomil Petrovo srdce. Slovo Pána zasáhlo jeho svědomí. Nyní poselství od Pána chce upevnit jeho víru. A tak se stane, že ráno v den vzkříšení Pán odděleně jmenuje Petra ve zvláštním poselství. Slova andělů k ženám jsou: „*Jděte, povězte učedníkům jeho i Petrovi, že vás předejde do Galileje. Tam jej uzříte.*“ Kdyby anděl řekl pouze: „*Jděte, povězte učedníkům,*“ Petr by si mohl myslet: „To se mne netýká, neboť já už nikdy nemohu být počítán k Jeho učedníkům.“ Ale Petrovo jméno je zvlášť zmíněno, aby ujistilo jeho chvějící se srdce, že ačkoli jednou následoval zdaleka a zapřel Pána, přece Pán chce jít znovu před ním a Petr bude následovat a vidět Pána, tak jak to Pán řekl. Petr se zhroutil, ale slovo Pána se nikdy nezhroutí; a tak se všechny věci stanou, „*jak to Pán řekl*“. Jak se to muselo dotknout Petrova srdce, stejně jako by se to stále mělo dotýkat našich srdcí, totiž že žádné z Jeho slov nikdy nepadne na zem, i když naše sebevědomá slova nás mohou vést k pádu.

Šestým krokem byl **Pánův rozhovor v soukromí** (Lukáš 24,34; 1. Kor. 15,5). Poselství po vzkříšení bylo přípravou pro setkání po vzkříšení. Mistrovo poselství připravilo Petra pro Mistra samého. Služebník, který zapřel Pána, bude mít soukromou schůzku s Pánem, kterého zapřel, neboť čteme: „*Vstal Pán právě a ukázal se Šimonovi.*“ Jak obdivuhodná je tato milost! My bychom si mysleli, že se zjeví učedníkovi, kterého Ježíš miloval, nebo oddané ženě, která pomazala Jeho nohy. Ale milost jde mnohem obdivuhodnější cestou a prvně se zjevuje učedníkovi, který Ho zapřel. Jak říká apoštol Pavel: „*Vidín jest od Petra, potom od dvanácti.*“

Ubohý, chybný Petr byl zvláštním předmětem Jeho lásky a péče. Jan a druzí učedníci mohou čekat, ale Petr nemá být ponechán čekající. Pán chce nejprve ovázat Petrovo zlomené srdce, dříve než rozradostní srdce dvanácti. A při tomto skrytém setkání nemůže rušit žádný cizí. Pán chce, aby všechny poklesky byly vyznány a přivedeny na světlo, ale bude to jen s Ním, a žádný

nebude nikdy vědět, co se událo mezi Mistrem a služebníkem v té vznešené vážné chvíli.

Sedmým krokem je **Pánovo veřejné jednání**. To nás vede zpět k poslední kapitole Janova evangelia. Zde máme poslední krok v obnovení Petra. Se skutečným hříchem bylo jednáno při soukromém rozhovoru. Zlé ovoce starého stromu bylo odsouzeno a Pánu vyznáno a Petrovu svědomí bylo ulehčeno. Ale zlý kořen, který přinesl zlé ovoce, musel ještě být ukázán a odsouzen, aby jeho srdce mohlo být plně obnoveno k obecenství s Pánem. K našemu užitku je toto dílo vykonáno veřejně, neboť my všichni máme tento kořen zla v sobě, i když jsme neupadli do zvláštních hříchů. Tento kořen přichází z přirozeného člověka. A tak Pán neoslovuje Petra jeho novým jménem podle milosti, ale jeho přirozeným jménem: „*Šimone, synu Jonášův.*“

Petr zapřel Pána třikrát, a nyní Pán chce třemi otázkami zkusit jeho srdce. Petr odsoudil svůj hřích. Nyní bude veden k tomu, aby odsoudil **sebe**. Čteme: „*Kdybychom se sami rozsuzovali, nebyli bychom souzeni.*“ (1. Korintským 11,31) Za všemi našimi vnějšími pády je neodsouzené tělo.

První ze zkoumajících otázek Pána je: „*Šimone, synu Jonášův, miluješ mne více než tito?*“ Petr veřejně prohlásil, že miluje Pána více než všichni ostatní, neboť řekl: „*Byť se pak všichni zhoršili, ale já ne.*“ (Marek 14,29) Nyní se zdá, že Pán Petrovi říká: „*Stále ještě prohlašuješ, že Mne miluješ více než tito druzí učedníci?*“ Zde tedy poznáváme, že kořen Petrova selhání, tak jako velmi často i u našich selhání, je neodsouzená **sebedůvěra** těla. Tak jako Petra nás sebedůvěra svádí k tomu, abychom si mysleli, že jsme lepší než druzí, silnější než druzí a oddanější než druzí. A čím jsme aktivnější ve službě, tím více jsme nakloněni o sobě vysoce smýšlet. Nemusíme, jako Petr, vyjádřit svou sebedůvěru slovy, ale v srdci může dlít myšlenka, že jsme lepší než druzí, více obdaření než druzí, a ať jakkoli mnoho oni chybují, my nepadneme. To je ta sebedůvěra a tělesná marnost, k jejímuž poznání a odsouzení by nás Pán chtěl vést.

Petr velmi požehnaně ve své odpovědi už odmítá činit rozdíl mezi sebou a druhými a uvrhuje se na Pána, když říká: „*Pane, ty víš, že tě mám rád.*“ Je to jako kdyby řekl: „*Po mém hrozném zapření to nevypadá, že bych měl nějakou lásku k Tobě, a nikdo druhý nemůže věřit, že Tě miluji. Ale Ty víš, že přese všechno jsem Ti oddán.*“

Ve své druhé otázce zkouší Pán Petrovo srdce trochu hlouběji. Neptá se ho,

zda Ho miluje více než ostatní, ale zda Pána vůbec miluje. Říká: „*Šimone, synu Jonášův, miluješ mne?*“ Petr se opět uvrhá na známost Pána. Petr se nechce chlubit svou známostí nebo důvěřovat svým vlastním pocitům; chce spočinout na tom, co Pán ví.

Ve třetí otázce užívá Pán Petrovo slovo pro „lásku“, které v každém případě je jiné slovo než to, které Pán užil ve svých prvních dvou otázkách. Pán užil slovo, které zahrnuje rozumovou, rozlišující lásku. Petr užívá slovo, které obsahuje skutečnou, ale citovou lásku, která člověka k někomu připoutává bez velkého poznání a ocenění slávy milované osoby. A tak v této třetí otázce se Pán ptá: „*Máš mne rád?*“ Petr je velmi pohnut třetí otázkou Pána a zcela se uvrhává na Pána. Říká: „***Pane, ty znáš všechno.***“ Po jeho zapření druhí možná nevědí, co si mají myslet o Petrově lásce k Pánu. Ale on může říci Pánu: „*Ty znáš všechno, ty víš, že tě mám rád.*“ Petr se zdá říkat: „Neopovažuji se říkat už nic o sobě a o své lásce nebo o své oddanosti, ale uvrhuji se na Pánovu vševědoucí známost. On ví všechno, co je v mém srdci. On ví o lásce, kterou druhí nemohou vidět. A On ví o sebedůvěře, kterou jsem já viděl tak slabě. On ví všechno, a proto já nemohu důvěřovat své horlivosti, své oddanosti nebo své lásce, ale mohu důvěřovat Pánu, jenž zná všechno, že mne udrží.“

Neříká: „Můj pád mne stál takovou bídu a hanbu, že jsem se naučil své lekci a nikdy už Pána nezapřu.“ Takto mluvit by znamenalo udělat první krok na cestě k dalšímu pádu. Spíše říká: „Tak jsem se poučil o vlastní krajní slabosti, že **určitě znovu padnu**, jestliže Pán, jenž zná všechno, mne nepodrží.“

Tak dokonalý je Kristus, tak úplná je Jeho známost, tak neproměnná Jeho láska, že Petr si uvědomil, že právě Ten, proti kterému zhřešil, je ten Jediný, jemuž může důvěřovat, že ho podepře v budoucnosti.

Kdosi řekl: „Jsme vyučováni jak z historie, tak i z učení (a možná i ze zkušenosti), že proradnost srdce je taková, že žádné dary nejvyššího řádu, žádné milosti přijaté z Ježíšovy plnosti, žádná upřímná horlivost pro Jeho jméno, žádná oddanost minulé služby ani aktivita přítomné služby nejsou zárukou proti ní... Zatím co bdělost a modlitba jsou zapotřebí vždy, jen takový bude bez výtky a pohany a bez urážky, kdo chodí ve vážném přesvědčení, že se musí bát propuknutí nejhorších hříchů, pokud se jeho duše nebude zaměstnávat Ježíšem.“ Jen On je mocen nás zachovat od pádů a představit nás bezúhonné s jásotem před svou slávou.

Dílo obnovení je hotovo. Petr byl přiveden nejen k tomu, aby odsoudil svůj hřích, ale aby odsoudil sám sebe a svou sebedůvěru, která ho přivedla do

rukou Satana. Uvědomil si svou vlastní nicotnost a vševědoucnost Pána. Když Pán zlomil Petrovu sebedůvěru, dává mu znamení své vlastní důvěry k němu. Bere toho kdysi sebevědomého, ale nyní pokořeného a obnoveného svatého do své služby. Svěřuje Petrovi nejen své ovce, ale i své beránky. Má krmit beránky a „pást“ ovce. A ještě více: Ty dvě věci, v jejichž vykonání vlastní silou Petr tak katastrofálně zklamal, jsou nyní věci, které bude mít vysokou výsadu vykonat v závislosti na Pánu. Petr řekl: „*Pane, s tebou hotov jsem i do žaláře i na smrt jíti.*“ Nyní Pán jakoby říká: „Budeš mít tuto vysokou výsadu. Já jsem odjal tvé „já“ – důvěru, která řekla: *‘Jsem hotov.*‘ Nyní já odměním tvou lásku, o které vím, že je v tvém srdci. Skutečně půjdeš do vězení a na smrt; neboť *‘až se zestaráš, vztáhneš ruce své a jiný tě opáše a povede, kamž bys ty nechtěl.*‘“ Ale když nakonec půjde do vězení a na smrt, nebude to jako ten sobě důvěřující člověk, chlubící se svou láskou, ale jako pokorný a závislý následovník Mistra, jenž zná všecko. Proto když Pán promluvil tato slova, „*řekl jemu: Pojď za mnou.*“ Tak je tomuto obnovenému věřícímu řečeno: Předně aby pásł Kristovy ovce (verš 17), za druhé aby oslavil Boha (verš 19) a za třetí aby následoval Krista (verš 19).

V nadcházejících letech, než Petr opustí tento svět, velmi požehnaně předá tato tři napomenutí všem věřícím. Říká nám, že „*Kristus za vás trpěl, vám zanecháváje příklad, abyste následovali v jeho šlépějích*“. Potom říká, že máme mluvit a jednat tak, „*aby ve všem byl Bůh oslaven*“. Nakonec říká: „*Paste stádo Boží.*“ (1. Petra 2,21; 4,11; 5,2)

